

DZIENNIK POLSKI

WYDANIE NIEDZIELNE

Atak na bazy

W polskiej strefie w Iraku zginęło co najmniej 13 osób, a ponad 100 zostało rannych

Polscy żołnierze pożegnali starszego szeregowego Gerarda Wasielewskiego w bazie wojskowej w Karbali
Fot. Tomasz Lisiecki (PAP)

Co najmniej trzynaście osób zginęło, a przeszło 100, w tym dwaj Polacy, zostało rannych wczoraj w Karbali, w polskiej strefie odpowiedzialności w Iraku, w serii ataków na dwie bazy wojsk koalicyjnych, siedzibę miejscowych władz irackich i komisariat irackiej policji.

Był to najpoważniejszy z dotychczasowych ataków na terenie polskiej strefy stabilizacyjnej, obejmującej środkowo-południową część Iraku.

Wczoraj w Karbali pożegnano również st. szer. Gerarda Wasielewskiego, który 22 grudnia został śmiertelnie postrzelony przez kolegę czyszczącego broń.
Więcej - str. 4

Na ratunek

Strażacy i lekarze wylecieli z Krakowa do Iranu

28 strażaków oraz lekarzy z Polskiej Misji Medycznej odlecieli wczoraj tuż po godz. 14.00 z lotniska w Krakowie Balicach do Iranu. Wszyscy mają pomagać w ratowaniu ofiar trzęsienia ziemi, które w piątek rano nawiedziło Iran. Ratownicy wejdą do akcji w trzecią dobę od trzęsienia; najszybciej ze wszystkich międzynarodowych akcji, w jakich dotąd uczestniczyli.

Do Iranu odleciało 24 strażaków z Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej w Nowym Sączu i czterech oficerów z Komendy Głównej Straży Pożarnej - oraz troje lekarzy z Polskiej Misji Medycznej. Ratownikom towarzyszy także trójka dziennikarzy. Wczoraj wieczorem na miejscu tragedii znajdowały się już ekipy ratownicze z 20 krajów. Iran oświadczył, że przyjmie pomoc wszystkich krajów, nawet Stanów Zjednoczonych.

Dokończenie - str. 3

W trzęsieniu ziemi, które nawiedziło w piątek rano 200-tysięczne miasto Bam w południowo-wschodnim Iranie, zginęło co najmniej 40 tysięcy osób. Kolejne 25 tysięcy osób może znajdować się pod gruzami.

Na parkietach będzie królować czerń oraz czerwień

Teraz naturalność

- Odradzam koki obsypane brokatem czy inne drogie wariacje. To już nie jest modne! - ostrzega stylistka.

Uczennice krakowskiego zespołu szkół odzieżowych przedstawiają propozycje strojów
Fot. Jacek Bednarczyk (PAP)

Minęły święta, przed nami sylwester i karnawał. Jak powinna prezentować się kreacja modnej damy na balu? Prosty krój, jednolita, zdecydowana barwa, pożądane ekstrawaganckie dodatki. Na parkietach będzie królować czerń oraz czerwień.

W najgłębszych zakamarkach szafy powinny zniknąć falbaniaste kreacje zdobione cekinami czy innymi bogatymi dodatkami.

- W tym sezonie liczy się naturalność - wyjaśnia Marzena Maresz, stylistka. - Modna kreacja nie może przytłaczać kobiety. Do takiego stroju pasuje również naturalna fryzura. Odradzam koki obsypane brokatem czy inne drogie wariacje. To już nie jest modne! - ostrzega.

Wśród kolorów kreacji dominuje czerń lansowana przez większość projektantów mody. - Wyszczupła optycznie, więc z jej powrotu do task będzie za-

dowolonych wiele kobiet - mówi Anna Janczura, krakowska projektantka mody. - Poza tym w czerni dobrze jest zarówno brunetkom, jak i blondynkom. Kobiety o jasnej karnacji mogą bawić się kontrastami, brunetki o śniadej cerze nadadzą swojemu wizerunkowi prawdziwie ognisty charakter - podpowiada.

Z modnych kolorów wielu Polkom przypadła do gustu również czerwień. Natomiast biel zupełnie nie zyskała aprobaty. - W naszym kraju ten kolor jest zarezerwowany wyłącznie dla sukien ślubnych - twierdzi Sylwia Skoczek, sprzedawczyni w jednym z butików odzieżowych.

Elementem stroju bardzo popularnym w zbliżającym się karnawale będzie również gorset.

Stroje łączymy z subtelnym makijażem, do którego powinna być dostosowana również naturalna fryzura. Modne są proste, rozpuszczone włosy.

(AK)
„Sylwestrowe szaleństwo”
- str. 6

Vademecum luzaka

Kogo nastolatki określają mianem: klamek, bakterii, wampirów, lamusów, przecinków, smurfów i wielorybów?

Jeśli na powitanie mówisz cześć, a na pożegnanie do zobaczenia, jeśli nie wiesz, co znaczą takie wyrażenia, jak: *ściemka*, *schiza* lub *zajawka* - wszystko wskazuje na to, że jesteś albo *ciemniakiem*, albo *fajanssem*, a może nawet *lamusem!* - tak uważa przynajmniej część nastolatków. Aby być *trendy*, trzeba znać najmodniejsze słowa młodzieżowej gwary. Aby być *luzakiem*, należy ich używać i świetnie kumać ich znaczenie.

Młodzieżowy *savoir-vivre* wymaga od uczniów, aby, spotykając znajomego, powitali go albo po angielsku, wymiennie stosowanymi słowami: *hi* i *hello* lub też nieco spolszczonymi: *hajówa*, *hejka*, *hejo*, *joł*. Dopuszczalne są również rodzime formy, takie jak: *witka*, *graba*, *dybry* i cze oraz hiphopowe *elo* wraz z jego skrótowym wariantem *eo*.

Zegnając się, możemy za blyśnąć znajomością obcych języków, mówiąc: *adijos*, *sajonara*, *baj* lub *si ja*.

Większość słów oznaczających szkołę jest związana w języku uczniowskim z wojną, śmiercią, torturami lub za-

Rys. Henryk Sawka

glądą. W młodzieżowym slangu szkołę określa się też jako: *sajgon*, *armagedon*, *cmentarz*, *piekło*, *dom wariatów*, *zwierzyniec*, *śmietnik*, *muzeum*, *męczarnię* lub *wylęgarnię*.

Czy warto znać gwary nastolatków? Warto, aby zrozu-

mieć, co się mówi o nas za naszymi plecami i aby potrafić porozumieć się z tymi, którzy się nią posługują. Nic o nas bez nas.

O pracy magisterskiej Małgorzaty Bojdo „Język młodzieży” - str. 7

Małgorzata Glinka w ataku
Fot. Michał Kłag

Polska - Włochy 3-2

Zakończyła Glinka

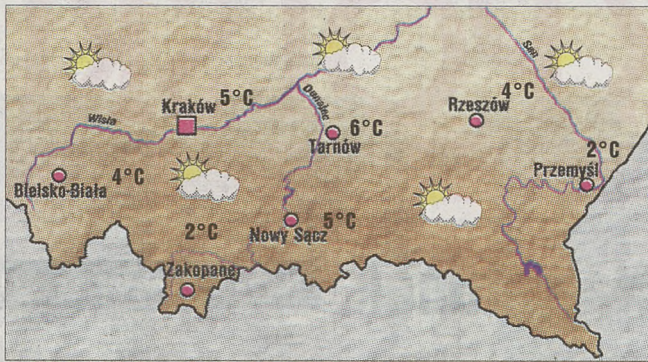
W towarzyskim meczu siatek Polska pokonała wczoraj w Katowicach Włochy 3-2 (22-25, 25-21, 29-27, 23-25, 15-11). Mecz zakończyła skutecznym atakiem Małgorzata Glinka.

Oba zespoły przygotowują się do kontynentalnego turnieju kwalifikacyjnego do igrzysk olimpijskich w Atenach, który rozegrany zostanie w początku stycznia w Baku. Włoszki to aktualne mistrzyni świata.

Więcej - str. 24

Druga strona

Na skraju nizu

Sytuacja baryczna

Polska południowa znajduje się na skraju nizu z centrum w rejonie Danii. Napływa ciepła, polarnomorska masa powietrza.

Prognoza pogody

W ciągu dnia zachmurzenie przeważnie umiarkowane. Temperatura maksymalna od 2 do 6 st. Na Podhalu od 1 do 4 st., w Tatrach 3 st. Wiatr umiarkowany, południowy, w górach halny. Nocą początkowo przejaśnienia. Stopniowo zachmurzenie będzie wzrastać, nad ranem mogą wystąpić opady deszczu, przejściowo lokalnie marznącego, powodującego gołoledź. Temperatura minimalna od -4 st. na wschodzie do 2 st. na zachodzie regionu. Na Podhalu -4 do -1 st., w Tatrach -3 st. Wiatr umiarkowany z południa, w górach halny.

Prognoza orientacyjna na poniedziałek

Jutro będzie pochmurno, okresami opady deszczu, wy-

soko w górach śniegu. Temperatura maksymalna od 2 do 5 st., na Podhalu od 1 do 3 st., w Tatrach 0 st. Wiatr słaby i umiarkowany, południowo-zachodni. Noc też przeważnie pochmurna. Miejscami opady deszczu, wysoko w górach śniegu. Temperatura minimalna od 1 do 3 st., w Tatrach -3 st. Wiatr słaby i umiarkowany z kierunku południowo-wschodniego.

Sytuacja biometeorologiczna

Niekorzystna, osoby wrażliwe na zmiany pogody mogą odczuwać bóle głowy i drażliwość.

Uwaga kierowcy

W ciągu dnia na ogół dobre warunki jazdy. W nocy lokalnie może być ślisko.

Ciśnienie

Wczoraj o godz. 14 ciśnienie w Krakowie: 980,6 hPa = 735,5 mm Hg, średnie miesięczne: 988,6 hPa = 741,5 mm Hg, tendencja: wahanie ciśnienia.

Rok w krakowskiej polityce

Wszystkiego naj...

Kończący się rok 2003 nie był szczególnie szczodry dla Krakowa. Patrząc z perspektywy ostatnich miesięcy, można by powiedzieć, że nie stało się nic, co sprawiłoby odczuwalną dla mieszkańców zmianę. Optymiści powiedzą, przecież mogło być gorzej, pesymiści zwrócą uwagę na to, że stanie w miejscu to cofanie się.

Ci, którzy mają dobrą pamięć, zapewne znają tegoroczne działania prezydenta i Rady Miasta. Przypomnijmy najważniejsze, najciekawsze, najbardziej bulwersujące (i inne naj...) sprawy, których krakowianie byli świadkami.

NAJWIĘKSZA NADZIEJA to niewątpliwie tanie linie lotnicze. Apetyty na latanie samolotami za ceny niższe niż podróże koleją są już tak rozbudzone, że gdyby pomysł się nie powiódł, największa nadzieja może okazać się największym rozczarowaniem. Na razie to inne miasta mają tanie połączenia lotnicze, krakowianom nadal pozostaje nadzieja.

NAJWIĘKSZE FIASKO to tegoroczne wykonanie inwestycji. Władze Krakowa poprzedniej kadencji przyzwyczyły mieszkańców do takiego tempa budowy dróg i mostów, że ostatni rok trudno uznać nawet za spowolnienie, bo zbyt wielu inwestycji nie wykonano. Podobno w przyszłym roku znów Kraków odczuje przyspieszenie.

NAJWIĘKSZA AFERA miała miejsce w Wydziale Architektury, gdy dziennikarze nagrali ukrytą kamerą, jak dwie urzędniczki przyjmują pieniądze lub przynajmniej się do ich otrzymania. Kraków miał szansę na swoją aferę Rywina, ale o ofercie korupcyjnej Zbigniewa B. złożonej rzekomo Zbigniewowi F. głośno było tylko przez chwilę.

NAJCIĘKAWSZĄ OFERTĄ z Grodzkiego Urzędu Pracy było skierowanie pewnej bezrobotnej kobiety do pracy za barem w agencji towarzyskiej.

NAJPIĘKNIJSZYM ZAKUPEM była „czarna perła” dla prezydenta, czyli audi w kolorze czarnej perły. Za superwyposażone auto zapłacono z budżetu 123 tys. zł.

NAJBRZYDSZYM OKREŚLENIEM było stwierdzenie „hołota”, które prezydent Jacek Majchrowski skierował do gwizdających podczas uroczystości 11 listopada. Samo zachowanie gwizdających też nie należało do najpiękniejszych.

NAJGŁOŚNIEJSZY PROTESTEM było antywojenne wystąpienie prezydenta Majchrowskiego. Protest przeciwko amerykańskiej wojnie w Iraku zaowocował tym, że służy prezydenta USA nie chciały widzieć prezydenta Krakowa wśród witaających George'a Busha na lotnisku w Balicach. Z kolei prezydent Krakowa wołał nie oglądać prezydenta USA na Wawelu. Całe zamieszanie można by też uznać za najbardziej nietypową promocję Krakowa w świecie.

NAJSMUTNIEJSZĄ DECYZJĄ było wstrzymanie tworzenia rodzinnych domów dziecka. Smutna była sama decyzja, ale prawdziwy smutek ogarnął dopiero wtedy, gdy okazało się, że zrobiono to w obronie miejsc pracy dla dorosłych.

NAJDOTKLIWSZĄ STRATĄ dla Krakowa to przejęcie przez Warszawę Festiwalu Beethovena. Tu trzeba uczciwie przyznać, że wielu uważa, iż był to największy zysk, zwłaszcza dla budżetu gminy.

NAJWIĘKSZĄ DETERMINACJĄ krakowscy radni wykazali, broniąc swoich diet. Kilka miesięcy bronili się przed podjęciem nowej uchwały, która różnicowałaby ich wynagrodzenia, a gdy wreszcie Regionalna Izba Obrachunkowa nakazała to zrobić, to zastosowali obścienie prawa i nadal dostają po równo - 2 380 zł.

NAJSŁYNNIEJSZY RADNY to bez wątpienia Bogumił Ścirko. Już w lutym głośno było o tym, iż rzekomo został przyłapany przez Straż Miejską na sikaniu pod magistratem. Na tytuł zasłużył jednak głównie w listopadzie, gdy spowodował kolizję, kierując samochodem w stanie nietrzeźwym. Od tego czasu unika sławy.

NAJCIĘKAWSZĄ DELEGACJĄ zagraniczną był wyjazd przedstawicieli Krakowa do Orleanu we Francji. 4 osoby pojechały tam aż 3 samochodami, a koszty delegacji wyniosły 14 tys. zł. Największym podróżnikiem był przewodniczący Rady Miasta Paweł Pytko.

NAJWIĘKSZE OŻWIWIENIE wśród radnych zawsze wzbudzała dyskusja o patronach. Spory o Boya-Zeleńskiego czy kontrowersje wokół Kawalerów Orderu Uśmiechu przejdą - niestety - nie tylko do historii humoru.

***

NAJLEPSZE ŻYCZENIA - by w przyszłym roku było jak najmniej tych wszystkich naj...

(GEG)

Obserwatorium astrologiczne

znów po niebie wędruje cieniutki skrawek Księżyca, każdego dnia coraz większy - co zwiastuje rychłe nadejście pierwszej kwadry. Faza wznoszącego sierpa niesie ze sobą wewnętrzne zmagania z wzorcami nabytymi w przeszłości, powinna więc doprowadzić do rozwiązań konstruktywnych - pisze dr Krystyna Konaśewska. I ma rację.

Właśnie teraz musimy podjąć decyzje w kluczowych sprawach dla naszego życia: zdrowia, kariery, finansów i spraw osobistych, a począwszy od 30 XII, gdy rozpocznie się wielki kosmiczny wdech przyrody - zacznijmy je urzeczywistniać! Dzięki temu spełnią się w stu procentach postanowienia sylwestrowe. I mamy szansę być szczęśliwi!

No dobrze, ale co widać na niebie?

Właściwie niewiele. Młody Księżyc wędruje po konstelacji Ryb, promieniując altruizmem i humanitaryzmem. *Przynosi ogromną wyobraźnię, wrażliwość, receptywność, połączoną często z mediumicznością czy innymi stanami osobliwymi, wymykającymi się poznaniu i wglądowi innych osób. Marzycielstwo, fantastyka, stany natchnienia wiążą się zazwyczaj ze zdolnościami artystycznymi, szczególnie muzycznymi. Charakter cechuje miękkość, ustepliwłość, życzliwość, dobroć, zmienność nastrojów - tak charakteryzuje wędrowną lunarną przez 12 dom horoskopu Tadeusz Wrotkowski.*

O godzinie 6.08 Księżyc utworzy trygon z Saturnem.

Układ ten wnosi metodyczność i porządek w każdą dziedzinę życia. Sprzyja zdrowiu i długowieczności kobiet, wzmacnia siły życiowe i odporność organiczną dzieci. W charakterze zaznacza się wytrwałość, pilność, drobiazgowość i cierpliwość. Wszelkie pomysły i wysiłki mają charakter dużej praktyczności i optymalności. Okres ten często przynosi zawarcie opóźnionego związku małżeńskiego, opartego raczej na przesłankach rozumowych niż na podłożu uczuciowym. W tym też okresie dochodzi do utrwalenia stosunków przyjacielskich, intelektualnych, zawodowych.

Taką charakterystykę znalazłem w unikatowej pracy: „Tranzyty Saturna”, wydanej po wojnie (!) nakładem Towarzystwa Astrologicznego w Poznaniu.

Ale co nas czeka?

Jeśli połączyć wędrowną młodą Księżycą przez 12 gwiazdozbiór z oddziaływaniem Saturna - trzeba położyć główny nacisk na praktyczność wszelkich naszych rozmów, działań, poszukiwań. Pragniemy być teraz użyteczni, rozwiązywać w konstruktywny sposób własne problemy, dogadywać się w interesach. A nasze postanowienia mają charakter rozsądny i szlachetny. Może dlatego, że tak wiele czasu spędziliśmy z bliskimi przy stołach świątecznych?

JAKUB CIEĆKIEWICZ

Z kroniki wypadków

Niedrożność przewodów wentylacyjnych (cofnięcie spalin) w jednym z pionów 4-piętrowego budynku przy ul. Cieszyńskiej spowodowało wczoraj ok. godz. 16.30 przytrucie czadem 3 osób. Matkę z dwiema córkami przewieziono do szpitala. Stężenie tlenku węgla w ich mieszkaniu było 3 razy większe od najwyższego dopuszczalnego. Z powodu przekraczającego normę stężenia czadu straż pożarna - na czas niezbędny do przewierzenia pomieszczeń - ewakuowała lokatorów z 4 mieszkań. Wezwane pogotowie gazowe odcięło dopływ gazu i zapłombowało liczniki do czasu sprawdzenia i udrożnienia przewodów wentylacyjnych. Do przytrucia jednej osoby tlenkiem węgla doszło także w mieszkaniu przy ul. Hetmańskiej. Policja Drogową na terenie miasta i powiatu do godzin wieczornych interweniowała w 17 kolizjach oraz zatrzymała 2 nietrzeźwych kierowców. (WES)

Laureaci konkursu SYLWESTER w Parku Wodnym

Mirosław Kęsik z Końskiego, Jolanta Kogut z Krakowa, Mateusz Kudłacz z Krakowa, Anna Juda z Krakowa, Agnieszka Gierek z Krakowa.

Odbiór zaproszeń do Parku Wodnego w siedzibie redakcji „Dziennika Polskiego” Kraków, ul. Wielopole 1 wyłącznie w dniach 29-30.12.2003 r. w godz. 8.30-15.30.

DZIENNIK POLSKI

WYNAJMIEMY POMIESZCZENIA BIUROWE

w obiekcie „PAŁAC PRASY”

ul. Wielopole 1 w Krakowie.

Zespół pomieszczeń o pow. 156,2 m² oraz 4 pokoje: 17,1 m², 22,9 m², 20,2 m², 18,5 m², i pom. magaz. 8,7 m².

CZYNŚD NEGOCJACJI

Tel. (012) 619-92-19, 502-336-367, pon.-pt. godz. 9-16

DZIENNIK POLSKI

WYDAWNICTWO JAGIELLONIA SA
31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 61-99-200

Zarząd: WOJCIECH TACZANOWSKI - prezes, TOMASZ DOMALEWSKI - wiceprezes, ANTONI KOWALSKI - wiceprezes, CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI - wiceprezes
tel. 422-07-12, fax 422-08-78

redaktor naczelny: ANDRZEJ LENCOZOWSKI

tel. 619-92-55, fax: 619-92-75,
e-mail: redakcja@dziennik.krakow.pl

Druk: Drukarnia Polska Spółka z o.o.

ul. Centralna 51, 31-586 Kraków, tel./fax 641-36-39

Centrala: tel. 619-92-00
(łączy ze wszystkimi działami)
Dział Łączności z Czytelnikami: tel. 619-92-62,
Sekretarz Redakcji: tel. 619-92-64
Dział Krajowy: tel. 619-92-41
Dział Ekonomiczny: tel. 619-91-93
Dział Zagraniczny: tel. 619-92-44
Dział Kultury: tel./fax 619-91-27
Dział Miejski: tel. 619-92-60
Dział Sportowy: tel. 619-92-96
Ekspozytura:
MIECHÓW, ul. Sienkiewicza 25, p. 114,
tel./fax (0-41) 383-14-04
MYŚLENICE, ul. Klakurki 2 (1 piętro),
tel./fax (0-12) 274-01-70, 274-01-71
PROSZOWICE, Rynek 18,
tel. (0-12) 386-28-25, fax (0-12) 386-18-97

ODDZIAŁY:
NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax (0-18) 443-54-49, 443-54-78, 443-85-45
ZAKOPANE, ul. Krupówki 48, II p., tel./fax (0-18) 201-59-85, 206-40-18
PODHALE, ul. Tysiąclecia 37, tel./fax (0-18) 264-60-53, 266-30-72
OŚWIĘCIM, ul. Dąbrowskiego 11a, tel. (0-33) 844-55-20 do 22, tel./fax (0-33) 843-31-86
EKSPOZYTURY, ul. Krakowska 21a, tel./fax (0-32) 623-84-57
OLKUSZ, ul. Rynek 20, tel./fax (0-32) 754-37-30
WADOWICE, ul. Mickiewicza 3 (2 piętro), tel. (0-33) 873-12-90
ZYWIEC, tel./fax (0-33) 861-41-32
RZESZÓW, ul. Księża J. Jajłowego 29, Redakcja: tel./fax (0-17) 85-22-479
Biuro Ogłoszeń: tel./fax (0-17) 85-22-478, tel. 85-22-386
EKSPOZYTURY, ul. DEBICA, ul. Rzeszowska 15, tel./fax (0-14) 670-87-72
KROSNO, ul. Słowackiego 4, tel./fax (0-13) 43-622-90
TARNÓW, ul. Legionów 2/4, tel./fax (0-14) 62-135-20, 62-231-48
EKSPOZYTURY, ul. BOCHNIA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax (0-14) 61-256-22
BRZESKO, ul. Głowackiego 29 (1 piętro), tel./fax (0-14) 66-300-77

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., zagraniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 2

Biura Reklam i Ogłoszeń:

KRAKÓW, ul. Wielopole 1,
tel. 421-99-77, fax 421-97-77,
informacja: tel. 619-91-76
e-mail: bo@jagiellonia.krakow.pl
ul. Starowińska 2, tel. 619-91-76
ul. Wiśna 2, tel. 422-70-89
kasy czynne w godz. 8-18 w soboty 10-14
Nowy Sącz, tel. (0-18) 444-21-50
Oświęcim, tel. (0-33) 844-47-54
Podhale, tel. (0-18) 201-35-30
Tarnów, tel. (0-14) 622-33-42
(za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

NAKLAD KONTROLOWANY
CZASOPISMA KRAKÓW

Spod gruzów wystaje ciało jednej z ofiar silnego trzęsienia ziemi w mieście Bam

Fot. PAP/EPA

W Iranie zginęło co najmniej 40 000 osób

6,3 stopnia śmierci

Co najmniej 40 000 osób poniosło śmierć, a około 60 000 zostało rannych podczas trzęsienia ziemi, które w piątek rano zrujnowało w południowo-wschodnim Iranie miasto Bam i jego okolice – podała wczoraj po południu irańska agencja IRNA.

Irańskie ekipy ratownicze, wzmocnione o 600 ratowników i lekarzy przybyłych wczoraj z zagranicy z własnym sprzętem, kontynuują wydobywanie zwłok z ruin domów.

Wstrząs o sile 6,3 stopnia w otwartej skali Richtera, zniszczył kompletnie ponad 70 proc. budynków w Bam, historycznym mieście ogłoszonym przez UNESCO jako dziedzictwo kultury ludzkości. Prezydent Iranu Mohammad Chatami powiedział wczoraj,

że szkody wyrządzone przez trzęsienie ziemi są tak ogromne, iż kraj nie jest w stanie sam stawić im czoła.

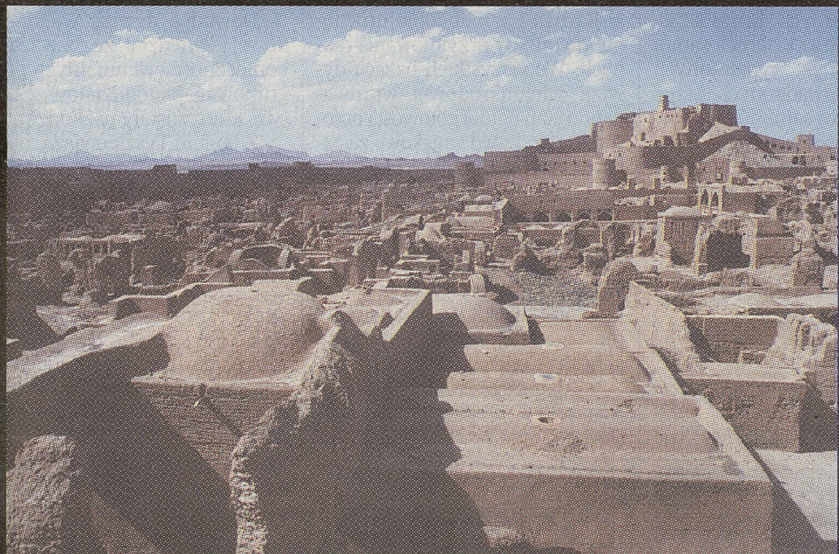
O pomoc finansową opiewającą na kwotę około 10 mln euro dla 200 tys. osób z nawiedzonego trzęsieniem ziemi miasta Bam w Iranie zaapelowała wczoraj międzynarodowa federacja Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca – poinformował Kamil Dmowski z Polskiego Czerwonego Krzyża.

Polski Czerwony Krzyż uruchomił specjalne konto, na które można dokonywać wpłat: Bank Millennium SA I O. Warszawa 13 11602202-00000000 2987 3563 z dopiskiem „Trzęsienie ziemi w Iranie”.

(PAP)

Fot. PAP/AP

Tak wyglądały przed trzęsieniem ziemi zabytkowe ruiny irańskiego miasta Bam, przez które przechodził historyczny Jedwabny Szlak

Fot. PAP/EPA

Kobieta rozpacza przy zwłokach męża i dziecka

Fot. PAP/EPA

Tylko gruzy pozostały z około 70 proc. budynków mieszkalnych w mieście Bam

Fot. PAP/AP

Strażacy zabrali do Iranu także specjalnie szkolone – do pracy na zgliszczach – psy

Fot. Jacek Bednarczyk (PAP)

Na ratunek

Strażacy i lekarze wylecieli z Krakowa do Iranu

Dokończenie ze str. 1

Strażacy z Balic – po 12 godzinach lotu (z 2 międzylądowaniami: w Bułgarii i Turcji) – mają wylądować dziś w miejscowości Kerman, tj. 180 km od epicentrum trzęsienia ziemi. Następnie samochodami przejadą do miejscowości Bam, która znalazła się w epicentrum trzęsienia ziemi w Iranie.

– Ratownicy wejdą do akcji w trzecią dobę od trzęsienia ziemi. To będzie najwcześniej ze wszystkich międzynarodowych akcji, w jakich dotąd uczestniczyli – powiedział bryg. Ryszard Konik.

Polska Misja Medyczna zaplanowała wyjazd czterech osób. W ostatniej chwili musiała ograniczyć ekipę do trzech osób. – Zabieramy leki i moduł ambulatoryjny szpitala polowego. Będziemy udzielać pierwszej pomocy medycznej i lekarskiej w bezpośrednim rejonie trzęsienia – powiedziała przed odlotem dyrektor Polskiej Misji Medycznej Elżbieta Lipska.

Strażacy przed odlotem spotkali się z arabistą z Uniwersytetu Jagiellońskiego, który przekazał im podstawowe informacje na temat kultury, z jaką zetkną się na miejscu.

Zabrali ze sobą geofony do wykrywania odgłosów życia w ruinach zawalonych budynków, kamerę termowizyjną, służącą do poszukiwania pod gruzami obiektów o podwyższonej temperaturze, np. ciała, oraz sześć psów przeszkolonych do pracy na zgliszczach.

– Ratownicy mają pełny zestaw sprzętu ochronnych wymaganych do prac w klimacie tropikalnym, są też dodatkowo ubezpieczeni od działań poza granicami naszego kraju – powiedział rzecznik komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej bryg. Witold Maziarz. Zaznaczył, że strażacy posiadają „zaplecze logistyczne i prowiant, które pozwalają na niezależne działanie na miejscu, bez względu na warunki, przez 5 dni”.

Jednocześnie powiedział, że nie wiadomo jeszcze, ile czasu strażacy zostaną w Iranie. – Wszystko zależy od tego, w jakim stanie znajduje się gruzowisko, jakie są potrzeby – powiedział.

Również prezes Polskiej Misji Medycznej Jarosław Gucia nie umiał powiedzieć, jak długo potrwa praca lekarzy w Iranie. – Wszystko zależy od tego, co zastaniemy na miejscu. Przewidujemy jeszcze jeden transport leków i sprzętu, który okaże się pomocny. Decyzje podejmiemy po przylocie na miejsce i ocenie sytuacji – powiedział przed odlotem.

(PAP)

Strażacy z Grupy Poszukiwawczo-Ratowniczej w Nowym Sączu pakują się przed wylotem do Iranu

Fot. Jacek Bednarczyk (PAP)

Krótko

■ PŁOMIENNA PRZE-SYLKA. Przy otwieraniu wczoraj przesyłki pocztowej przez szefa Komisji Europejskiej, Włocha Romana Prodiego, pojawiły się płomienie. Nie doszło jednak do wybuchu zawartości listu. Prodi nie doznał żadnych obrażeń - podała włoska agencja prasowa ANSA, powołując się na rzecznika przewodniczącego komisji. Do incydentu doszło w mieszkaniu Prodiego w Bolonii.

■ WYBORY W SERBII. Dzisiaj odbędą się przedterminowe wybory parlamentarne w Serbii, większej z republik nowego państwa Serbia i Czarnogóra, które powstało w miejsce Jugosławii. O mandaty w 250-osobowej Skupstwinie ubiegać się będzie 19 partii politycznych i koalicji, ale szanse na przekroczenie 5-procentowego progu ma tylko sześć-siedem ugrupowań. Według analityków będzie to pojedynek między dwiema głównymi partiami: skrajnie nacjonalistyczną Serbską Partią Radykalną i narodowo-konserwatywną Demokratyczną Partią Serbii.

■ POŻAR HOTELU. Wśród osób ewakuowanych z płonącego domu mieszkalnego w centrum Sankt Petersburga są obywatele polski i Turcji, poinformowała wczoraj rano agencja ITAR-TASS. Przebywali oni w prywatnym hotelu, znajdującym się na drugim i trzecim piętrze budynku. Pożar wybuchł o godzinie 3.10 czasu lokalnego (1.10 czasu polskiego).

■ POSTRZELIŁ KOLEGĘ. 14-letni chłopiec śmiertelnie postrzelił 15-letniego kolegę. Do tragedii doszło w piątek wieczorem w Jaworznie. Sportowa broń należała do ojca 14-latkę. Chłopiec wyniósł ją z domu do pobliskiego lasu, żeby się pobawić. Jak poinformował wczoraj zespół prasowy śląskiej policji, 15-latek został postrzelony w klatkę piersiową, w okolicach pachy. Mimo godzinnej reanimacji zmarł. Przyczynę jego śmierci ostatecznie wyjaśni sekcja zwłok. Według ustaleń policji, broń była nieprawidłowo zabezpieczona.

Polsko-amerykańskie konsultacje polityczne

Między prezydentami

W styczniu dojdzie do kolejnych polsko-amerykańskich konsultacji politycznych - poinformował w wywiadzie dla programu 1 Telewizji Polskiej prezydent Aleksander Kwaśniewski.

Prezydent powiedział, że tematem styczniowych konsultacji politycznych z prezydentem George'em W. Bushem będą m.in. sprawy polskich inwestycji w Iraku. Według Kwaśniewskiego, są dwa warunki konieczne do rozpoczęcia inwestycji: bezpieczeństwo w Iraku i dobrze przygotowane przez Polskę projekty, dla których znajdziemy dobrych partnerów. Amerykanie są otwarci. Mówił o tym sekretarz handlu USA Donald Evans, mówił o tym wielokrotnie prezydent Bush. - *Będziemy rozmawiać o tym w styczniu z prezydentem Bushem w czasie konsultacji politycznych* - podkreślił prezydent.

Zdaniem Kwaśniewskiego, aby Polska mogła prowadzić jakiegokolwiek inwestycje w Iraku, musi zakończyć się fala terroryzmu, która narosła po schwytaniu Saddama Husajna. (PAP)

Dementi Berlusconi

Watykan nie był zagrożony?

Nie udzieliłem wywiadu, w którym zawarłem ostrzeżenie przed planowanym na święta atakiem terrorystycznym na Watykan - oświadczył wczoraj wieczorem premier Włoch Silvio Berlusconi, zaprzeczając autentyczności tekstu, który ukazał się tego dnia we włoskiej gazecie „Libero”.

Zapowiedź ataku, którego miał dokonać w Boże Narodzenie pilot kamikadze, wywołała w Rzymie prawdziwą burzę, a opozycja zarzuciła premierowi brak umiaru i odpowiedzialności.

Wstrząs był tym większy, iż od początku tego miesiąca zastrzeżone zostały środki bezpieczeństwa wokół Watykanu z powodu sygnalizowanych przez wywiad izraelski, Mossad, ewentualnych ataków przeciwko „chrześcijańskiemu symbolom”.

W wywiadzie, którego - według ostatnich wypowiedzi Berlusconi - nie było, szef rządu włoskiego rzekomo oświadczył, iż otrzymał „szczegółowe i sprawdzone informacje” o ataku na Rzym w pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia.

Miał powiedzieć dziennikarzowi prorządowego „Libero”, że chodzi o „porwany samolot nad Watykanem” i „atak z nieba”. A także, że spędził dzień 24 grudnia w Rzymie, „aby zająć się tą sytuacją”.

Rzecznik Watykanu, Joaquin Navarro-Valls, poproszony o za-

jęcie stanowiska wobec wypowiedzi Berlusconi, oświadczył krótko: „*Jak to jest w związku, nie komentujemy rzekomych lub prawdziwych informacji związanych z bezpieczeństwem*”.

Ostrzeżenie przed pirackim atakiem lotniczym na Watykan wychodzące od szefa rządu włoskiego zaalarmowało włoską opinię publiczną.

Burmistrz Rzymu, Walter Veltroni, zarzucił premierowi, którego nieustanne publiczne gafy sprawiają we Włoszech i w Europie sporo zamieszania, „*wywołanie atmosfery zagrożenia i niepewności*”.

Były minister spraw wewnętrznych, Enzo Bianco, wyraził „*zaskoczenie i oburzenie*” z powodu wypowiedzi premiera, które nie mają „*żadnego konkretnego potwierdzenia*” ze strony źródeł wywiadu włoskiego.

Wobec burzy, jaka rozpętała się wokół tekstu opublikowanego w gazecie „Libero”, premier Silvio Berlusconi oświadczył w komunikacie wydanym wczoraj wieczorem, że jego słowa „*zostały wyrwane z kontekstu*” i że nie istniał żaden wywiad dla „Libero”.

Berlusconi zapewnił, że jego słowa stały się przedmiotem manipulacji ze strony zastępcy redaktora naczelnego „Libero”, Renato Fariny, którego przyjął w swej rezydencji Arcore pod Mediolanem, aby „*wymienić życzenia świąteczne*”, nie zaś by udzielać wywiadu. (PAP)

Ataki w polskiej strefie

Trzydzieści ofiar śmiertelnych, przeszło 100 - w tym dwóch Polaków - rannych po wybuchu samochodów-pułapek

Trzydzieści osób zginęło, a przeszło 100, w tym dwaj Polacy, zostało rannych wczoraj w Karbali, w polskiej strefie odpowiedzialności w Iraku, w serii ataków na dwie bazy wojsk koalicyjnych, siedzibę miejscowych władz irackich i komisariat irackiej policji. Wśród zabitych nie ma Polaków.

Był to najpoważniejszy z dotychczasowych ataków na terenie polskiej strefy stabilizacyjnej, obejmującej środkowo-południową część Iraku.

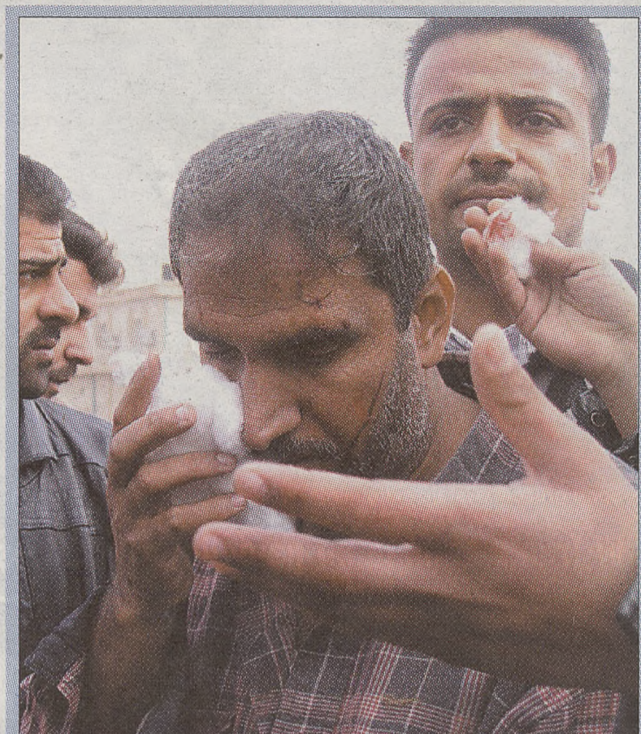
Według agencji AFP, część pocisków spadła na sąsiadujący z jedną z baz teren uniwersytetu, raniąc wielu studentów. Zginęło siedmiu Irakijczyków, w tym czterech funkcjonariuszy sił ochrony oraz dwóch żołnierzy tajlandzkich. We wczorajszych atakach w Karbali poniosło śmierć także czterech żołnierzy bułgarskich, a 25 odniosło rany.

Wśród przeszło 100 rannych jest 37 żołnierzy lub cywilnych specjalistów sił koalicyjnych. Dwaj ranni Polacy - to cywilni pracownicy wojska z tzw. Zespołu Wsparcia Rządu. Są nimi: Radosław Ciechanowski i Moussa Suhel Samuel - z pochodzenia Syryjczyk, mający obywatelstwo polskie. Obaj pochodzą z Wrocławia.

Jak powiedział dowódca wielonarodowej dywizji gen. Andrzej Tyszkiewicz, ataki były „*zaplanowane, skoordynowane, zmasowane, wykonane o tym samym czasie*” i miały w zamyśle napastników spowodować znaczne straty w ludziach. Nastąpiły około godziny 13 czasu miejscowego (11 czasu polskiego).

Tyszkiewicz powiedział, że napastnicy użyli granatów przeciwpancernych, broni strzeleckiej, a także aż czterech samochodów-pułapek wypełnionych trotylem i prowadzonych przez zamachowców samobójców. Jeden z nich skierowali przeciwko bazie miejscowego kontyngentu bułgarskiego, dwa inne przeciwko bazie logistycznej, w której służą żołnierze z wielu krajów, w tym Polacy, a czwartym usiłovali zburzyć siedzibę miejscowych władz w Karbali.

Z czterech pojazdów trzy nie zdołały przedostać się przez ogrodzenia, bo ochrona wcześniej zastrzeliła kierowców. Zabito także kierowcę czwartego, ale

Stróż uniwersytetu w Karbali został ranny odłamkami pocisku mózdzierzowego podczas wczorajszego ostrzału. Zamachowcy ostrzelali w Karbali obóz bułgarski, a następnie obóz, w którym stacjonują również Polacy oraz uniwersytet, siedzibę władz prowincji, i posterunek policji. Fot. Tomasz Lisecki (PAP)

samochód siłą rozpędu przejechał jeszcze pewną odległość i wybuchł w pobliżu jednego z budynków.

Gen. Tyszkiewicz poinformował, że dowództwo dywizji natychmiast wysłało do akcji grupy szybkiego reagowania z baz nie zaatakowanych, 10 śmigłowców, w tym sześć amerykańskich (Chinook i Black Hawk), dwa polskie i dwa hiszpańskie oraz ambulanse zabezpieczenia medycznego.

W szpitalach wojskowych w Karbali i w Babilonie uruchomiono punkty przyjmowania rannych. We wszystkich bazach dywizji wielonarodowej wprowadzono stan pełnej gotowości bojowej. Dowództwo wojskowe zastanawia się nad wprowadzeniem w Karbali godziny policyjnej.

Gen. Tyszkiewicz powiedział, że we wszystkich zaatakowanych obiektach (dwie bazy wielonarodowej dywizji oraz budynek rady miasta Karbala) sprawnie zadziałały pododdziały ochrony i obrony.

- *Kierowcy samochodów zostali zastrzeleni przed ogrodzeniem zewnętrznym baz, co uniemożli-*

wiło przedarcie się ich na tereny wewnętrzne. W jednym przypadku samochód bez kierowcy - gdyż został zabity - sforsował bramę i podjechał w pobliże budynku - powiedział generał.

- *Ci terroryści, którzy dokonali ataków, sami wydali na siebie wyrok śmierci - zginęli. Niewątpliwie, należy się liczyć, że ich mocodawcy już dawno z Karbali wyjechali, wykorzystując naszą koncentrację na udzielaniu pomocy rannym i porażonym - dodał Tyszkiewicz.*

Dowódca dywizji wielonarodowej powiedział, że rozważa się konieczność ewentualnych przegrupowań pododdziałów z tych baz, które zostały uszkodzone.

Zdaniem Tyszkiewicza, był to „*spektakularny atak obliczony na duże czy też na bardzo duże straty*”. - *Jednak sądzę, że tego celu terrorystom nie udało się osiągnąć - oświadczył.*

Generał poinformował, że „*Amerykanie niezwłocznie przysłali siły i środki do pomocy*”, a brygada hiszpańska „*udzieliła niezwłocznego wsparcia swoimi śmigłowcami i zespołami medycznymi*”. (PAP)

W amerykańskim stanie Waszyngton wykryto chorobę szalonych krów

George W. Bush je wołowinę

Zwierzę, u którego w miniony wtorek w amerykańskim stanie Waszyngton wykryto chorobę szalonych krów (BSE), pochodziło prawdopodobnie z Kanady - taką wstępną opinię wyraził w sobotę główny weterynarz w Ministerstwie Rolnictwa USA Ron DeHaven. Chodzi o pierwszy przypadek BSE w Stanach Zjednoczonych.

Według DeHavena, mleczna krowa została zakupiona w Kanadzie w 2001 roku. Znajdowała się w partii 74 krów sprowadzonych do stanu Idaho z kanadyjskiej prowincji Alberta, na zachodzie kraju. Chora sztuka urodziła się w kwietniu 1997 roku.

Ron DeHaven podkreślił, że obecność w tej partii chorej sztuki nie oznacza, że wszystkie krowy zostały zarażone. Agencja AFP przypomniała, że wiosną tego roku w Kanadzie stwierdzono przypadek BSE, właśnie na terytorium Alberta.

Władze weterynaryjne USA ustaliły też, że mięso z chorej sztuki znalazło się w obrocie handlowym w czterech zachodnich stanach USA - Waszyngtonie, Oregonie, Kalifornii i Nevadzie.

We wtorek minister rolnictwa USA Ann Veneman poinformowała, że w stanie Waszyngton wykryto u jednej krowy hodowlanej chorobę BSE.

- *Testy jednej krowy rasy Holstein wykazały prawdopodobieństwo, iż jest ona chora na BSE, znaną szerzej jako choroba szalonych krów - powiedziała Veneman na konferencji prasowej.* Dodała, że próbki tkanek chorej krowy wysłano do laboratorium do Wielkiej Brytanii w celu potwierdzenia diagnozy.

Na wieści ze stanu Waszyngton wiele państw natychmiast zareagowało wstrzymaniem importu amerykańskiego mięsa.

Agencja Associated Press zamieściła, że źródłami w Ministerstwie Rolnictwa USA, listę państw, które zakazały importu amerykańskiej wołowiny. Są to: Argentyna,

Australia, Brazylia, Kambodża, Kanada (tylko przetwory mięsne), Chile, Chiny (w tym Hongkong), Kolumbia, Kostaryka, Egipt, Indonezja, Jamajka, Japonia, Kuwejt, Malesja, Meksyk, Nikaragua, Peru, Rosja, Singapur, RPA, Korea Płd., Tajwan, Tajlandia, Urugwaj, Wenezuela, Wietnam.

Tymczasem rzecznik Białego Domu powiedział, że prezydent USA George W. Bush nie planuje zaprzestania spożywania wołowiny mimo narastających w kraju obaw przed chorobą szalonych krów (BSE). - *Prezydent nadal je wołowinę - powiedział Scott McClellan. - Żywność w USA jest bezpieczna i ryzyko dla ludności związane z wykryciem choroby szalonych krów jest małe - dodał McClellan.*

Rosną dla USA koszty ekonomiczne związane z obawami dotyczącymi choroby szalonych krów. Tymczasem ministerstwo rolnictwa USA zarządziło kwarantannę drugiego stada bydła w stanie Waszyngton. (PAP)

Pożegnanie żołnierza

W Karbali pożegnano st. szer. Gerarda Wasielewskiego

W bazie wojskowej w Karbali pożegnano wczoraj st. szer. Gerarda Wasielewskiego, który zmarł w miniony poniedziałek, postrzelony przez kolegę czyszczącego broń.

- *Pozostawił po sobie wspomnienia pogodnego, młodego człowieka, cieszącego się życiem, mającego wielką satysfakcję z wykonywanych obowiązków, mającego wielkie plany na przyszłość. Plany w tej chwili pozostaną tylko marzeniem - powiedział podczas ceremonii dowódca polskiej brygady w Karbali gen. Marek Ojrzanowski.*

St. szeregowego żegnał łamiącym się głosem kolega z 12. Dywizji Zmechanizowanej ze Szczecina. - *Tak naprawdę, jakim był kolegą i przyjacielem,*

wiemy tylko my, na co dzień dzielący z nim trudny na ziemi irackiej - mówił.

Uroczystość, z udziałem żołnierzy ze wszystkich krajów wchodzących w skład brygady w Karbali, miała wojskowy charakter. Po krótkiej modlitwie, odmówionej przez kapelana, żołnierze, niosąc trumnę, przeszli przed kompanią honorową.

Przy dźwiękach marsza żałobnego trumnę przeniesiono na samochód, który w eskorcie wozów bojowych pojechał na pobliskie lądowisko helikopterów. Zwłoki zostaną przetransportowane przez Bagdad do Polski. Wojsko chce, aby stało się to jak najszybciej.

- *Rozumiem ból jego rodziców. To jest również mój ból - mówił po ceremonii dziennikarzem gen. Ojrzanowski. (PAP)*

Wyznania szczerego entuzjasty teatru

Bliskie cudeńka

Teatr im. Juliusza Słowackiego. 76. Krakowski Salon Poezji. Poezję góralską czytali: Jerzy Nowak, Piotr Cyrwus i Iwona Buła (na zdjęciu). Grał zespół „Skalni”. Gospodarz salonu: Anna Dymna. Fot. Waclaw Kląg

Kto wszystko, co jest do oswojenia, oswaja lżej niż oni? Ci panowie krzepcy tak, że lepiej z nimi w karczmie zachować umiar w słowie i geście, te „rydze” w kierpcach, parzeniach, śnieżnobiałych koszulach lnianych, z ciupagami w garści i w czarnej filcowych kapelutkach z koralami morskimi muszelek przy rondzie i z paluchem orlego pióra, co nogom uparcie wskazuje stronę nieba. I panie dynamiczne tak, że daj Boże zdrowie albo uchronić przed demonem pochopności, te „maliny”, co nigdy nie dają sobie w kaszę dmuchać, w fatałaszkach zwiewnych, z dłońmi wiecznie zwiniętymi w kulak i wiecznie wbiętymi w bok. Kto wszystko, co dalekie, przybliży jakby od niechcenia i czyni jakością na wyciągnięcie ręki?

Górale. Plemię ziemi sterczącej w górę, plemię trudnego powietrza, plemię pół roku, które idą na całosc. Na przykład: Iwona Buła z Nowego Targu i Piotr Cyrwus ze wsi Waksmund. Albo Jerzy Nowak, aktor zupełnie skądinąd, ale od zawsze tkwiący w istocie rzeczy - w góralszczyźnie, w tym języku blisko-dalekim, dla nas zawsze niepojętym w detalach swoich, za to niezmiennie zrozumiałym w smaku generalnym. W zesłą niedzielę, dwa dni przed Wigilią, Buła, Cyrwus i Nowak na głosy mówili literaturę ziemi sterczącej w górę, a „Skalni”, ta cudownie migotliwa „banda” grajków, obok odgrywali i odśpiewywali muzykę trudnego powietrza. Przez godzinę lekko oswajali to, co pozornie nieoswajalne. Jakby od niechcenia przybliżyli dalekie. W finale wystarczyło nam ino ucaścić, a już garść pełna była cudniek niebiańskich bądź infernalnych - wszystkich, które jeszcze wczoraj były hen, za szczybami nie do przejścia.

Tam, na Podhalu, tak już widać musi być. Śmierć to ciepło i bliskość koszuli. Al-

bo jeszcze lepiej: jeśli końca nie może nie być, to niechaj już będzie on niczym codzienna bułka z masłem. Kęs - i po ptokach. Radości liścia, świeżo narodzonego cielecia albo śnieżnego obłoku są potężne, bo liść, ciełe i obłok leżą na dłoni. To samo ze smutkiem lub lękiem. Łza nie jest żadną wytrawną metaforą - jest konkretem na konkretnej rzęsie. Nie bec, babo, jeno się wysmarkaj! Boli ząb? Tu nie ma co wydziwiać, tu trza, gazdo, „boloka” gorzałą zażyć - i tyła! Ciemności nocy nie są przerażeniami, są oswojonymi psami, do diabła więc trzeba gadać jak do psa, a gdy nie posłucha po dobroci i kombinować cosik zacznie - trza z punktu w mordę lać! Śmierć, liść, ciełe, obłok, łza, ból, ciemności, diabek... A Dzieciątko Jezus?

Jaki Jezus? „Wziyna Go Matusia ze złobu na ręce/ i tuli do serca, jak na świecie matki”. No właśnie - tuli wyłącznie jak matka tutejsza! Jaki z Niego Jezus?! To przecie kropka w kropkę świeży berbec gaździny - i dopiero teraz, i tylko dlatego, Jezus z niego naprawdę wielki, naprawdę jedyny, naprawdę tamten! Bliskość. Bliskość mitu. Jeśli kto woli, bliskość prawdy w czasie dalekiej. Powiedziane jest: kochaj bliźniego swego jak siebie samego. Ojciec Bocheński mawiał: tak, kochaj, ale tylko wtedy, gdy w bliźnim dostrzeżesz siebie. Jak nie dostrzeżesz, a miłujesz - kłamiesz, epatujesz, w pióra dobrodusznego patosu się stroisz. Bliskość. Śmierć na skórze, liść na dłoni, bliźni tak blisko, że dłoń wyciągasz i łapiasz - drugą dłoń swoją.

I to już wszystko. Tydzień temu poszedł na rozkaz szereg szyb nie do przejścia, wodospad bliskości wrzucił w salon legion pozornie dalekich cudniek. Owszem, paluch orlego pióra wskazuje nogom stronę nieba, ale to nie znaczy, że trzeba lazić po obłokach. Trzeba chodzić tu. I się poszło. Tu. I się w Wigilię spojrzano na pusty talerz. Tu. I się przez chwilę oddychało trudnym powietrzem prawd prostych. Tu.

PAWEŁ GŁOWACKI

Miasto tysiąca cytatów

Rozmowa z dr KAROLINĄ GRODZISKĄ, autorką „Gdzie miasto zaczarowane... Księga cytatów o Krakowie”

- Kraków opisywano w ciągu wieków na najrozmaitsze sposoby. Skąd pomysł, by teraz opisać go właśnie tak - za pomocą cytatów?

- Formy wydawnicze typu zbiór cytatów czy księga aforyzmów były popularne od bardzo dawna. Ludzie nigdy nie lubili przedzierać się przez wielotomowe, obszerne i trudne dzieła. Celna myśl, dobre skojarzenie, zgrabne porównanie zawsze były w wielkiej cenie, nawet wtedy, gdy były wyrwane z ogólniejszego kontekstu. Stąd właśnie pokusa, by takie zbiory cytatów tworzyć, toteż tworzono je od bardzo dawna, w bardzo różny sposób, bądź to zestawiając złote myśli, maksymy, aforyzmy z twórczości jakiejś znanej osoby, bądź gromadząc wypowiedzi różnych znanych autorów na jeden konkretny temat. Były one popularne do tego stopnia, że powstały nawet bibliografie ksiąg cytatów. Najczęstsze ulubione tematy owych ksiąg to, oczywiście, kobiety i miłość. Nie spotkałam natomiast nigdzie księgi cytatów poświęconej jakiemuś miastu, a uważam, że jest kilka miast, które na to zasługują. I stąd właśnie pomysł, by taką księgę poświęconą Krakowowi przygotować.

- Jak wiele literackiego materiału musiały Pani przejrzeć, by wybrać te prawie tysiąc cytatów?

- W trakcie wieloletniego nałogowego czytania (niekoniecznie naukowego!) natrafiałam na liczne perełki związane z Krakowem, aż prosząc się o zapisanie i udokumentowanie. Odnotowywałam je gdzieś na boku w postaci notatki, fiszki, kserokopii. Materiał ten z czasem złożył się na potężną teczkę. I dopiero jej widok wywołał u mnie myśl, że warto byłoby całość uporządkować.

- Czy były jakieś opinie o Krakowie, których nie umieściła Pani w książce?

- Głównym kryterium wyboru była dla mnie lotność cytatu i jego zdolność

do budzenia skojarzeń. Chodziło mi o to, by wypowiedź prowokowała do uśmiechu, dyskusji, zadumy. Dlatego odrzuciłam wiele cytatów, które były np. bardzo prostym, elementarnym opisem miasta lub też były bardzo pochlebne, ale - mówiąc szczerze nudne. Stąd zapewne przewaga w tomie opinii krytycznych, złośliwych, uszczypliwych czy sarkastycznych, bo to właśnie one skłaniają do refleksji i dyskusji. Powtórzmy - opinia pozytywna powielona w dużej ilości jest po prostu nudna.

- Jak przybysze oceniali Kraków?

- Od samego początku, wręcz od pierwszej relacji Ibrahima Ibn Jakuba, daje się zauważyć w ich opiniach przekonanie o majestacie, bogactwie i królewskości tego miasta. Ten majestat przejawiał się głównie w faktach jego stołeczności, w tym, że było siedzibą władców, książąt, królów, nawet jeżeli ci władcy, tak jak w XIX w., należeli do przeszłości, byli już martwi i spoczywali na Wawelu. Cały czas jednak poczucie stołeczności tego miasta uderzało wszystkich przyjezdnych. Symptomatyczne są dwie opinie wypowiedziane na przestrzeni dwóch lat. W 1847 r. Honoré de Balzac krótko kwituje Kraków smutnym stwierdzeniem, że jest to „trup stolicy”. Tymczasem w 1849 r. car Mikołaj Romanow, który oglądał Kraków z Błoń podczas manewrów wojskowych, mówi: „To miastem stworzone jest na stolicę”. A przecież Kraków nie zmienił się tak bardzo na przestrzeni tych kilkunastu miesięcy dzielących obie wypowiedzi!

- Jednak dostrzegali w Krakowie także brud, ubóstwo, żebractwo.

- Na takie rzeczy szczególnie zwracano uwagę. Dawniej, tak jak i dzisiaj zresztą, dla mieszkańców niektóre zjawiska były codziennością, do której zdążyli przywyknąć. Dla przybysza natomiast były one przykrym zaskoczeniem. Jesteśmy dziś przyzwyczajeni do chodników, na których się

potykamy. W XVIII czy XIX w. krakowianie byli przyzwyczajeni, że na ulicach tonie się w błocie. Tymczasem przyjezdny od razu to dostrzegł i od razu krytykował. Dodam też, że lata świetności miasta niosą o wiele mniej ciekawych wypowiedzi niż lata jego upadku. Choćby wiek XVI, gdy Kraków jest stolicą wielkiego państwa - wypowiedzi z tego okresu są panegiryczne, chwalcze, ale nie wywołujące żadnej refleksji.

- Do czego w ciągu wieków porównywano Kraków?

- Porównywano go z Atenami, Rzymem, Jerozolimą i Mekką. Z drugiej zaś strony ubliżano mu, wymyślając rozmaite złośliwe nazwy. Choćby taki Władysław Ludwik Anczyz wynalazł nazwę „Chuchurun”. Samo jej brzmienie jest dość przykre. „Pipidówka” wymyślona przez Bałuckiego funkcjonuje do dziś. Mniej nośne okazało się określenie Lucjana Siemieńskiego, że Kraków to skrzyżowanie Paryża i Słomnik.

- Który z cytatów uważa Pani za najlepszy i najcelniejszy?

- (śmiech) Dlatego sporządziłam księgę cytatów liczącą ponad 900 opinii, by nie być zmuszoną do tak bolesnego wyboru. Spośród nich musiałabym wybrać co najmniej parę tuzinów takich, które bardzo mi się podobają.

- A czy jest taki, pod którym by się Pani podpisała?

- Jeżeli już musiałabym wybrać jeden, to śladem wielu osób, które w taki właśnie sposób o tym mieście mówiły, rzekłabym: „Mój Kraków, w moim Krakowie”.

- I na koniec pytanie zasadnicze: lubi Pani Kraków?

- Ba! Przecież to jest mój Kraków! Mimo wszystkich jego wad i dla wszystkich jego wad. Nie mogłabym mieszkać nigdzie indziej.

Rozmawiał: PAWEŁ STACHNIK

Pomienione miasto jest nierównie piękniejsze i warowniejsze od Warszawy

Giovanni Battista Fagguoli, relacja nuncjusza papieskiego, 12 czerwca 1691 r.

Gdyby Kraków był większy, to najbardziej przypominałby Pragę

Johann Joseph Kausch, Ausfuhrliche Nachrichten uber Schlesien..., 1791-1793 r., tłum. Waclaw Zawadzki.

Stare i brudne miasteczko, słynne plotkami i intrygami

Lucja Rautenstrauchowa, Miasta, góry i doliny, 1844 r.

Wielkie cmentarzysko, po którym chodzą widma stękające

Józef Ignacy Kraszewski, Zagadki, 1873 r.

Zwariowane miasto

Jan Wiktor, 1931 r., tytuł powieści rozgrywanej się w Krakowie.

Centrum reakcji

Autor nieznan, 30 czerwca 1946 r.

Oh, wonderful!

John Steinbeck, podczas wizyty w Krakowie, 9 października 1963 r.

Nie przenoście nam stolicy do Krakowa

Andrzej Sikorowski, tytuł piosenki, 1994 r.

Jak długo na Wawelu,

Zygmunta bije dzwon,

Tak długo nasza „Wisła”

Zwycięzać będzie wciąż!

Anonimowy kibic, ponadczasowe

Czy na Plantach zawsze tylko spotkać można psa, bosą

babę i księdza?

Maria Rodziewiczówna, Jerychonka, 1894 r.

Z ostatniej chwili

NARTY W SŁOŃCU Ferie 16.01 - 24.01 i 23.01 - 01.02
DOLOMITY I ALPY WŁOSKIE
OSTATNIE MIEJSCA!!!

16.01-24.01	Val di Sole - Hotel***HB, autokar	1350 zł
16.01-24.01	Val di Fassa - Hotel***HB, autokar	1550 zł
16.01-24.01	Cortina D'Ampezzo - Hotel***HB, autokar	1350 zł
23.01-01.02	Cavelese - Hotel***HB, autokar	1450 zł
23.01-01.02	Cervinia - Hotel***HB, autokar	1450 zł

Zwierzyniecka 30
Floriańska 24
INFOLINIA (012) 422-80-44
www.dolomity.net.pl

NARCIARSKI SYLWESTER Z ODNOWĄ BIOLOGICZNĄ

FERIE W CZASY OBOZY

Hotele, pokoje 2 - osobowe z łazienkami, wyżywienie, SKI - SAFARI, baseny termalne, lux autokar.

ŚWIĄTECZNA PROMOCJA

BIURO PODRÓŻY TEST - TOUR Kraków, ul. Długa 3
 422-10-64, 422-10-76
 www.testtour.hg.pl

Harctur www.harctur.krakow.pl
 Kraków, Karmelicka 31
 634-00-11; 633-93-29

SYLWESTER

BOGATA OFERTA

SŁOWACJA
 tydzień z bałem od 590 zł
 atrakcja! - baseny termalne

FERIE OBOZY
 Narciarsko-snowboardowe

WŁOCHY	od 990zł
AUSTRIA	od 1220zł
SŁOWACJA	od 495zł
POLSKA	od 465zł

ZIMA 2003/2004

JAGIELLONIA

Biuro Podróży „Dziennika Polskiego”

- turystyka zagraniczna
- bilety lotnicze
- rezerwacja hoteli
- wynajem samochodów
- ubezpieczenia KL i NW

JUŻ W SPRZEDAŻY OFERTA JESIENNO-ZIMOWA DO KWIETNIA 2004!

ul. Wiślna 2, Kraków
 tel. (012) 422-03-45, (012) 411-22-88
 www.dziennik.krakow.pl
 e-mail: bpodrozy@jagiellonia.krakow.pl

TUI IATA INTERHOME Neckermann

Tajniki gorących rytmów

- Raz, dwa, trzy - dame - pięć, sześć, siedem - sueno, sueno! - przekrzykuje muzykę instruktor salsy. - Porzucamy partnerkę i idziemy do innej!

Pierwsze kroki stawia się osobno, same zajęcia przypominają tradycyjny kurs tańca

Fot. Anna Kaczmarz

Salsa znaczący sos, ale sos tak ostry i gorący jak klimat, z którego wywodzi się ten taniec. Splecione dłonie, harmonia ciała, ruch pełen gracji w rytm szybkich rytmów merengue, mamby, bachaty czy son. Obcisłe stroje, gdzieś odłonięte brzuchy lub plecy dziewczyn, szpilki - wszystko to tworzy niepowtarzalny klimat. Na pierwszy rzut oka widać, że nie chodzi tylko o wyuczone kroki, że bardzo istotna jest żywiołowość i spontaniczność.

W Polsce szkoły salsy powstają od czterech lat, ale od niedawna zyskują coraz większą popularność. Jak podkreśla Monika Jaranowska, instruktor tańca i choreograf: - *Salsa to taniec kontaktu. Na zajęcia przychodzi coraz więcej osób, które czują się samotne, chcą kogoś poznać. Część ludzi łąpie bakcyła i wsiąka w tę atmosferę. Tworzy się rodzina salseros, jak sami siebie nazywamy.*

Później spotykają się na salsotekach i koncertach, wielbiciele wstępują do formacji tańca, wyjeżdżają na kongresy salsy i pokazy. Zaczynają nie tylko interesować się tańcem, ale też jego historią, a także kulturą, językiem hiszpańskim, instrumentami, kierunkami muzycznymi. Monika Jaranowska, która właśnie wróciła z ogólnoswiatowego kongresu salsy w Berlinie i niedługo wybiera się na pokazy do Rosji, dzieli uczestników organizowanych przez nią kursów salsy na dwie grupy: - *Jedni dostają świra i na nich salsa działa jak narkotyki. Przychodzą na wszystkie imprezy, jeżdżą na spotkania organizowane w Polsce i za granicą. Druga część zapisuje się na kursy, uzyskując pewien poziom umiejętności i pozostaje na tym etapie. Później od czasu do czasu przychodzą na im-*

prezy, ale traktują salsę jako zabawę. Salsa staje się ich sposobem na stres.

***

Salsa przywędrowała z Afryki w latach 20.-30. XX wieku na Kubę, do Republiki

Dominikany, Puerto Rico, a stamtąd do Nowego Jorku. Największy wpływ na jej rozwój obok Kubańczyków mieli Portorykańcy. To pod ich wpływem rozwinęły się tak popularne do dziś style, jak salsa cubana, de casino, new

york style, los angeles, puerto rico style, rueda de casino.

Monika Jaranowska, jak sama ze śmiechem wspomina, złapała bakcyła i została salserą, przypadkiem. Jej pierwszy kontakt z salsą nastąpił podczas studiów w Niemczech.

Później wyjechała do Ameryki Łacińskiej, gdzie zaczęła tańczyć, wreszcie do Hiszpanii. Dziś tą pasją zaraża innych, organizując salsoteki, koncerty, warsztaty tańca. Podczas wakacji prowadzi naukę tańca na bulwarach wiślanych („Salsa nad Wisłą”), od niedawna w Radiu Kraków salsie poświęcono osobną audycję.

Tajniki gorących rytmów salsy można zgłębiać w dwóch krakowskich szkołach. W siedzibie Centrum Tańca na Rynku Głównym 34 młody chłopak o łatyńskiej urodzie włącza magnetofon i łamaną polszczyzną zachęca: - *Tu wszyscy są początkujący. Próbuje. Potem co bardziej opornych sam wyciąga na parkiet. Szkoła Dobromira Montauka funkcjonuje od niedawna i prowadzi kursy salsy stylu miami na 3 poziomach zaawansowania, każdy dwa razy w tygodniu (na Rynku Głównym i na Kazimierzu). Stopniowo nieskomplikowane figury ćwiczone solo przybierają formę bardziej złożonych układów, tańczonych w parach. - *Raz, dwa, trzy - dame - pięć sześć siedem - sueno, sueno! - raz po raz przekrzykuje muzykę instruktor. - *Porzucamy partnerkę i idziemy do innej!***

Zapamiętanie wszystkich nazw i kroków wcale nie jest proste, nie mówiąc o zastosowaniu ich w praktyce. Jednak kursanci, dla których w większości jest to pierwszy kontakt nie tylko z salsą, ale w ogóle z tańcem, radzą sobie dobrze. - *Interesuje mnie wszystko, co latynoskie - mówi wysoka blondynka w czarno-żółtej*

bluzce, z zacięciem ćwicząc kolejne figury. Są i tacy, którzy rezygnują. - *Jednak zostaną przy swoim - stwierdza, kręcąc głową, chłopak w dresie. - *Przy czym? - pytam zaciekawiona. - *Przy hip-hopie - wyjaśnia.***

- *Jeśli mówię: noga zewnętrzna, to mam na myśli prawą u kobiety, a lewą u mężczyzny! - pokrzykuje Dobromir, zmieniając partnerki. Gro- no tańczących cały czas się powiększa. Przychodzą spóźnialscy i od razu dołączają do ćwiczących.*

Dobromir objaśnia, jak trzymać partnerkę: - *Ręce trzymamy tak, jakbyśmy jechali na motorze. I demonstruje kursantom wysunięte kciuki.*

***

Debiutanci w szkole Salsa-Ventury na ul. Krowoderskiej 8 są liczniejsi. - *Raz, dwa, trzy - derecza - pięć, sześć, siedem - iskierva - demonstruje kroki salsy cubana Małgorzata Starczyńska. Pierwsze kroki stawia się tu osobno, same zajęcia przypominają tradycyjny kurs tańca.*

Duże zaciekawienie wzbudza shacking. - *W czasie tańca kobieta porusza ramionami w przód i tył, zaś mężczyzna w górę i w dół - objaśnia i demonstruje instruktorka. Pierwszym nieporadnym próbom towarzyszy śmiech, ale szybko ruchy nabierają płynności. Z czasem dochodzi znajomość nowych figur, coraz bardziej skomplikowanych układów, które najlepiej ćwiczyć na organizowanych regularnie imprezach, salsotekach, koncertach. Część z obecnych tu debiutantów być może wstąpi kiedyś do formacji, zaczną wyjeżdżać na kongresy i pokazy. W ten sposób pozna wielu nowych, ciekawych salseros, zaczną rodzić się sympatie, przyjaźnie, a może i coś więcej... I tak, zanim się spostrzeżę, salsa stanie się ich sposobem na życie.*

JUSTYNA TROCKA

Sylwestrowe szaleństwo

Chociaż finansowe możliwości większości Polaków zmalały, nie zanikła chęć do zabawy

Ceny wejściówek na sylwestrowe zabawy znacznie spadły. Furorę robią internetowe rezerwacje imprez. Ale tylko wśród warszawiaków. Bogaci bawią się w jeszcze bardziej wyrafinowany sposób niż w ubiegłym roku, a wśród młodzieży finansowe niedostatki wymusiły modę na organizowanie „prywatki”.

W ubiegłym roku zarezerwowanie wejściówki na ciekawą zabawę sylwestrową z posiłkiem i napojami w cenie 50 zł od osoby graniczyło z cudem. Najtańsze bilety do młodzieżowych klubów w dużych miastach kosztowały nie mniej niż 30 zł, a kwota ta upoważniała jedynie do wejścia na salę. Kończąc się rok w tym względzie przyniósł prawdziwą rewolucję. - *Bal sylwestrowy kosztuje u nas 60 złotych od osoby - mówi Monika Suska, manager jednego z krakowskich pubów. - *W tej cenie przewidzieliśmy jeden ciepły posiłek, zimny bufet na sali przez całą noc oraz lampkę wina i szampiana o północy - wylicza.**

Średnia krajowa cena za bilet na zorganizowaną zabawę sylwestrową do klubu lub pubu to 80 zł. Natomiast ceny zaproszeń na uroczyste powitanie Nowego Roku w restauracji lub hotelu spadły w całym kraju do poziomu ubiegłorocznych cen klubowych - 150-250 zł. - *Nie ma co się oszukiwać, wiele hoteli musiało zrezygnować z organizacji balu, bo ludzie po prostu nie mają pieniędzy - mówi Dawid Janowicz, manager hotelu w Karpaczu. - *My postanowili-**

śmy obniżyć cenę do przystępnej, czyli 120 złotych od osoby. Dotychczas nigdy nie mieliśmy tak tanich biletów na sylwestra, ale dostosowanie się do potrzeb rynku, to w tej chwili jedyna szansa na przetrwanie - mówi.

Rezerwacja przez Internet

Chociaż finansowe możliwości większości Polaków zmalały, nie zanikła chęć do zabawy. - *Ludzie nie chcą siedzieć w domu na sylwestra, a nie mają funduszy. My znaleźliśmy na to radę - mówi Antoni Radwański, pomysłodawca i właściciel serwisu internetowego zajmującego się rezerwacją miejsc na sylwestrowe bale i wyjazdy. Idea Radwańskiego polegała na rezerwacji miejsc w wybranych pensjonatach i klubach w całej Polsce jeszcze w lipcu. Na podstawie umów z właścicielami lokali otrzymał znaczne zniżki, nieosiągalne dla osób indywidualnych poszukujących noclegu czy zabawy. Następnie zdjęcia wybranych obiektów i ich prezentacje trafiły na stronę www, za pomocą której odwiedzający osoby mogły wybrać interesujący ich obiekt. - *Po dodaniu narzutu za pośrednictwo cenę w naszym serwisie i tak były znacznie niższe niż te, które słyszeli klienci, dzwoniąc indywidualnie do wybranego pensjonatu - mówi Radwański.**

Dzięki temu oferta serwisu zyskała znaczną popularność, a duża oglądalność strony sprawiła, że hotele i restauracje same zaczęły zgłaszać się do prowadzącej go firmy. - *Właściciel lokalu, nawiązując współpracę z nami, ma pewność, że przysyłamy do niego grupę osób zainteresowanych zabawą. Nie traci więc na udzieleniu nam zniżki, bo przynajmniej wie, że w przeddzień sylwestra nie zostanie z potową niesprzedanych wejściówek - tłumaczy pomysłodawca serwisu. - *Poza tym serwis ma niezaprzeczalną zaletę - jest ogólnopolski, a ogłoszenia pozostają w nim od chwili zamieszczenia do samego sylwestra, co daje szerokie możliwości dotarcia do osób poszukujących imprezy - tłumaczy.**

Mimo wymienionych zalet, z serwisu korzystali masowo głównie warszawiacy. Pracownicy marketingu firmy Radwańskiego tłumaczą taki stan rzeczy w prosty sposób: - *Oso- by pracujące w stolicy na co dzień załatwiają wiele spraw za pośrednictwem Internetu i rezerwowanie miejsc na zabawę w ten sposób nie jest dla nich niczym dziwnym ani podejrzany. W innych miastach Polski Internet nie jest tak rozpowszechniony, stąd wątpliwość co do pewności takiej rezerwacji.*

Statystycznie klient zamawiający zabawę sylwestrową przez Internet miał 25-30 lat, stałe zatrudnienie oraz poszukiwał miejsc dla nie mniej niż sześciu osób w cenie do 150 zł za samą zabawę lub 400 zł za kilkudniowy wyjazd.

Student zimny jest

Najtrudniejszymi klientami bywają studenci. Na niezdecydowanie i wymagania tej grupy narzekają właściciele biur podróży. - *Studenci przychodzą do nas często, szukają nowości, ciekawych wyjazdów, w zasadzie nie wyobrażają sobie spędzania sylwestra w domu - mówi Julita Roman, odpowiedzialna za dział obsługi klienta w jednym z krakowskich biur podróży. - *W większości mają olbrzymie wymagania, zupełnie nieadekwatne do kwoty, jaką chcą przeznaczyć na wyjazd. Potrafią też w ostatniej chwili zmieniać zdanie, domagać się zwrotu zaliczek. To naprawdę trudni klienci - dodaje.**

Mimo to biura podróży w tym roku zaciekle walczyły o studenckich klientów na sylwestrowe atrakcje. Ceny wyjazdów, także zagranicznych, skierowanych do tej grupy rzadko przekraczały 250 zł. Środkiem dotarcia były plakaty oraz ulotki, które rozdawano

w okolicach uczelni i na terenie miasteczek studenckich.

Domowym sposobem

Studenci, których nie było stać ani na tanie wyjazdy, ani na wejściówki do klubów, znaleźli alternatywę. - *Na sylwestra najlepiej pójść na domówkę - tłumaczy Radek, student historii w UJ, mając na myśli imprezę organizowaną w mieszkaniu. - *Nic nie kosztuje, zero ryzyka w doborze znajomych - wymienia.**

- *Do byle kogo nie oplatca się pójść - zastrzega Joanna Nawrot, studentka stosunków międzynarodowych. - *Dobrze dostać się na domówkę u kogoś znanego. Wtedy człowiekowi każdy zazdrości, bo być na imprezie u takiej osoby to jest coś - uśmiecha się.**

- *U mojego kolegi Mariusza na imprezie urodzinowej była jedna z finalistek Idola, bo to jego znajoma, przyszedł też znany projektant mody. Mają być u niego też na sylwestra, więc wszyscy z roku chcieliby się bawić u niego i ich poznać - relacjonuje Monika Stworz, studentka II roku marketingu w uczelni prywatnej.*

Dla bogatych

Pracownicy biur podróży uważają, że zmieniają się potrzeby innej grupy klientów - tych

najbogatszych. - *W ubiegłym roku wiele mających oszczędności się wyjechało na sylwestra w rejon Morza Śródziemnego - mówi Julita Roman. - *Młodszy (28-35 lat) najchętniej wybierali Baleary, a szczególnie Ibizę. Starsi wyjeżdżali na Wyspy Kanaryjskie, do Maroka (oazy ekskluzywnych hoteli) oraz do Tunezji na wyjazdy wypoczynkowe połączone z bale. Popularny był także Cypr. Zaś w tym roku moda jest Ameryka Południowa, Meksyk, Kuba oraz południe Afryki.**

O ile ceny wybranych z katalogu ekskluzywnych propozycji sylwestrowych kształtują się od 1,5 tys. do kilku tysięcy złotych od osoby, o tyle organizacja wyjazdu według indywidualnego pomysłu klienta jest rzeczą znacznie droższą. - *Tradycyjne biura podróży często odsyłają takich klientów z kwitkiem - mówi Rafał Jarota, współwłaściciel agencji zajmującej się przygotowaniem ekstremalnych wypraw. - *Natomiast u nas każde, nawet najdziwniejsze, życzenie może być zrealizowane. Jeśli ktoś będzie miał kaprys spędzenia sylwestra na sphywie tratwami po Amazonce, to czemu nie?**

O kosztach takiej imprezy pan Jarota nie chce mówić, zaznacza, że ustala się je indywidualnie. Przysnaję, że mogą one przekroczyć roczny dochód niejednego Polaka. Zapytany, czy wiele jest osób zainteresowanych tego typu atrakcjami, mówi: - *Z roku na rok coraz więcej. I coraz dziwniejsze mają życzenia. Ale w końcu sylwester jest tylko raz w roku, więc czemu nie zaszaleć?*

(AK)

Niektórych drażni. Innych przeraża. Nielicznych śmieszy. Młodzieżowy slang jest toksyczny. Niepostrzeżenie przenika do języka dorosłych, którzy, tak jak ich nastoletnie dzieci, również chcą być trendy.

Jeśli na powitanie mówisz *cześć*, a na pożegnanie *do zobaczenia*, jeśli nie wiesz, co znaczą takie wyrażenia jak *ściemka*, *schiza* lub *zajawka* - wszystko wskazuje na to, że jesteś albo *ciemniakiem*, albo *fajanssem*, a może nawet *lamusem*! Aby być trendy, trzeba znać najmłodniejsze słowa młodzieżowej gwary. Aby być *luzakiem*, należy ich używać i świetnie kumać ich znaczenie. A więc Drogi Czytelniku, do dzieła! Ty też możesz

menklaturą, nauczycielom nadać się tytuły: *tyranów*, *despotów*, *gnębieli*, *nadzorców niewolników* lub *katów*. Zdarza się jednak, że określa się ich nieco łagodniej, a wręcz pobłażliwie mianem: *frajerów*, *klamek*, *bakterii*, *wampirów*, *typków*, *lamusów*, *przecinków*, *nudziarzy*, *małp*, *leszczy*, *smerfów*, *wielorybów*, *morświnów*, *spoleczników* lub *belfrosiów*.

Lekcja trzecia

Jeśli jesteśmy rodzicami, nie liczymy na to, że nasze nastoletnie dzieci nazwą nas w towarzystwie swoich rówieśników *tatą* i *matką*. Musimy mieć świadomość, że raczej powie nam: *starzy* (lub *starzyki*), *jarecy*, *łapciuchy*, *zgreby*, *plodziciele*, *wapiaki*, *dinozaury* albo *mamuty*.

dujemy, powinniśmy podzielić się z otoczeniem swoimi pozytywnymi odczuciami. Możemy to zrobić na wiele sposobów, używając urozmaiconego słownictwa. Oto najlepsze rozwiązania: *ale ekstaza* (ewentualnie: *ale euforia*), *niezła faza*, *ostra jazda*, *fajne klimaty*, *prawdziwy popłoch*, *niezły odstrzał* (lub *odpał*), *mega lotka*, *full wypas*, *superrozpięducha*, *zajebioza*, *zajawka*.

Jeśli coś nam się podoba, możemy powiedzieć, że rzecz ta jest: *czadowa*, *wypasiona*, *lajtowa*, *kozacka*, *fajowa*, *supersłona*, *w porzo*, *w porząsiu* lub *w porządalu*.

W przypadku, kiedy chcemy wyrazić swoje zdziwienie, możemy użyć wyrażenia: *ale kenia* oraz *ale wichury*.

Stosunki seksualne młodzież określa m.in. jako: *bzykanie*, *pukanie*, *zaliczanie*, *pójście na całość*, *seksiarstwo* lub *dunga-dunga* (podajemy tylko najłagodniejszą propozycję).

Lekcja siódma

Kiedy podejrzewamy, że ktoś nas okłamuje, możemy mu zarzucić, że: *ściemnia* (ewentualnie *puszcza ściemę*), *wali kity*, *opowiada farnazony* albo *nawija makaron na uszy*.

W wypadku, gdybyśmy odczuwali przed czymś lub kimś strach, możemy przyznać się do: *dygania*, *adrenaliniki*, *cykorii*, *spinki* i *pękania*. Możemy też powiedzieć, że *mammy zwała* albo *schizę*, oraz że *łamiemy się*, *pękamy*, *bobamy się*, *jesteśmy wydęgni* lub *pospinani*.

Warto znać gwarę nastolatków, by zrozumieć, co się mówi o nas za naszymi plecami

Vademecum luzaka

Aby być trendy, trzeba nauczyć się modnych powiedzonek, takich jak: no to frugo, grubo nie wąsko, pij mleko, będziesz wielki

zostać *prezbaltazarem*, *przegosciem* lub *przekozakiem*. Uwierz na słowo - będzie *fajowo!*

Lekcja pierwsza

Młodzieżowy *savoir-vivre* wymaga od nas, abyśmy, spotykając znajomego, powitali go albo po angielsku, wymiennie stosowanymi słowami *hi* i *hello* lub też nieco spolszczonymi *hajowa*, *hejka*, *hejo*, *joł*. Dopuszczalne są również rodzime formy, takie jak: *witka*, *graba*, *dybry* i *cze* oraz hip-hopowe *elo* wraz z jego skrótowym wariantem *eo*. Można też rozpocząć konwersację od kurtuazyjnego pytania *co tam?* lub *co je?* (uwaga - drugi człon zwrotu nie pochodzi w tym wypadku od bezkolicznika „jeść”, ale od „być”).

Żegnając się, możemy zabić znajomością obcych wyjątków, mówiąc *adijos*, *sajonara*, *baj* lub *si ja*. Możemy też zakończyć konwersację polskojęzycznym zwrotem, takim jak choćby: *sie ma*, *siemka*, *siemana* oraz *strzała*. Dopuszczalne są również takie zwroty grzecznościowe jak: *pozdrówka*, *do zobaczyska*, *trzym się* (graficznie można to zaznaczyć jako *3M się*), *nara*, *narka*, *narazka* lub *narazka*, ewentualnie *narta* albo *narcierz*.

W zwrotach powitalno-pożegnanych stosuje się też czasem wyrafinowane rymowanki, jak choćby: *Witam i o zdrowie pytam* lub *Sie ma, jest załubiście, biały proszek i zielone liście!*

Lekcja druga

Nawet jeśli lata szkolne wydają nam się bardzo odległe, to zwykła przyzwoitość wymaga, abyśmy wiedzieli, jak młodzież określa dziś miejsce, w którym codziennie zdobywa wiedzę. Okazuje się, że większość słów oznaczających szkołę jest związana w języku uczniowskim z wojną, śmiercią, torturami lub zagładą. Niegdyś chodziło się *do budy* (ewentualnie *za budę*), a obecnie czas przeznaczony na naukę spędza się: *na froncie*, *w ciupie*, *więzieniu*, *karcerze*, *zakładzie karnym*, a nawet *w obozie koncentracyjnym* lub *w krematorium*. W młodzieżowym slangu szkołę określa się też jako: *sajgon*, *arnagedon*, *ementarz*, *piekło*, *dom wariatów*, *zwierzyniec*, *śmietnik*, *zadupie*, *muzeum*, *burdel*, *męczarnię* lub *wylęgarnię*.

Wszystkie te słowa ujawniają negatywny stosunek uczniów do instytucji szkoły, przez którą czują się oni zazwyczaj maltretowani i gnębieni. Nic więc dziwnego, że zgodnie z powyższą no-

czasem może zdarzyć się bardziej przyjazna forma, taka jak choćby *rodziciele*.

Nie ludźmy się też, że nasza latorośl wróci po lekcjach *do domu*, bo to nieprawda. Nasz syn lub córka, wychodząc ze szkoły, poinformuje swoich kolegów, że idzie do: *chaty* (ewentualnie do *chałpy*), *bunkru*, *schronu*, *metry*, *hotelu*, *homku* albo po prostu - *to haus*. Należy też podkreślić, że nasze nastoletnie pociechy nie spędzają czasu w swoich pokojach, ale raczej *w celach*, a nawet *w grotach*. Trzeba też pamiętać o tym, że nie jedzą, lecz: *łykają*, *mielą*, *młócą*, *omiatają*, *napełniają*, *pochłaniają*, *połykają*, *wsuwają*, *chamają*, *szamają*, *wciumciają*, *papają* lub *wrzucają coś na ruszt*.

Lekcja czwarta

Jeśli chcemy być trendy, musimy udzielać się towarzysko. Rozrywka jest ważna, więc koniecznością staje się uczestnictwo w piątkowych lub sobotnich imprezach. Powinniśmy jednak pamiętać, że słowo *impreza* wyszło już z mody. Teraz należy raczej powiedzieć: *impra*, *dżampa*, *bang* (skrót od *balanga*), *balet*, *melanż*, *błyski*, *chaszczę*, *wstrząsy*. Jeśli chcielibyśmy wzięć udział w *techno party*, nie zapominajmy, że ten rodzaj rozrywki określa się obecnie mianem *techniawy*.

Należy też pamiętać, że na młodzieżowych imprezach nie pije się alkoholu, lecz: *sączy*, *tankuje*, *znieczula*, *dezynfekuje gardło*, *gulga procenty*, *spija kwas*, *drinkuje*, *siupie* i *siorpie*. W tym towarzystwie nie pali się też papierosów, lecz: *puszcza dyma*, *strzela w płuco*, *ściąga chmurę*, *dymi*, *smoli*, *bucha*, *jara* i *hajcy*.

Mnogość określeń „alkoholowych” i „nikotynowych” wskazuje na bliskie zaznajomienie młodzieży z tymi tematami. Bogate jest również słownictwo związane z... braniem narkotyków. Analizując je, można nawet pokusić się o stwierdzenie, że narkotykiem, z którym młodzież ma najczęściej do czynienia, jest marihuana, zwana: *maria*, *sierotką*, *marysią*, *sianem*, *siuwaksem*, *zielenem* lub *zielonym*. Marihuany (jak również haszysz) nie pali się, lecz *baka*.

Lekcja piąta

Aby zostać uznanym za luzaka, trzeba wiedzieć, w jaki sposób wypada wyrażać swoje emocje, aby nie zostać posądzonym o kompromitujące wsteczność. Jeśli jesteśmy zadowoleni z sytuacji, w której się znaj-

Jeśli się na coś zgadzamy, nie zaszkodzi użyć wyrazów *okej*, *oka*, *git*, *spoko* i *spoks*.

Do wyrażania negatywnych emocji służą natomiast następujące zwroty: *co za lipton* lub *ale meksyk*.

Jeżeli dana rzecz nam się nie podoba, możemy powiedzieć o niej, że jest: *koślawa*, *kulawa*, *niewyjściowa*, *pogięta* albo *przytrzymana*.

Musimy też wiedzieć, że nieładną kobietę określa się mianem m.in.: *brzydala*, *dziwoląga*, *maszkary*, *mazepy*, *babsztyla*, *pasztetu*, *kaszalota*, *pletury*, *smocura*, *wieloryba*, *mioły*, *paszczaka*, *pokemona* lub *bazyła*.

Atrakcyjną dziewczynę nazywa się natomiast: *laską*, *lala*, *sztuką*, *niunią*, *szprychą*, *cukiereczkiem*, *sikorką* oraz *szpulą*.

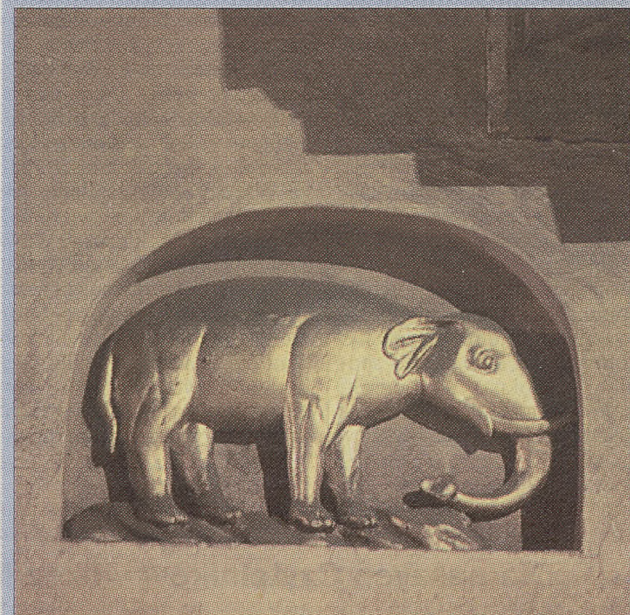
Podobnie można wartościować mężczyzn - tych przystojnych i lubianych nazywając: *ciachami*, *kumakami*, *klimaciarzami*, *mistrzami*, *równiakami*, *respektami*, *lowelasami* czy też *przekozakami*, a tych, za którymi się nie przepada: *ciemniakami*, *ciociami*, *czesterfildami*, *dekielami*, *mutantami*, *parowami*, *pokurczami*, *dziobakami*, *fajansami*, *frajerami*, *jarząbkami*, *lamusami*, *jeleniami*, *kmiotami*, *patałachami*, *rumunami*, *walkami*, *zawiasami*, *leszczami*, *platfusami*, *korkami*, *łosiami*, *młotami*, *moškami*, *oblechami*, *paździochami*, *przychlastami*, *przydupasami* lub *niedopucowanymi embrionami*.

Lekcja szósta

Gdyby nam się zdarzyło, że się zakochamy, nic nie stoi na przeszkodzie, żebyśmy określili swoje uczucie jako: *stan wyjątkowy*, *zamroczenie*, *wariację*, *zakrętkę*, *bajerful*, *zajawę*, *zadłużenie*, *zakręcenie* lub *sztachnięciem feromona*. Bezokolnicznik *kochać* zastępujemy wyrazem *lawować*.

Należy podkreślić, że w gwarze młodzieżowej istnieje gros słów, określających kontakty seksualne oraz rozmaite czynności fizjologiczne, takie jak choćby wymiotowanie i oddawanie moczu. Można odnieść wrażenie, że młodzież wręcz lubuje się w wymyślaniu tych zwrotów...

Po co więc chodzi się do toalety? To zależy... Czasem można *spuścić palwo*, co wydaje się koniecznością w przypadku *awarii wodociągu*, czyli uciążliwego „parcia na pęcherz”. Innym razem, zazwyczaj z powodu problemów żołądkowych, można pokusić się o *rozmowę z tygrysem* lub o *dialog z magicznym okiem*...

W obiektywie Pawła Kubisztala

Zwierzęta Krakowa

MAGDA BRONIATOWSKA
Korzystałam z pracy magisterskiej Małgorzaty Bojdo pt. „Język młodzieży”, napisanej w tym roku pod kierunkiem profesora Bogusława Dunaja z Instytutu Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Kamienica Hipolitów

Zachowało się w niej tak wiele elementów dawnego wyposażenia, że śmiało można ją zaliczyć do najciekawszych w Krakowie

W listopadzie w kamienicy Hipolitów otwarta została wystawa „Mieszczański dom”. Miejsce wybrano jak najwłaściwiej, w starej mieszczańskiej kamienicy. Ba, żeby tylko w starej! Zachowało się w niej tak wiele elementów dawnego wyposażenia, że śmiało można ją zaliczyć do najciekawszych w Krakowie.

Zacznijmy od piwnic. Pochodzą one z XIV w., o czym świadczą kamienne portale, w tym jeden zakończony łukiem „w osli grzbiet”. Dzisiejsze piwnice to niegdyś parter, lecz to nie kamienica zapadła się ze starości w ziemię, ale teren dokoła podniósł się na tyle, że dawne wejście z ulicy trzeba było zamurować. Podobnie zresztą stało się z kamienicami przy Rynku czy Floriańskiej.

Kamienica Hipolitów musiała być wcale porządnym domem, gdyż była ogrzewana gorącym powietrzem, rozprowadzanym przewodami w ścianach. Resztki pieca dotrwały w piwnicach. Taki sposób ogrzewania nie był w średniowieczu niczym wyjątkowym, nie wszędzie jednakże zachowały się służące temu urządzenia.

***

W okresie renesansu dom należał do kupieckiej rodziny Hipolitów. Od nich wziął nazwę, która już pozostała. Hipolici handlowali sukniem i należeli do najzamożniejszych w mieście, nic przeto dziwnego, że swoją siedzibę uczynili godną nazwiska. Zatem dom został gruntownie przebudowany. Drewniane stropy parteru zastąpiono sklepieniami, piętra zaś uzyskały piękne stropy, rzeźbione i malowane, np. motywem rozetek. Drzwi otrzymały kamienne portale, z których w sieni zachował się jeden, pięknie rzeźbiony. Inne zaś miały portale malowane. Między oknami jednej z komnat umieszczono kolumnę malowaną a złoconą, pod stropami zaś malowane fryzy. Wnętrza były więc barwne i radosne, była to przecież epoka renesansu.

Z podwórka dochodziło przez okna rżenie koni i kwiczenie świń, skrzywienie studni, kiedy gotowano do kąpieli łaźnię w niewielkiej przybudówce pod murem, z kuchni, znajdującej się obok stajni, dolatywały przyjemne zapachy. Od frontu zaś było cicho i spokojnie – okna wychodziły wszak na cmentarz przy kościele Mariackim.

W okresie renesansu dom należał do kupieckiej rodziny Hipolitów
Fot. Wacław Klag

Z zewnątrz kamienica ówczesna nie była zgoła tak przyjazna (jak byśmy dziś powiedzieli). Wprost przeciwnie, bardziej podobna była do niedostępnej twierdzy. Okien, zamkniętych okiennicami, strzegły solidne kraty, brama okuta żelazem zamknięta była wrzeczadkami i antabami. A i wewnątrz domostwa pełno było żelaza – już w sieni schody były zamknięte kratą, wszystkie zaś drzwi do izb opatrzone sztabami. Wszelako mieszkańcom żyło się wygodnie i przyjemnie, rzecz można w luksusie. Izby były bowiem pięknie zdobione. W dobie baroku niemal wszystkie otrzymały drewniane boazerie rzeźbione bądź fladrowane, to znaczy układane tak, że słoje drewna tworzyły dekoracyjny wzór. We wnękach okiennych umieszczano łąwy,

w nich szafeczki. Górą izby obiegały „listwy”, czyli półki, na których stawiano ozdobne sprzęty, naczynia itp. Zaś pomiędzy boazerią a owymi listwami zawieszano tkaniny – już to kobierce, już to „kołtryny”, czyli wzorzyste obicia jedwabne lub płócienne bądź też papierowe. W ścianach umieszczano „almarie” – szafki, których drzwiczki były rzeźbione lub też – częściej – zdobione kratką, a obramienia malowane. W niektórych izbach zawieszano lawaterze, tzn. ozdobne naczynia na wodę z kurkiem i umieszczoną pod nim misą.

Mieszkanie ogrzewano wówczas już nie gorącym powietrzem, a piecami i kominkami. Piec z kolorowych kafli, floryzowane, jak mówiono, były niemal ozdobą domu. Także kominki, osobliwie jeśli by-

ły zdobione stiukiem, bo takie były w kamienicy Hipolitów. Okna – wszystkie przeszklone – dawały sporo światła.

Zresztą i fasada kamienicy nie była już tak surowa, jak można by wnosić z wcześniejszego opisu. Oto bowiem całą pokryto sgraffitem figuralnym, w którym pośród ornamentów wyobrażono postaci świętych, m.in. św. Zygmunta, patrona właściciela domu, Zygmunta Zaleskiego. Bo dekoracja ta powstała najpewniej na jego zlecenie. Dzisiaj znamy ją jedynie ze zdjęć wykonanych w okresie międzywojennym, kiedy to skuto ją z powodu fatalnego stanu. Szkoda.

***

W XVII w. na parterze domu znajdował się gabinet Zaleskiego. Zdobilo go wspomniane wyżej otafłowanie, innymi słowy, boazeria. Wkomponowano w nie szafy zamykane kratkami i „w kompartymencie rżnięte”, to znaczy z rzeźbionymi ornamentami. W szafach mieściła się biblioteka wykształconego patrycjusza oraz jego zbiory graficzne i kartograficzne. Na środku stały bogato rzeźbione stoły, na nich leżały wielkie, wspaniałe księgi.

Inne wnętrza z tego czasu były równie piękne. Oto jedno z nich, na I piętrze, ozdobił stiukami mistrz Baltazar Fontana, rzeźbiarz, który przybył z Moraw, by udekorować kościół św. Anny. Podczas pobytu w Krakowie przystroił stiukami jeszcze inne kościoły oraz kilka wnętrz w pałacach i kamienicach bogatych mieszczan. W Krzysztoforach na przykład jego dziełem jest dekoracja kaplicy pałacowej, w kamienicy Hipolitów – niewielki gabinet. Motywem dekoracji są w nim girlandy liści i kwiatów, pośród których figlują amorki. Uzupełnieniem stiuków były kiedyś malowidła, które nie dotrwały do naszych czasów, te zaś, które dziś oglądamy, są późniejsze i, co tu kryć, dość mierne. Za czasów Zaleskiego ściany pokrywały freski, przedstawiające być może pejzaże oraz kominek „sztukatorską robotą”, dziś nieistniejący. Istnieją natomiast rzeźbione, drewniane słupki okienne – duża rzadkość i osobliwość, dająca wyobrażenie, jak niegdyś wyglądały okna kamienicy.

Z gabinetu wchodzi się do niewielkiego gabinetu, nazywanego też galerią. Powstał on za czasów Zygmunta Zaleskiego – jego zapewne gmerk, jednoróżca, umieszczono w kartuszu na ścianie zewnętrznej. Gabinet wspiera się na dwóch arkadach podtrzymywanych przez kamienną kolumnę. Pomieszczenie było nad wyraz bogato dekorowane malowidłami: drewniany sufit cały był nim pokryty, ściany obiegał fryz, kilka znajdujących się tu almarii miało ozdobne obramienia, a nad wejściem wymalowany był kartusz z jednoróżcem. Nie wszystko, niestety, dotrwało do naszych dni. Wskutek przeciekającego dachu całkowicie zniszczył malowany sufit. Fryz zachował się jeno częściowo – pozostał jakby negatyw malowidła, którego sceny są nie do odczytania, natomiast widać piękne ornamenty pomiędzy medalionami. Ocalało także jedno z obramień almarii i ów jednoróżec.

Okno gabinetu wychodzi na ulicę, niewielkie podwórko otoczone drewnianymi gankami. Niektóre ze wsporników pochodzą z XVII w., a jedna drewniana kolumna podtrzymująca ganki – aż z XVI stulecia. Ganki biegną wzdłuż oficyny, która niegdyś mieściła kuchnię, stajnię i loca secreta, innymi słowy – wychodki. Wyżej zaś izby mieszkalne kryte drewnianymi stropami, z rzeźbionymi w kamieniu obramieniami okien. Z oficyny można było wrócić gankami do budynku głównego, gdzie zachowały się malowane barokowe drzwi. Niezwykła doprawdy rzadkość.

Zygmunt Zaleski był człowiekiem bardzo zamożnym, za jego więc czasów kamienica wyglądała niemal jak pałac. Nic tedy dziwnego, że sporo z tego, co zdziałał, przetrwało. Ale i epoka rokoka także odcisnęła na kamienicy swój pastelowy-zwiewny ślad. W XVIII w. właściciele kamienicy, idąc za modą, rzucili na ściany i stare stropy lekkie malowidła z motywami grzebiastych rocaillów. W jednej z izb była malowana balustrada, która obiegała ją dołem, nad nią zaś zawieszono były tkaniny. Balustradę zastąpiono lekkimi festonami

kwiatów w błękitno-popielatych barwach. W innej izbie ściany pokryły malowane ramy zwieńczone rocaillami, ze związającymi z nich girlandami liści i róż. Blady róż tych ram, jasny błękit tła i delikatny seledyn liści tworzą pastelową, jakże charakterystyczną dla rokoka gamę barwną. Aż nie chce się wierzyć, że to mieszkanie sterczącej mieszczki, nie zaś buuduar frywolnej damy.

Wszelako czasy świetności kamienicy powoli zmierzchały. W XIX w. zamieszkiwała ją już wiele rodzin, zatem trzeba było dzielić wielkie izby ściankami i tworzyć mniejsze pokoje. Sien przedzielono ścianą i wydzielono klatkę schodową. Położone na III piętrze pomieszczenia dla służby także zamieniono na mieszkania do wynajęcia, bo też kamienica Hipolitów stała się zwykłą czynszówką. Co nie znaczy, że pozabawiona urody. Przypadkiem mogą być ściany jednego z pokoiów malowane w tapetowy wzór kwiatowy w kolorze seledynowym i supraportami z malowanymi pejzażami. Większość pokoiów otrzymała wówczas malowane cokoły i dekorację ramową, tak bowiem malowano w owym czasie mieszkania. Stropy przykryto sufitami malowanymi na biało, z nieodzowną rozetą pośrodku.

Pod kolejnymi warstwami tynków niknęły malowidła. Nieco uwagi poświęcono kamienicy w końcu XIX w., kiedy to odkryto fragmenty sgraffita. Jednakże sgraffito skuto i dom niczym specjalnym nie wyróżniał się spośród innych. Podziwiano tylko stiuk Fontany, ale budził on zachwyt jedynie badaczy, bo lokatorzy, urządzając kuchnię... przebiegali go rurami od pieca.

I tak kamienica Hipolitów chyliła się ku upadkowi. Dosłownie chyliła się, gdyż ściany pękały, chwiały się, fundamenty osiadały, stropy trzeba było podparć belkami. Na koniec, w tragicznym już stanie, doczekała się remontu i nowego przeznaczenia – muzeum wnętrz. Decyzja okazała się nad wyraz słuszną, jako że podczas remontu odkryto mnóstwo dawnych skarbów: polichromie, stropy, malowane drzwi, rzeźbioną kolumnę. Wszelako pieczołowicie zakonserwowano i tym sposobem przywrócono sporo dawnego blasku. Dzisiaj więc kamienica Hipolitów należy do najcenniejszych świadectw wspaniałej przeszłości Krakowa.

WITOLD TURDZA

Zapraszamy do bezpłatnego zwiedzania Krakowa!!!

Dla naszych Czytelników wraz z Muzeum Historycznym Miasta Krakowa przygotowaliśmy wyjątkową ofertę.

WSZYSTKIE osoby, które przyjdą do oddziałów muzeum (Oddział Teatralny oraz Oddział „Celestat”) z kuponem drukowanym poniżej, będą mogły skorzystać z bezpłatnego wejścia na wybrane ekspozycje.

Dodatkowo KAŻDY, kto zostawi w ww. oddziałach prawidłowo wypełniony kupon konkursowy, zyskuje szansę wygrania atrakcyjnych nagród (m.in. zaproszenia na bal Bractwa Kurkowego, biletów do teatru).

Naszą ofertę kierujemy również do szkół.

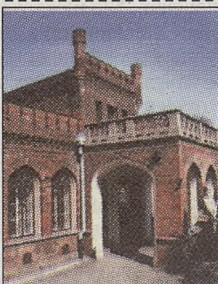
Każdy z kuponów upoważnia do bezpłatnego uczestnictwa nauczyciela wraz z 30-osobową grupą uczniów w warsztatach interaktywnych na wystawie „Z dziejów i kultury Krakowa”.

Bezpłatne wejście na ekspozycję Oddziału Teatralnego Muzeum Historycznego Miasta Krakowa* (ul. Szpitalna 21)

*Jeden kupon upoważnia do jednorazowego wejścia jednej osoby.

Prawidłowo wypełniony kupon konkursowy zostawiony w urnie znajdującej się na terenie Oddziału Teatralnego upoważnia do wzięcia udziału w losowaniu podwójnych biletów do teatru. Zwycięzcy o nagrodach zostaną powiadomieni telefonicznie.

Bezpłatne wejście na ekspozycję Oddziału „Celestat” Muzeum Historycznego Miasta Krakowa** (ul. Lubicz 16)

** Jeden kupon upoważnia do jednorazowego wejścia jednej osoby.

Prawidłowo wypełniony kupon konkursowy zostawiony w urnie znajdującej się na terenie Oddziału „Celestat” upoważnia do wzięcia udziału w losowaniu podwójnego zaproszenia na bal Bractwa Kurkowego oraz zestawów wydawnictw muzealnych. Zwycięzcy o nagrodach zostaną powiadomieni telefonicznie.

Bezpłatne uczestnictwo w warsztatach interaktywnych dla dzieci i młodzieży na wystawie „Z dziejów i kultury Krakowa” *** (pałac Krzysztofory, Rynek Główny 35)

*** Uprawnieni do bezpłatnego uczestnictwa w warsztatach są nauczyciele wraz z maksymalnie 30-osobową grupą uczniów.

Prawo do bezpłatnego uczestnictwa w warsztatach nie zwalnia uczestniczących w nich od obowiązku zakupu biletów na ekspozycję.

DZIENNIK POLSKI

KUPON KONKURSOWY

Pytanie: Czym zajmowała się rodzina Hipolitów?
Odpowiedź: .....

Imię i nazwisko: .....
Adres: ..... Telefon: .....

Wypełnienie kuponu jest równoznaczne z pełną akceptacją warunków konkursu oraz wyrażeniem zgody na wykorzystanie danych osobowych do celów konkursu. Wszystkie zamieszczone kupony ważne są przez 3 miesiące od daty ich ukazania się w „Dzienniku Polskim”.

28.12.2003 r.

Plac Szczepański, położony w zachodniej części Starego Miasta, nieopodal Rynku Głównego, zna każdy krakowianin i niejedyn turysta. Najczęściej jednak miejsce to kojarzymy z wielkim parkingiem, a nie z jego ciekawą, sięgającą średniowiecza historią. Warto więc przypomnieć dzieje placu i stojących tu niegdyś świątyni, a kluczem do naszych rozważań będzie wspomniany w drugim dniu świąt Bożego Narodzenia postać patrona placu – św. Szczepana, noszącego miano protomartyra, czyli pierwszego męczennika.

dobnie jak w wypadku kościoła św. Jana, i trzecia – obecność zabytków wczesnośredniowiecznych odkrytych na terenie placu. Bardziej ostrożnie wypowiada się w tej sprawie historyk, prof. Jerzy Wyrozumski, autor syntezy średniowiecznych dziejów Krakowa, choć i on uznaje przedlokacyjne początki budowy za bardzo prawdopodobne.

Ewentualna weryfikacja przekazów archeologicznych, ukrytych pod brukiem parkingu, jest jednak w tej chwili niemożliwa. Szansą na przeprowadzenie ponownych badań są plany remontu i aranżacji placu na „salon Krakowa”, który w zamierzeniu pomysłodawców

i okolicznych wiosek: Mydlnik i Toń.

Życie religijne tej wspólnoty było bogate. Już pod koniec XIV wieku przy kościele powstało bractwo pod wezwaniem Jedenastu 11 Tysięcy Dziewic, od czasów soboru trydenckiego noszące nazwę *Fraternitas Sanctae Ursulae*, czyli Bractwa Świętej Urszuli i Jej Towarzyszek. Jak pisze nieoceniony Piotr Hiacynt Pruszczyk, bractwo to używało w czasie procesji kap w kolorze czerwonym. Do konfraterni należeli rzemieślnicy, głównie białoskórnicy, garniarze, czerwoni garbarze i krupnicy. Konfraternia posiadała nie tylko swój ołtarz, przy którym odprawiano wotywy,

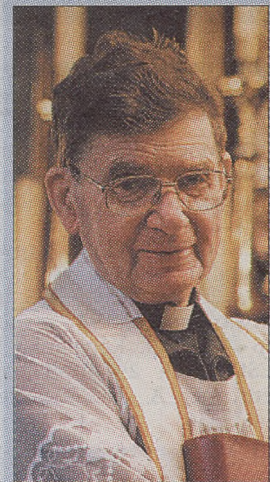
i siedem bogato uposażonych ołtarzy. Przy świątyni działało sześć bractw religijnych, z wyjątkiem wspomnianego Bractwa Świętej Urszuli, powstałych już w czasach nowożytnych. Opiekę nad kościołem sprawowała można rodzina Korycińskich, o swoją farę dbali także mieszczanie. W odniesieniu do XVII stulecia przykłady mieszczkańskiego mecenatu zebrał przed ćwierćwieczem prof. Michał Rożek. Pobożni mieszkańcy Garbar ofiarowywali do świątyni kielichy mszalne, ampułki, szaty liturgiczne, pieniądze. Dzięki temu kościół św. Szczepana uchodził za bogato wyposażony, choć większość jego wystroju przepadła bez-

teusza. Uposażenie parafii stanowiący wówczas m.in. pobliskie Więclawice, dokąd trafiły elementy średniowiecznego wystroju usunięte z krakowskiego kościoła. W połowie XVII wieku prowadzono w świątyni jakieś większe prace budowlane. Jezuici posiadali kościół do 1732 roku, a w 1758 roku przekazano go Akademii Krakowskiej. Był to początek końca zasłużonej budowli, spowodowany zarówno jej fatalnym stanem technicznym, jak i ogólnie tragiczną sytuacją ekonomiczną miasta i jego mieszkańców.

Pod koniec XVIII wieku, kiedy kościół był już w ruinie, parafię przeniesiono do kościoła

Niedziela
Świętej Rodziny

Był im poddany

Fot. Danuta Węgiel

Narodzenie dziecka to radość dla rodziców, krewnych, przyjaciół. Narodziny dziecka to radość dla społeczności, w której żyje rodzina. Ale tuż zaraz nasuwa się rodzicom pytanie: Kim będzie to dziecko?

Co z niego wyrośnie? Święty czy łotr? Twórca czy niszczyciel? Budzi się niepokój w ojcu, nawet matce: Żeby tylko nie wyszedł na zmartwienie nasze, na krzywdę ludzką.

„Bo zdarza się wszystko w każdej rodzinie”.

Zdarza się wszystko w każdej rodzinie? Oto jest pytanie.

Kim będzie to Dziecię? Słowem Bożym. Czy o tym wiedziała Jego Matka i święty Józef? Że będzie wielkim nauczycielem, cudotwórcą. Że będzie głosił prawdę o Bogu, który jest miłością, nie tylko nauczaniem, ale i swoim życiem. Człowiekiem, który ukaże Boga w pełni tak doskonale jak tylko człowiek może ukaże Boga.

Jezus narodził się w rodzinie uczciwych ludzi. Święty Józef – *mąż sprawiedliwy* – pisze ewangelista. Maryja – *blogosławiona między niewiastami* – powie do niej Archanioł Gabriel.

***

Tak trzeba się troszczyć o dziecko od pierwszej chwili jego życia, a nawet od momentu poczęcia, żeby wyrosło na prawdziwego człowieka. Trzeba uważać na wszystko, co mogłoby je zniekształcić duchowo, wypaczyć umysłowo, zrazić uczuciowo, dotknąć jego wolną wolę. Bo każde złe słowo odbija się echem w duszy dziecka, każdy zły czyn nakłada się jak klisza fotograficzna na jego duszę. Trzeba być uważnym, bo dla dziecka to najważniejszy okres życia – łapie wszystko, czuje wszystko, nasładuje wszystko, uczy się wszystkiego – dobrego i złego.

Trzeba, by rodzice starali się żyć uczciwie. Byle nie na pokaz dla dziecka, nie na dawanie przykładu – ono fałsz natychmiast wyczuje – ale dlatego, że są oni przekonani, że tak należy postępować. Że każdy człowiek powinien być uczciwy.

Dlatego też do macierzyństwa, jak i do ojcostwa musi się człowiek przygotowywać od początku swego życia.

Ks. MIECZYSLAW MALIŃSKI

Historia pod brukiem ukryta

Średniowieczny kościół św. Szczepana przed ponad dwustu laty zniknął z krajobrazu Krakowa. Istnieje jednak dalej w postaci pamiątek przeniesionych do nowej świątyni.

O diakonie Szczepanie nie wiemy nic więcej poza epizodem w *Dziejach Apostolskich*, gdzie opisano jego męczenną śmierć. Lecz postać ta zajmuje w kulcie chrześcijańskim miejsce szczególne i wyjątkowe: jest on bowiem czczony jako pierwszy męczennik, przykład dla wszystkich wiernych, którzy ponieśli śmierć za wiarę. Co ważne, imię Szczepan (z greckiego *Stephanos*, oznaczające koronę lub wieniec) symbolizuje nieśmiertelną chwałę bohatera. Cnotę tę potwierdziła scena męczeństwa; kamienowany przez Żydów młody człowiek modlił się i przebaczył oprawcom.

W ikonografii chrześcijańskiej św. Szczepan przedstawiany był jako diakon, ubrany w albę i dalmatykę, najczęściej z tonsurą na głowie, trzymający w rękach atrybuty – kamienie oraz palmę. Najczęściej występował w parze z drugim sławnym diakonem i męczennikiem – św. Wawrzyńcem, dzierżącym w rękę ruszt, na którym był przypiekany. Tak właśnie został przedstawiony w obrazie w środkowej partii tryptyku w kościele w Więclawicach z 1477 roku, gdzie obaj diakoni asystują św. Mikołajowi biskupowi. Co ciekawe, tryptyk ten, uchodzący za wybitne dzieło małopolskiego malarstwa tablicowego, pochodzi właśnie ze zburzonego kościoła św. Szczepana w Krakowie.

O ile w niektórych państwach średniowiecznej Europy kult św. Szczepana był niezwykle popularny i rozwinięty (np. we Francji), o tyle w Polsce liczba kościołów pod jego wezwaniem była stosunkowo niewielka. Św. Szczepana wyprzedzali tu inni święci wspomocznicy, jak św. Jakub Starszy, św. Mikołaj czy św. Bartłomiej.

Krakowski kościół pw. św. Szczepana, po którym do dziś pozostał jedynie plac oraz nazwa jednej z ulic, należał do starych świątyni, swoimi początkami sięgających zapewne czasów przed lokacją miasta w roku 1257. O jego wczesnych dziejach milczą jednak źródła pisane. Z konieczności więc współczesna nauka sięgnąć musiała do świadectw archeologicznych.

Zdaniem archeologa, prof. Kazimierza Radwańskiego, o wczesnej metryce kościoła świadczą trzy przesłanki. Pierwsza z nich to ślady cmentarza poprzedzającego wzniesienie kościoła gotyckiego, druga – ukośne położenie budowli w stosunku do siatki ulic, po-

Ołtarz z cudownym obrazem Matki Boskiej Pocieszenia, namalowanym pod koniec XVI lub na początku XVII wieku (stan przed nałożeniem diademów)
Fot. Wacław Klag

małby stworzyć alternatywę dla przeciążonego imprezami Rynku Głównego.

Pierwsza wzmianka pisana dotycząca kościoła św. Szczepana pojawia się w 1310 roku, a w latach 1325–1327 występuje pleban św. Szczepana, obok proboszczów parafii Mariackiej, Wszystkich Świętych i Świętego Ducha. Księża pracujący w parafii świętoszczepańskiej sprawowali *cura animarum* nad mieszkańcami tej części miasta w obrębie murów oraz nad mieszkańcami przedmieść, czyli Garbar

ale także wielki skarb w postaci relikwii św. Urszuli. Relikwiarz, zawierający *caput*, to znaczy głowę świętej męczennicy, wzmiankowany w wizytacji kardynała Jerzego Radziwiła, zachował się do dziś w skarbcu nowego kościoła.

***

Wspomniana wizytacja z 1599 roku podaje opis budowli, jej wyposażenia, zawiera także inne, niezwykle ważne informacje. Kościół był murywany, trójnawowy, zamknięty od wschodu ścianą prostą, posiadał trzy wejścia, dwie zakrystie

powrotnie i znana jest jedynie z kart inwentarzy.

W 1579 roku na mocy przywileju króla Stefana Batorego przy kościele św. Szczepana osiedlili się jezuici, którym biskup Piotr Myszkowski zlecił prowadzenie parafii. Była to pierwsza jezuitska świątynia w Krakowie, zanim zakon św. Ignacego Loyoli nie przejął kościoła św. Barbary i nie rozpoczął budowy wielkiego kościoła i kolegium przy ul. Grodzkiej. Wraz z kościołem św. Szczepana jezuici otrzymali pobliski kościółek św. św. Macieja i Ma-

Karmelitów na Piasku. Większość wystroju uległa rozproszeniu. W 1801 roku, za rządów austriackich, rozebrano kościółek św. św. Macieja i Mateusza, rok później zniknął kościół św. Szczepana i zabudowania jezuitów. Był to czas, kiedy z krajobrazu Krakowa ubyło ponad dwadzieścia świątyni.

***

Kres budynku kościoła parafialnego nie oznaczał bynajmniej kresu istnienia parafii. Ponad 120 lat przyszło parafianom z Garbar korzystać z gościny karmelitów trzewickich. Dopiero w okresie międzywojennym, staraniem księcia metropolity Adama Stefana Sapiehy, powstał przy placu Axentowicza, z dala od dawnej lokalizacji, nowy kościół pw. św. Szczepana. To tu trafiły ocalałe fragmenty wystroju dawnej świątyni, w tym gotycka chrzcielnica, obraz przedstawiający św. Szczepana oraz ołtarz z cudownym obrazem Matki Boskiej Pocieszenia.

Wizerunek ten, namalowany pod koniec XVI lub na początku XVII wieku w oparciu o średniowieczny typ bizantyńskiej Hodegetrii, umieszczony jest w manierystycznym, bogato zdobionym ołtarzu, pochodzącym z pracowni kleparskiego snycerza Baltazara Kuncza. Przed 1625 rokiem przy świątyni powstało Bractwo Niewolników Najświętszej Maryi Panny, opiekujące się ołtarzem i znajdującym się w nim obrazem.

Bractwo to istnieje do dziś pod nazwą Bractwa Matki Boskiej Pocieszenia i liczy kilkuset członków. Przed zburzeniem kościoła św. Szczepana w roku 1802 ołtarz maryjny wraz z obrazem przeniesiono do pobliskiego kościoła św. Marka. Przechowywany był tu do 1938 roku, kiedy znalazł się ostatecznie w nowo zbudowanym kościele przy placu Axentowicza. W latach 1994–1995 artystka Krystyna Sokół-Gujda przeprowadziła konserwację ołtarza i obrazu.

18 sierpnia 2002 roku, podczas mszy św. na Błoniach krakowskich, Ojciec Święty Jan Paweł II poświęcił korony dla obrazu Matki Boskiej Pocieszenia. 12 września tego roku diadem na obraz nałożył ks. kardynał Franciszek Macharski, dawny parafianin św. Szczepana i wielki promotor kultu obrazu. Poprzez akt koronacji Kraków wzbogacił się kolejne sanktuarium maryjne. W ten sposób uległa zacieśnieniu historyczna więź łącząca stare serce miasta z jego nowymi dzielnicami.

JAROSŁAW P. KAZUBOWSKI

28 grudnia

niedziela

Emmy,
Cezarego

Dyżury aptek

Ul. Mogilska 21, codziennie 8-22, tel.: 411-01-26, ul. Duna-jewskiego 2, codziennie 8-21, tel.: 422-65-04.

CAŁODOBOWE: ul. Krowo-derka 31, tel.: 430-00-35; ul. Galla 26, tel.: 636-73-65; ul. Kalwaryjska 94, tel.: 656-18-50; ul. Kapelanka 56 TESCO, tel. 296-42-39; os. Centrum A bl. 3, tel.: 644-17-36.

***

MIECHÓW, ul. Szpitalna 3, (po godz. 20); WIELICZKA, os. Kościuszki (pawilon).

Dyżury szpitali

CHIRURGII OGÓLNEJ - Kopernika 40 (I Klinika Chirurgii CM UJ), **CHIRURGII URAZOWEJ** - Modrzewiowa 22 (Krak. Centrum Rehabilitacji), **OKULISTYCZNY** - Witkowice (Wojewódzki Szpital Okulistyczny), **LARYNGOLOGICZNY** - Śniadeckich 2 (Klinika Otolaryngologii CM UJ), **UROLOGICZNY** - Grzegorzewska 18 (Klinika Urologii CM UJ), **CHIRURGII DZIECIĘCEJ** - Prokocim (Dziecięcy Szpital Kliniczny CM UJ), os. Na Skarpie 66 (Szpital im. S. Żeromskiego), **MIECHÓW** - Szpitalna 3, **MYŚLENICE** - Szpitalna 2, **PROSZOWICE** - Kopernika 2.

Pogotowia

Św. Łazarza 14: tel. 999 - wzywania do wypadków, zachorowań i przewozy, całodobowa pomoc - **Szpitalny Oddział Ratunkowy:** tel. 424-42-19; **Centrala:** tel. 424-42-00; **Lotnisko Balice:** Alarmowy: tel. 285-59-99, **Linia zwykła:** 285-50-89; **Rynek Podgórski:** tel. 656-59-99; **Nowa Huta:** tel. 644-49-99; **Skawina:** tel. 999, 276-14-44; **Wieliczka:** tel. 278-12-89, **Alarmowy:** tel. 999; **Miechów:** Szpital św. Anny - Pogotowie Ratunkowe, ul. Szpitalna 3, tel. 999 lub (041) 382-03-39; **Myślenice:** tel. 999; **Jerzmanowice:** tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; **Niepołomice:** tel. 281-19-99; **Skąpa:** tel. 389-19-99; **Krzyszowice:** tel. 999; **Proszowice:** tel. 999, **Zachorowania i przewozy:** tel. 386-21-35.

***

PRZEWÓZ CHORYCH - TRANS-MED, tel. 636-52-55, 0605-997-997.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - całodobowo, ul. Augustiańska 13, 292-33-00.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - Mogilska 121, tel. 413-04-66.

POGOTOWIE STOMATOLOGICZNE - całodobowo, ul. Zaczysze 6, tel. 422-22-66.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - wyjazdy całodobowe, 655-55-33.

Kina

Multikino (ul. Dobrego Pasterza 128, dolby digital, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, informacja i rezerwacja: tel. 617-63-99): „Dobry piesek” (premiera) - 9.05, 11, 13, 15.05, 17, „Good bye, Lenin!” - 19.40, „Gdzie jest Nemo” - 9, 10, 11.30, 12.20, 14, 15, 16.30, 17.30, 18.45, „Kill Bill” - 21.35, „Magiczna gwiazda” (premiera) - 9.10, 10.40, 12.10, 13.40, 15.10, „Małolaty u taty” - 9.50, 11.50, „Matrix: Rewolucje” - 12.40, 15.25, 18.15, 20.55, „Medalion” (premiera) - 11.55, 13.55, 16, 18, 20.15, „Niebezpieczny umysł” - 16.45, 19.10, „Obcy - 8 pasażer Nostromo” - 10.20, „Pan i władca: Na krańcu świata” - 13.30, 16.15, 19, 21.45, „Pod słońcem Toskanii” - 14.05, 16.35, 18.55, 21.15, „Rozwód po francusku” - 19.05, 21.20, „Rzeka tajemnic” - 21.10, „Snowboarder” - 10.50, „Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem” - 12, „S.W.A.T. Jednostka specjalna” - 13.10, 15.40, 18.05, 20.30, „Tomcio Paluch” - 9.50, „To właśnie miłość” - 9.30, 12.30, 15.15, 18.10, 21, „Tristan i Izolda” - 9.40, 11.40, „Underworld” - 14.20, 16.50, 19.20, 21.50, „Zakrecony piątek” (premiera) - 11.10, 13.15, 15.20, 17.25, 19.30.

APOLLO (ul. św. Tomasza 11a) (stereo, ekran perełkowy, rezerwacja tel.: 421-89-50) (Akcja gwiazdkowa „10 zł od pary”): „Tomcio Paluch” (fr., 10 l.) - 12,

„Snowboarder” (fr., 15 l.) - 14, „Podwójny bief” (USA) - 16, „Kill Bill” (USA) - 18, „Pająk” (USA) - 20;

APOLLO FILM: KIJÓW (dolby digital surround EX, klimatyzacja, kawiarnia, parking, tel.: 422-30-93): „Opowieść o Jezusie” (b.o., dubbing) - 17, „Gdzie jest Nemo” (USA, b.o., dubbing) - 10.30, 15, 18.15, „Matrix. Rewolucje” (USA, 15 l.) - 12.30, 20.15;

APOLLO FILM: MIKRO (ul. Lea 5) (dolby stereo A, tel.: 634-28-97): „Czas religii” (wł., 2002) - 15.30, „Inwazja barbarzyńców” (kanad./fr., 2003) - 17.20, „Czas Apokalipsy” (USA, 2001) - 19;

ARS ANEKS SZTUKI (ul. św. Jana 6) (dolby stereo SR, ekran perełkowy, fotele klubowe, klimatyzacja, informacja i rezerwacja: 421-41-99): „Zmruż oczy” (pol., 12 l.) - 14.30, „Schmidt” (USA, 12 l.) - 16.15, „Dogville” (dun./szw./norw., 15 l.) - 18.30, „Good bye, Lenin!” (niem.) - 21;

ARS KINIARNIA 1 (ul. św. Jana 6) (dolby digital, klimatyzacja, nowa sala klubowa, stoliki, bar): „Siostry magdalenki” (ang./irl., 18 l.) - 16, „Nienasycenie” (pol., 18 l.) - 18.15, „Niewidocznici” (ang., 15 l.) - 20.30;

ARS REDUTA (ul. św. Jana 6) (dolby digital, ekran perełkowy, fotele lotnicze, foteleki dziecięce Booster Buddy): (filmy za 5 zł) „Dwa tygodnie na miłość” (USA, 12 l.)

- 13, 17, 21, „Edi” (pol.) - 15, 19;

ARS SZTUKA (ul. św. Jana 6) (dolby digital surround EX, ekran perełkowy, klimatyzacja): (filmy za 5 zł) „Schmidt” (USA, 12 l.) - 12, 18.45, „Frida” (USA, 15 l.) - 14.15, 21, „Basen” (fr./ang., 15 l.) - 16.30;

ATLANTIC (ul. Stradomska 15) (dolby stereo SR, kawiarnia): nieczynne;

CINEMA CITY KRAKÓW PLAZA (al. Pokoju 44, dolby digital, dolby digital surround EX, klimatyzacja, parking, udogodnienia dla niepełnosprawnych, tel.: 290-90-90, www.cinema-city.pl): „Medalion” (premiera) - 11.15, 13.15, 15.15, 17.15, 19.15, 21.15, „Dobry piesek” (premiera) - 10.15, 12.15, 14.15, 16.15, „Zwariowany piątek” (premiera) - 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, „S.W.A.T.” - 14.15, 16.30, 19, 21.30, „Spy Kids” - 16.15, „Małolaty u taty” - 10, 12, „Gdzie jest Nemo” (dubbing) - 10.15, 11.30, 12.30, 13.45, 14.45, 16, 17, 18.15, 19.15, (napisy) - 20.15, „Sindbad” - 10, „Pan i władca” - 12, 18.15, 21, „Pod słońcem Toskanii” - 14.45, 17, 19.15, 21.30, „Piraci z Karaibów” - 11, „Niebezpieczny umysł” - 14, „Underworld” - 18.45, 21.15, „Stara baśń” - 10, „To właśnie miłość” - 12.15, 15, 17.45, 20.30, „Kill Bill” - 21.45.

CINEMA CITY ZAKOPIANKA (ul. Zakopiańska 62, dolby digital, dolby SR EX, klimatyzacja, parking,

udogodnienia dla niepełnosprawnych, tel.: 295-95-95, www.cinema-city.pl): „Mali agenci” (przedpremiera) - 15.15, „Zakrecony piątek” (premiera) - 11, 13.15, 15.15, 17.30, 19.30, 21.45, „Dobry piesek” (premiera) - 11, 13, 15, „Magiczna gwiazda” (premiera) - 10.45, 12.15, 14, „Medalion” (premiera) - 10, 12, 14.15, 16.15, 18.15, 20.15, 22, „Pan i władca” - 16, 18.45, 21.30, „Bad Boys 2” - 21.30, „Gdzie jest Nemo” (napisy) - 21, (dubbing) - 10.15, 11.15, 12.30, 13.30, 14.45, 15.45, 17, 18, 19.15, „Good bye Lenin!” - 18.45, 21.15, „Matrix. Rewolucje” - 13.45, 16.15, „Piraci z Karaibów” - 10.30, 13.15, „Pod słońcem Toskanii” - 16.45, 19, 21.15, „S.W.A.T.” - 15.30, 17.45, 20, 22.15, „Sindbad” - 11.45, „Stara baśń” - 10.30, „To właśnie miłość” - 12.45, 15.30, 18.15, 21, „Małolaty u taty” - 10.15, 12.30, „Underworld” - 17.15, 19.45, 22.15.

PANASONIC IMAX (al. Pokoju 44, trójwymiarowe, tel.: 290-90-90, www.kinoimax.pl): „Mikołaj kontra Bałwanek” (3D) - 10, 11, 12, 13, 15.15, 16.15, „Matrix. Rewolucje” (2D) - 18.30, 21, „Głosy z głębin” (3D) - 14, 17.15;

POD BARANAMI (Rynek Główny 27) (dwie sale, dolby stereo SR, klimatyzacja, bufet): „Good bye, Lenin!” (niem.) - 12, 15, 18.15, „Warszawa” (pol., 15 l.) - 14, 20.30, „Dogville” (dun./szw./ang./fr./niem./hol.,

2002) - 15.50, „Pornografia” (pol., 15 l.) - 17.15, 21, „Zmruż oczy” (pol., 15 l.) - 19.15;

PARADOX (ul. Krowoderska 8, dolby stereo SR; tel. 430-00-25, w. 51 - seanse na zamówienie): „Głośniejszy od bomb” (92) - 16, „Intacto” (108) - 17.40 „Chicago” (113) - 19.35;

PASAŻ (Rynek Gł. 9): „Requiem dla snu” (USA, 15 l.) - 12.30, „Zabawy z bronią” (USA/kanad., 15 l.) 14.15, „Pogoda na jutro” (pol., 15 l.) - 16.30, „Księga Diny” (niem./norw./szw., 15 l.) - 18.15, „Kill Bill” (USA, 18 l.) - 20.30;

SFINKS (os. Górali 5): „Dawno temu w Meksyku” (USA, 15 l.) - 17, „Ciśnienie” (USA, 15 l.) - 19;

TECZA (ul. Praska 52): „Spirted Away. W Krainie Bogów” (jap., 10 l.) - 14.30, „Daleko od nieba” (USA, 15 l.) - 16.30, „Frida” (USA, 15 l.) - 18.15;

WRZOS (ul. Zamoyckiego 50): „Przyjaciele Koziółka Matołka” cz. II (wybrane filmy dla dzieci, b.o.) - 15.45, „Himalaya” (nep./fr., 15 l.) - 17.30, „Chicago” (USA, 15 l.) - 19.30;

MYŚLENICE - MUZA (ul. Piłsudskiego 20) (dolby Pro Logic, parking, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych): nieczynne;

SKAWINA - PIAST (ul. Węgierska 3): „S.W.A.T. jednostka specjalna” (USA, 15 l.) - 17, „Zrobmy sobie wnuka” (pol., 15 l.) - 19.15.

Dziś w TV

Przekrojowy
poeta

Opowieść o powojennych losach Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, który po pobycie w oflagu przez krótki czas przebywał na Zachodzie - w Paryżu, Brukseli i Rzymie. Do kraju powrócił w marcu 1946 r., a jego przyjazd stał się prawdziwym świętem nie tylko dla środowiska literackich, ale i dla rzeszy jego wiernych czytelników. W filmie wspominają go bliscy, przyjaciele, współpracownicy i znajomi: córka Kira Gałczyńska, Ludwik Jerzy Kern - poeta współpracujący z Gałczyńskim w „Przekroju”, Joanna Ronikier - w latach 40. sąsiadka poety, mieszkanka kamienicy przy ulicy

Krupniczej, zwanej „domem czterdziestu wieszczów”, Jerzy Skarżyński - malarz i scenograf, Ryszard Matyszewski - krytyk literacki oraz Lucjan Motyka - były sekretarz PZPR, minister kultury i sąsiad Gałczyńskich w Warszawie.

Rozwydrzony kanarek, TVP 1, godz. 15.30.

Bezsenność na Alasce

Miasteczko Nightmute, północna Alaska. Podczas lata polarnego, gdy przez kilka miesięcy słońce w ogóle nie zachodzi, przybywa tu doświadczony policjant Will Dormer (Al Pacino). Towarzyszy mu jego partner Hap (Martin Donovan). Obaj mają prowa-

dzić śledztwo w sprawie zabójstwa 17-letniej dziewczyny, z którym nie może sobie poradzić tutejsza policja. Dormer jest idolem dla początkującej policjantki Ellie (Hilary Swank), która uczuła się o nim w Akademii Policijnej. Will ma jednak jedną słabość - cierpi na bezsenność, a lato polarne jeszcze pogłębia ten problem.

W toku dochodzenia policjanci wpadają na ślad potencjalnego sprawcy. Jest nim pisarz w średnim wieku Walter Finch (Robin Williams), który przyznał się z zamordowaną dziewczyną. Niestety, schwywanie go nie jest takie łatwe. W gęstej mgle, podczas pościgu za przestępcą, dochodzi do tragedii i Will zabija Hapa. Świadkiem

zabójstwa jest Finch, który wie, że Hap był kluczową postacią w dochodzeniu prowadzonym przeciwko Willowi. Dormer zostaje uniewinniony z zarzutu zabójstwa partnera, jednak wpada w sieć intryg Fincha.

„Bezsenność” Nolana luźno nawiązuje do norweskiego filmu Erika Skjoldbaerga z 1997 roku pod tym samym tytułem. Nie jest to jednak klasyczny remake, a raczej twórcza inspiracja - wykorzystano tylko zarys fabularny, zmieniając cały kulturowy kontekst historii. Reżyserię powierzono twórcy słynnego „Memento” Christopherowi Nolanowi.

Bezsenność, Canal+Żółty, godz. 21.45. (MD)

O, same dziewczyny!

Rozmowa z **KASIA KRAWCZYK**,
perkusistką krakowskiego zespołu **Andy**

Andy

Fot. Beata Wróblewska

- Jesteście chyba jedynym żeńskim zespołem rockowym w Polsce. Czy spotykacie się z lekceważeniem ze strony męskiej publiczności?

- Naszym występom towarzyszy przede wszystkim zdziwienie. „O, same dziewczyny!” - słysząc, gdy wchodzimy na scenę. Gdy zaczynamy grać, zaskoczenie ustępuje miejsca entuzjazmowi. Czasem zdarzają się śmieszne historie. Kiedy grałyśmy jeden z koncertów ze wspólną trasą z Cool Kids Of Death, ktoś zapytał: - *Nosicie za nimi gitary?*

- Jesteście ulubienicami młodego środowiska literackiego. Jak do tego doszło?

- Jeden z naszych pierwszych koncertów odbył się podczas krakowskiego festiwalu literackiego „Europa”. Byli na nim m.in. Piotr Marecki, Michał Kaczyński, Jarosław Lipszyc. Ponieważ spodobał się im nasz występ, polecieli nas krytykowi literaccy, Pawłowi Dunin-Wąsowiczowi. Dzięki temu mogłyśmy zagrać w Warszawie na imprezie promocyjnej jego wydawnictwa Lampa I Iskra Boża.

- Jak powstają Wasze piosenki?

- Różnie - albo w domu, albo na próbach podczas improwizacji. Jeśli spodoba się nam jakiś motyw, rozwijamy go i przekształcamy w pełny utwór. Również teksty piszemy razem.

W efekcie tylko my dokładnie wiemy, czego lub kogo dotyczy każda z naszych piosenek.

- Jak się poznałyście?

- Przez Internet. Ania Dziewit, nasza gitarzystka

i wokalistka, dała ogłoszenie - na stronie portalu Nuta - że poszukuje dziewczyn do grania w rockowej kapeli. Odpowiedziałam na nie ja i grająca na gitarze Bożena Pająk. Po-

tem dołączyła do nas basistka Ania Gąsior. Podzieliłyśmy role w zespole i zaczęłyśmy wspólne próby. Choć wyrzucano nas z kolejnych miejsc, przetrwałyśmy ciężkie czasy.

- Macie wspólne fascynacje muzyczne?

- Tak - to nas połączyło. Uwielbiamy brytyjską muzykę gitarową - od Joy Division czy The Cure po Ride i Blur. To, że słuchamy podobnych dźwięków, sprawiło że mamy podobne spojrzenie na świat. Przez dwa lata wspólnego grania bardzo się ze sobą zaprzyjaźniłyśmy. Trudno nam wyobrazić sobie życie bez Andy.

- Kiedy możemy się spodziewać Waszych pierwszych nagrań?

- W styczniu zamierzamy nagrać płytę demo.

- Kim jest Andy z Waszej nazwy?

- To gitarzysta brytyjskiej grupy Ride, który kiedyś bardzo mi się podobał. Pomyślałam, że to fajny pomysł na nazwę dla zespołu, a dziewczyny nie protestowały. I tak zostało.

Rozmawiał:
PAWEŁ CZYL

Muzea

KOPALNIA SOLI WIELICZKA (ul. Daniłowicza 10): TRASA TURYSTYCZNA I - III poziom: Kaplice solne: św. Kingi, św. Antoniego, św. Krzyża; Jeziora solankowe: E. Barączka, J. Piłsudskiego, Weimar; Kolekcja solnych rzeźb; **EKSPOZYCJA MUZEUM ZUP KRAKOWSKICH (III poziom, gł. 135 m):** Wyst. st.: Archeologia solnictwa, dzieje górnictwa solnego w Polsce, dawne maszyny i urząd. górnicze, rezerwaty górnicze, geologia złóż soli w Polsce, sztuka górnicza i sakralna, makieta XVII-w. Wieliczki, ruchomy model zjazdu górników na linie; Polskie zabytki na liście UNESCO (do 31.12); codz. (8 - 16), (20% zniżki na bilety wstępu); inf. (012) 278-73-66;

JASKINIA WIERZCHOWSKA, Wierchowice k. Krakowa: Jaskinia krasowa, na trasie zwiedzania ekspozycja form naciekowych, skamieniałości i wykopaliska archeologiczne: codziennie (9 - 16), inf. BUT „Gacek” tel./fax: 012 411-07-21;

ZAMEK KRÓLEWSKI NA WAWELU:

KOMNATY KRÓLEWSKIE (II p.): nd. (10 - 15, wstęp bezpł.), pn.: niecz.; **KRÓLEWSKIE APARTAMENTY PRYWATNE (I piętro):** Wyst. czas.: Sztuka cenniejsza niż złoto; stałe wejście o godz. 12 (z j. ang.), 13, 14.10 (z j. pol.), pozostałe za wcześniejszą rezerw.; nd. (10 - 15); **WSCHÓD W ZBIORACH WAWELSKICH:** nd. (28.12 dzień bezpł.); **KATEDRA:** nd. (10 - 15);

KOPIEC KOŚCIUSZKI: codziennie (9 do zmroku); **Wy-stawa Kościuszkowska:** codziennie (9.30 - 17);

MUZEUM NARODOWE: **GMACH GŁÓWNY (al. 3 Maja 1):** Wyst. stała: Galeria

Rzemiosła Artystycznego; Wystawy czasowe: *Memoriae donatorum. Ofiarodawcom w hołdzie Gabinet Numizmatyczny Muzeum Narodowego w Krakowie* (do 31.12); *Za modą przez wieki. Ubiorzy z kolekcji Muzeum Narodowego w Krakowie* (do 31.12) (**dod. każdy pon. 10 - 15.30**); nd. (10 - 15.30); kasa zamykana na pół godz. przed końcem zwiedzania, rezerw. grup do 30 osób i przewodn. tel.: 29-55-500 i 29-55-501 (wyst. dostępne dla osób niepełnospr.); **DOM MATEJKI (ul. Floriańska 41):** Wyst. czas.: *Stroje i kostiumy z kolekcji Jana Matejki* (do 29.02.04); nd. (10 - 15.30), kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedz., rezerw. grup do 30 osób i przewodn. tel. (0-12) 422-59-26; **DOM JÓZEFA MEHOFFERA (ul. Krupnicza 26):** Muzeum biograficzne; nd. (10 - 15.30), kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedz., rezerw. grup do 30 osób i przew. tel. (012) 421-11-43 (wstęp wolny w nd.); **CENTRUM SZTUKI I TECHNIKI JAPANEJSKIEJ MANGGHA (ul. Konopnickiej 26):** Galeria Dawnej Sztuki Japońskiej: wyst. czas.: *Takebe Socho - japońskie malarstwo tradycji Haiga* (do 31.12.); nd. (10 - 18), kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedz., rezerw. grup do 30 osób i przewodn. tel.: (012) 267-37-53 (wyst. dostępne dla osób niepełnospr.; wstęp wolny w nd. na eksp. st.); **MUZEUM XX. CZARTORYSKICH (ul. Jana 19):** *Galeria Sztuki Starożytnej; Pamiętki z dzieł Polski od XIV do XVIII w.; Galeria malarstwa zachodnioeuropejskiego; Zbrojownia; Pamiętki Puławskie; Galeria eu-*

ropiejskiego rzemiosła artystycznego; Pokaz dokumentacji konserwatorskiej chorągwi carów Szujskich; Arsenal Muzeum Czartoryskich (ul. Piłsudskiego 8): wyst. czas.: *Okińczycy* (do 29.02); nd. (10 - 15.30); kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedzania, rezerw. grup do 30 osób i przewodn., tel. (012) 422-55-66; **MUZEUM ARCHEOLOGICZNE (ul. Poselska 3):** Wyst. st.: *Bogowie starożytnego Egiptu; Pradzieje i wczesne średniowiecze Małopolski;* wyst. czas.: *Verraria - kolekcja sztuki artystycznego Kazimierza Pawlaka* (do 31.12); nd. (10-14, wstęp wolny). (kasa zamykana pół godz. przed końcem zwiedzania); **MUZEUM HISTORYCZNE - KRZYSZTOFORY (Rynek Główny 35):** Wyst. stała: *Z dzieł i kultury Krakowa;* nd. (9 - 15.30); **Sala Wystaw Zmiannych:** wyst. czas.: *Szopki, Anioły* (wyst. rzeźby K. Nowakowskiej), nd. (9 - 15.30); **KAMIENICA HIPPOLITÓW (pl. Mariacki 3 - I piętro):** wyst. st.: *Mieszkański Dom;* czas.: *Meble - rysunki inwentaryzacyjne studentów Wydziału Architektury Wnętrz krakowskiej ASP (galeria w piwnicy);* nd. (9 - 15.30); **CELESTAT (ul. Lubicz 16):** nd. (9 - 15.30); **DOM POD KRZYŻEM (ul. Szpitalna 21):** *Twarze Teatru Telewizji Kraków w fotogramach J. Drużkowskiego* (do 31.12); nd. (9 - 15.30); **STARA BOŻNICA (ul. Szeroka 24):** wyst. st.: *Z dzieł i kultury Żydów;* nd. (9 - 15.30); **ZWIERZYNIĘCI SALON ARTYSTYCZNY (ul. Królowej Jadwigi 41):** Wyst. st.: *Mieszkanie na Zwierzyńcu w pocz. XX w.;* Wyst. czas.:

Zaczarowany Kraków - wystawa malarstwa artystów krakowskich; nd. (9 - 15); **MUZEUM ETNOGRAFICZNE (pl. Wolnica 1):** Wyst. st.: *Polska kultura ludowa;* czas.: *Zofia i Roman Reinfussowie. Życie, praca i dzieło* (do 10.01); (ul. Krakowska 46): czas.: *Strój krakowski między prawdą a wyobrażeniem* (do 30.03); nd. (10 - 14);

MUZEUM HISTORII FOTOGRAFII (ul. Józefitów 16): nd. (10 - 15.30); **PAŁAC SZTUKI (pl. Szczerbański 4):** codz. (8.15 - 18); **MUZEUM ZOOLOGICZNE UJ (ul. Ingardena 6):** Wyst. st.: *Fauna świata;* (ul. Grodzka 53): *Musze, motyle i skamieniałości;* nd. (10 - 14); **SYNAGOGA IZAACA (ul. Kupa 18):** Zwiedzanie i projekcje (non stop) filmów pt. *Kazimierz krakowski 1936; Przeprowadzki do getta w Krakowie;* nd. (9 - 19);

DWOREK JANA MATEJKI W KRZESŁAWICACH (ul. Wańkowicza 25): nd. (tylko po uprzednim uzgodnieniu telefonicznym - tel. 644-56-74); **MUZEUM INŻYNIERII MIEJSKIEJ (ul. św. Wawrzyńca 15):** Wyst. st.: *Zabawy z nauką, Z dzieł polskiej motoryzacji;* wyst. czas.: *Tech-nika w dziejach pożarnictwa;* nd. (10 - 16);

MUZEUM REGIONALNE PTTK IM. WŁADYSŁAWA KOWALSKIEGO (Dobczyce, Stare Miasto): Wyst. stała: *Historia, archeologia, etnografia;* nd. (10 - 18); rezerw. tel. 271-14-55; **PIESKOWA SKAŁA - Zamek:** *Ze zbiorów zamku królewskiego na Wawelu;* nd. (10 - 18); **DWÓR W STRYSZOWIE:** codziennie (10 - 16).

ra zostaje wyłowiona z oceanu i trafia do akwarium w prywatnym gabinecie stomatologicznym. Na ratunek ruszają niezawodni przyjaciele z morskich głębin: tata Nemo - Marlin, ciępiący na lek przed otwartym oceanem, oraz zapomniana Dory. Para przyjaciół pokonuje w trakcie swej podwodnej odysei wiele niebezpieczeństw. Spotyka m.in. trójkę rekinów, które bezskutecznie próbują stać się wegetarianami.

Kącik dziecięcy

TEATRZYKI

PRZYGODY TOMCIA PALUSZKA OPowiedzIANE PRZEZ JACKA PLACKA

Lubiany przez dzieci Jacek Placek przypomni bajkę o Tomciu Paluszku - małym chłopcu, który uratował swoją rodzinę i rodzeństwo.

Scena Moliere, ul. Szewska 4, bilety: 8 zł, godz. 12.

Z SZOPKA

NA TEN NOWY ROK

Scenariusz spektaklu oparto na tradycyjnych tekstach ludowych i obrzędach kołędniczych. Historię Bożego Narodzenia opowiada grupa kołędników, przebranych za Diabła, Dziada i Turonia.

Podgórski Teatr Lalki i Aktora Parawan, Kino Wrzos, ul. Zamoyskiego 50, godz. 12, bilet: 5 zł.

FILMY

DOBRY PIESEK

Wysłany w kosmiczną misję pies Canid 3942 ląduje w Ameryce i trafia do schroniska dla zwierząt. Stąd zabiera go dwunastoletni chłopiec Owen Bake, nadając psiakowi imię Ciapek. Wkrótce Owen przekonuje się, że jako jedyny człowiek na świecie rozumie mowę psów i potrafi się z nimi porozumieć. Ciapek wyjaśnia zdumionemu Owenowi cel swojej misji. Musi zdobyć dowody, które przekonają Psią Mość, władczynię wszechświata, że na Ziemi rządzą nie ludzie, ale psy. Jeżeli mu się to nie uda, wszystkie ziemskie stworzenia zostaną przesiedlone na Syriusza, psią gwiazdę, skąd się wywodzi.

CINEMA CITY, MULTIKINO GDZIE JEST NEMO?

Wielka Rafa Koralowa. Tytułowy Nemo to mała rybka, któ-

ła i przez okno warsztatu przyjaźni i odwagi. Jego przyjaciel Proteusz ma poważne kłopoty - uratować go może tylko zdobycie bezcennej i obdarzonej wielką mocą Księgi Pokoju. Sindbad nie jest pewien, czy może się podjąć niebezpiecznej wyprawy. Choć los Proteusza jest dla niego ważny, rządzi nim bogini niezgody Eris. Postanawia wyruszyć na wyspę Fidzi, nie wiedząc, że jako pasażer na gapę podróżuje z nim piękna Marina, narzeczona Proteusza. Jej zadaniem jest dopilnować, by Sindbad dokonał odpowiedniego wyboru i nie zawiódł przyjaciela w potrzebie. „Sindbad: Legenda Siedmiu Mór” został wyprodukowany przez wytwórnię Mireille Soria („Mustang z Dzikiej Doliny”) i Jeffreya Katzenberga („Shrek”), na podstawie scenariusza Johna Logana („Gladiator”).

CINEMA CITY

MALI AGENCI 3D:

TRÓJWYMIAROWY ODJAZD

Kolejna misja rodziny Cortez, którym nie obce są zmagania z najpodlejszymi łajdakami, zaskakującymi gadzetami i najdziwniejszymi stworzeniami na naszej planecie. Tym razem ruszą do walki przeciw Zabawkarzowi i jego cyfrowej krainie wielowymiarowych niespodzianek. Wewnątrz gry Zabawkarza do Małych Agentów i rodziny Cortezów dołącza czwórka niezwykle bystrych i nieustępliwych beta-testerów - to dzieciaki, testujące gry komputerowe, zanim pojawią się one w sprzedaży. Nowi pomocnicy mają w zanadrzu wiele sztuczek, wskazówek i informacji przydatnych w wirtualnej rzeczywistości. Nastoletni agenci Juni i Carmen Cortez wyruszają na misję w wirtualny świat trójwymiarowej gry wideo, pełnej przerażającej grafiki i niebezpiecznie realnych postaci gry.

CINEMA CITY

MIKOŁAJ KONTRA BAŁWANEK 3D

Bajka animowana w formacie IMAX. Uroczy Bałwanek odkrywa Wioskę Świętego Miko-

łaja i przez okno warsztatu przyjaźni i odwagi. Jego przyjaciel Proteusz ma poważne kłopoty - uratować go może tylko zdobycie bezcennej i obdarzonej wielką mocą Księgi Pokoju. Sindbad nie jest pewien, czy może się podjąć niebezpiecznej wyprawy. Choć los Proteusza jest dla niego ważny, rządzi nim bogini niezgody Eris. Postanawia wyruszyć na wyspę Fidzi, nie wiedząc, że jako pasażer na gapę podróżuje z nim piękna Marina, narzeczona Proteusza. Jej zadaniem jest dopilnować, by Sindbad dokonał odpowiedniego wyboru i nie zawiódł przyjaciela w potrzebie. „Sindbad: Legenda Siedmiu Mór” został wyprodukowany przez wytwórnię Mireille Soria („Mustang z Dzikiej Doliny”) i Jeffreya Katzenberga („Shrek”), na podstawie scenariusza Johna Logana („Gladiator”).

CINEMA CITY

SPIRITED AWAY

Pełnometrażowa animacja produkcji japońskiej - głównie dla dostających dziewcząt, ale może spodobać się również dorosłym. Film nagrodzony Oscarem dla najlepszego pełnometrażowego filmu animowanego, laureat Złotego Niedźwiedzia na festiwalu w Berlinie. Dziesięcioletnia dziewczynka

CINEMA CITY

SPIRITED AWAY

zmienia z rodzicami miejsce zamieszkania. Rodzina trafia do opuszczonej osady, a wygłodniał rodzice jedzą posiłek, przygotowany i przeznaczony dla bogów. Za karę zamienieni zostają w świnię. Odczarować ich może tylko córka, ratunek skrywa jednak odległa kraina bogów.

MULTIKINO

TECZA

TOMCIO PALUCH

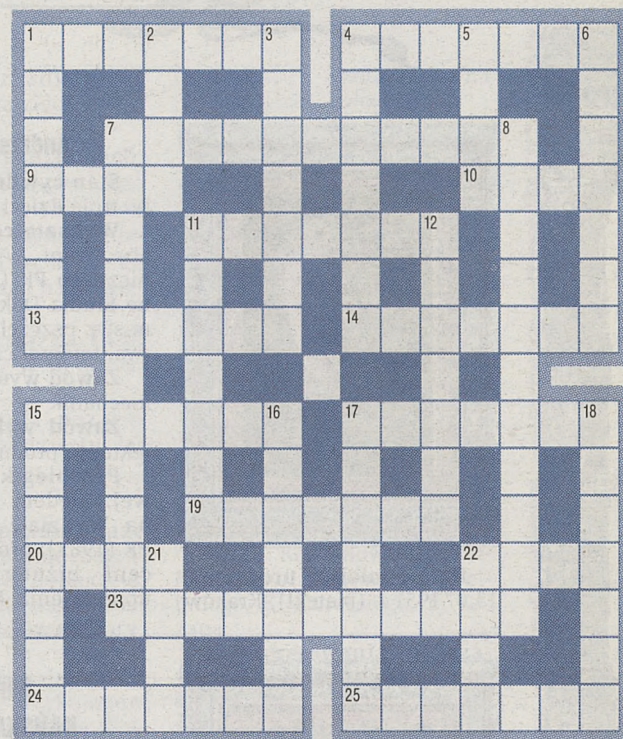
Bajka oparta na powieści Charlesa Perraulta pod tym samym tytułem. Tomcio Paluch jest najmłodszym i najmniejszym z pięciu braci, urodzonych w ubogiej chłopskiej rodzinie. Stale nękanym przez rodzeństwo zaprzyjaźnia się z tajemniczą wróżką Rose. Wojna domowa niszczy i dziele jednak ich kraj, zdesperowani rodzice nie mogą dłużej żywić swoich dzieci i porzucają je w zaczarowanym lesie. Dzieci w obawie przed wygłodniałymi wilkami uciekają do strzeżonego przez olbrzymiego ogra-kanibala zamku. Tylko odwaga i przebiegłość Toma może ocalić ich oraz królestwo...

APOLLO, MULTIKINO TRISTAN I IZOLDA

Odwagny kawaler Tristan i piękna księżniczka Izolda zakochują się w sobie od pierwszego wejrzenia, jednak ich miłość zagrażają demoniczne siły zazdrosnego Barona Ganelona. Bohaterowie zdani są na pomoc zaczarowanych przyjaciół - leśnego duszka Puka i czarodziejki Teazle. Animowany film dla dzieci oparty został na średniowiecznej legendzie o tragicznej i niemożliwej do spełnienia miłości.

MULTIKINO

KRZYŻÓWKA na niedzielę nr 94

POZIOMO: 1. babcin na babkę drożdżową 4. każdy uiszczający podatki 7. spec od najdłuższego biegu 9. śląski brydż 10. Władysław Jagiełło 11. równa wiankom, ze świeczką, na Wiśle, u stóp Wawelu 13. śniadaniowa wędlina 14. mogą niebezpiecznie zranic 15. miejsce popisów Cracovii 17. rzeka, w której zginął książę Józef Poniatowski 19. równy kartce 20. muzyka Nowego Orleanu 22. dodane do cyfry wzbogaca ją 23. lokator 24. nalewka wielowocowa 25. piwna beczułka.

PIONOWO: 1. fortel 2. pewna praca 3. złota w skarbcu 4. Polska 5. baran 6. przysłowio-wo mnożą się 7. kierunek filozoficzny przeciwstawny idealizmowi 8. miejsce urodzenia Juliusza Słowackiego 11. uniwersalne urządzenie transportowe 12. hafciarska nić 15. wyborowy strzelec 16. stolica Cypru 17. superuniesienie 18. modna gimnastyka przy muzyce 21. ubiera Planty na biało 22. jedna z greckich liter.

Rozwiązanie „Krzyżówki na niedzielę” nr 94 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) do poniedziałku, 5 stycznia 2004 r. pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy. Wśród Czytelników, którzy nadeszły prawidłowe rozwiązania, rozlosujemy 2 nagrody po 100 zł.

Teatry

STARÝ - SCENA KAMERALNA (ul. Starowiślna 26) - 18: „Opera mleczana”.

BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Stosunki na szczycie”.

LUDOWY (os. Teatralne 34) - 17: „Betlejem”.

SCENA POD RATUSZEM (Rynek Główny 1) - 20.30: „Wieczór kawalerski”.

PODGÓRSKI TEATR LALKI I AKTORA „PARAWAN” (Kino Wrzos, ul. Zamoyskiego 50) - 12: „Z szopką na ten Nowy Rok”.

Ogród zoologiczny

OGRÓD ZOOLOGICZNY, Las Wolski, Kraków, ul. Kasy Oszczędności m. Krakowa 14. Dojazd autobusem linii 134. Kasy czynne w godz. 9 - 15.

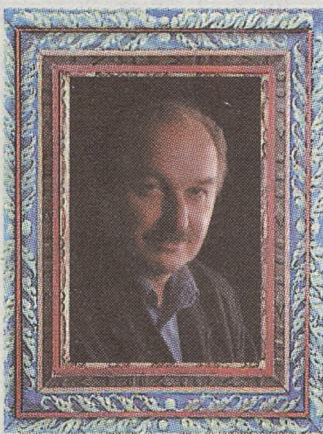
piąty AS z rękawa, już w kioskach

(MD)

KTO jest KIM w KRAKOWIE

2003

30

Data i miejsce urodzenia: 13.07.1951 r. (piątek!), Kraków

Andrzej BIELAK

Stan cywilny/dzieci: żona, troje dzieci

Wykształcenie: wyższe; absolwent Wydziału Mechanicznego PK (1983), ukończone Studia Doktoranckie w PK, mistrz pszczelarstwa i złotnictwa, fotograf czeladnik

Zawód wyuczony: inżynier mechanik

Zawód wykonywany: projektant i producent biżuterii

Przebieg kariery zawodowej: siedem lat asystentury na Wydziale Mechanicznym PK (1983); projektant i producent biżuterii (od 1978); uprawnienia MKiS do wyko-

nywania zawodu artysty plastyka (od 1985 r.) współwłaściciel „Galerii Bielak” (od 2002);

Sukcesy zawodowe: udział w blisko 50 wystawach i konkursach biżuterii w kraju i za granicą (wielokrotnie nagradzany, m.in. w Legnicy, Krakowie, Warszawie); prace w Muzeum Miedzi w Legnicy i w Muzeum Sztuki Złotniczej w Kazimierzu Dolnym, współorganizator i juror konkursów złotniczych

Nagrody: laureat wielu konkursów dla projektantów biżuterii, Złota Odznaka STO, Srebrna Odznaka Izby Rzemieślniczej w Krakowie, laure-

at Złotej Księgi Absolwentów PK

Udział w organizacjach: czł. Cechu Złotników Krakowskich, prezes Samodzielnego Koła nr 64 Społecznego Towarzystwa Oświatowego prowadzącego szkoły społeczne przy ul. Stradomskiej 10, współzałożyciel i wieloletni prezes Stowarzyszenia Twórców Form Złotniczych, członek Zarządu Stowarzyszenia Wychowanków PK

Ulubiona książka/film: *Kubuś Puchatek* A.A. Milne; *Pożegnanie z Afryką* S. Pollacka

Zainteresowania pozawodowe: narty, pszczelarstwo, obserwowanie ptaków

Maksyma życiowa: dekalog

Adres do korespondencji: „Galeria Bielak”, ul. Sławkowska 4, 31-014 Kraków, www.bielak.krakow.pl

Barbara KAŃSKA-BIELAK

Data i miejsce urodzenia: 28.03.1954 r., Kraków

Stan cywilny/dzieci: mężatka; troje dzieci

Wykształcenie: wyższe; dyplom na Wydziale Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych u prof. R. Otręby (1980)

Zawód wyuczony: projektant, fotograf

Zawód wykonywany: fotograf

Przebieg kariery zawodowej: projektant biżuterii artystycznej (do 1990 r.); właścicielka istniejącej od 1918 r. firmy „Foto Garzyńska” (od 1999 r.); współwłaścicielka „Galerii Bielak” (od 2002 r.); trzykrotnie kurator Biennale Sztuki Projektowania: „Zegar”, „Zabawka”, „Stół”

Sukcesy zawodowe: kontynuowanie rodzinnych tradycji fotograficznych w trzecim pokoleniu; udział w ponad 40 wystawach i konkursach biżuterii artystycznej w kraju i za granicą

Nagrody: „Czarne i białe” wystawa konkursowa (Legnica 1986), „Srebra stołowe i nie tylko” wystawa konkursowa (Legnica 1996)

Udział w organizacjach: wiceprezes Fundacji „Rzecz Piękna”, czł. Stowarzyszenia Wspierania Onkologii „Unicorn”

Ulubiona książka/film: *Kubuś Puchatek* A.A. Milne, *Alicja w Krainie Czarów* L. Carrolla; *Miś* S. Barei

Zainteresowania pozawodowe: turystyka, narty, pływanie

Maksyma życiowa: Dawać dobro

Adres do korespondencji: „Foto Garzyńska”, ul. Sławkowska 4, 31-014 Kraków, www.fotogarzynska.pl

Stanisław GRZYBOWSKI

Data i miejsce urodzenia: 6.05.1930 r., Kraków

Stan cywilny/dzieci: żona; córka Ewa

Wykształcenie: wyższe; absolwent Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego (1954)

Zawód wyuczony: historyk, literat

Zawód wykonywany: nauczyciel akademicki

Przebieg kariery zawodowej: Państwowe Wydawnictwa

Naukowe (1954-55), Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk (1955-78), Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie obecnie Akademia Pedagogiczna (od 1978); stopnie naukowe: doktor (1962), doktor habilitowany (1970), profesor nadzwyczajny (1982), profesor zwyczajny (1990)

Sukcesy zawodowe: publikacje: *Historia Irlandii* (1977, 1998), *Henryk Walezy* (1980, 1983), *Elżbieta Wielka* (1984, 1989), *Jan Zamoyski* (1994), *Dzieje Polski i Litwy* (2000), *Trzyście miast, czyli antyno-*

mie kultury europejskiej (2000); habilitacja 3 uczniów

Stypendia/staże naukowe: staż w Paryżu (1959) i w Cambridge (1967-81)

Wyróżnienia/odznaczenia: Krzyż Kawalerski i Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal Komisji Edukacji Narodowej

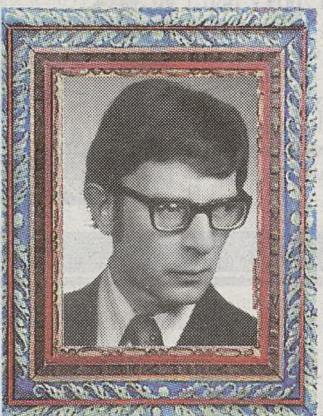
Udział w organizacjach: Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Polskie Towarzystwo Historyczne

Ulubione książki/filmy: *Słówka Boya*, *Alkohole Apollinaire'a*; *Grek Zorba* w reż. M. Caoyannisa

Zainteresowania pozawodowe: poezja i turystyka (zwiedzanie miast Europy łacińskiej)

Maksyma życiowa: keep smiling

Adres do korespondencji: Akademia Pedagogiczna, ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków

Witold KLEINER

Data i miejsce urodzenia: 25.05.1929 r., Lwów

Stan cywilny/dzieci: żona Gabriela; syn Adam

Wykształcenie: wyższe

Zawód wyuczony: matematyk

Zawód wykonywany: emerytowany profesor akademicki

Przebieg kariery zawodowej: dwa lata studiów na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (1947-49), magisterium na Uniwersytecie Jagiellońskim (1951), doktorat

w Instytucie Matematyki PAN (1954), habilitacja na Uniwersytecie Jagiellońskim (1964), tytuł profesora nadzwyczajnego (1986)

Sukcesy zawodowe: w połowie lat 70. organizacja Instytutu Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, autorstwo podręcznika pt. *Analiza matematyczna* (1986); kilkanaście prac naukowych w czasopiśmie o międzynarodowym zasięgu

Staż naukowe: staż w Teatrze Rapsodycznym w Krakowie (1949-50)

Wyróżnienia/odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Polonia Restituta, Medal Komisji Edukacji Narodowej

Udział w organizacjach: Polskie Towarzystwo Matematyczne (od 1955); Związek Nauczycielstwa Polskiego (do 1980); NSZZ „Solidarność” (od 1980)

Ulubione książki: *Trylogia* Henryka Sienkiewicza, *Pan Tadeusz* Adama Mickiewicza

Zainteresowania pozawodowe: brydż, poezja, turystyka

Maksyma życiowa: sukces to osiągnięcie normy

Adres do korespondencji: Instytut Matematyki UJ, ul. Reymonta 4, 30-059 Kraków

Oleksandr MEDOWNIKOW

Data i miejsce urodzenia: 16.05.1947 r., Lwów

Stan cywilny/dzieci: żona, dwoje dzieci

Wykształcenie: wyższe (Uniwersytet Lwowski, filologia słowiańska, dyplom 1971, dr 1981)

Zawód wyuczony: filolog sławista

Zawód wykonywany: dyplomata

Przebieg kariery zawodowej: Uniwersytet Lwowski (wykładowca w latach 1972-92); ambasada Ukrainy w Pradze (dyplomata w latach 1992-97); Ministerstwo Spraw Zagranicznych Ukrainy (dyrektor protokołu w latach 1998-2001); Konsulat Generalny Ukrainy w Krakowie (konsul od 2001 roku)

Sukcesy zawodowe: m.in. to, że mieszka i pracuje w takim mieście jak Kraków

Nagrody/wyróżnienia/odznaczenia: Krzyż Komandorski Legii Honorowej (Francja, 1998); Krzyż św. Gedeminasa IV stopnia (Litwa, 1999); honorowy członek Towarzystwa Miłośników Ziemi Lubaczowskiej (2002)

Ulubiona książka: *twórczość* A. Dumasa

Zainteresowania pozawodowe: historia, wędkarstwo

Adres do korespondencji: Konsulat Generalny Ukrainy,

ul. Krakowska 41, 31-066 Kraków

Jadwiga OSUCHOWA

Data i miejsce urodzenia: 1.06.1947 r., Kraków
Stan cywilny/dzieci: mężatka; córki Magdalena i Kinga
Wykształcenie: wyższe (Wydział Prawa, Uniwersytet Jagielloński, dyplom 1972)
Zawód wyuczony: prawnik
Zawód wykonywany: sędzia

Przebieg kariery zawodowej: aplikacja sądowa pozasetatowa; asesor w Sądzie w Dąbrowie Tarnowskiej; prawnik w Politechnice Krakowskiej; sędzia rejonowy w Sądzie Rejonowym dla Krakowa Krowodrzy, przewodnicząca III Wydziału Rodzinnego i wiceprezes Sądu Rejonowego dla Krakowa Podgórze; obecnie sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie
Nagrody/wyróżnienia: medal z okazji dwudziestopięciolecia Sądownictwa Ro-

dziennego, przyznany przez ministra sprawiedliwości (2003)

Udział w organizacjach: Prezes Zarządu Krakowskiego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami, członek Krajowej Komisji Etycznej do spraw Doświadczeń nad Zwierzętami

Ulubiona książka/film: *Kamienne tablice* W. Żukrowskiego

Zainteresowania pozazawodowe: od trzydziestu lat

działalność społeczna na rzecz ochrony zwierząt

Piotr POŹNIAK

Stan cywilny/dzieci: żonaty; dwie córki
Wykształcenie: wyższe; absolwent Wydziału Filozoficzno-Historycznego UJ (1966)
Zawód wyuczony: muzykolog
Zawód wykonywany: muzykolog; specjalności: historia muzyki dawnej, edytorstwo muzyczne
Przebieg kariery zawodowej: redaktor w Polskim Wydawnictwie Muzycznym (1963-73); pracownik naukowy UJ (od 1973); dr (1981), dr hab. (2000), stanowisko prof. UJ (2003); autor licznych publika-

cji naukowych (od 1964); redaktor dzieła: *Kompozytorzy, Wykonawcy, Teoretycy XVI w.* oraz autor ok. 240 haseł w siedmiu tomach *Encyklopedii Muzycznej PWN* (od 1973); autor haseł w wydawnictwach encyklopedycznych: *Groves Music Dictionary* oraz *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*

Sukcesy zawodowe: wielokrotnie zapraszany na międzynarodowe kongresy i gościnne wykłady, m.in. do Francji, Włoch, Belgii, Rosji, Austrii, na Ukrainę; kilka odkryć, które poszerzyły znajomość historii muzyki polskiej XVI i XVII wieku; ma nadzieję, że nauczyły myśleć niektórych studentów

Nagrody/stypendia/staże naukowe: kilkakrotnie nagrody rektora UJ za publikację; stypendium rządu francuskiego na badania naukowe w Paryżu (1972)

Udział w organizacjach: czł. Sekcji Muzykologów Związku Kompozytorów Polskich (od 1967) - dwie kadencje czł. Zarządu Głównego, trzy kadencje prezes Zarządu Sekcji; NSZZ „Solidarność” (od 1981) - jedną kadencję wiceprzew. Komisji Zakładowej UJ, jedną kadencję czł. Regionalnej Komisji Rewizyjnej Regionu „Małopolska”

Ulubione książki/filmy: *twórczość* W. Szekspira, A.

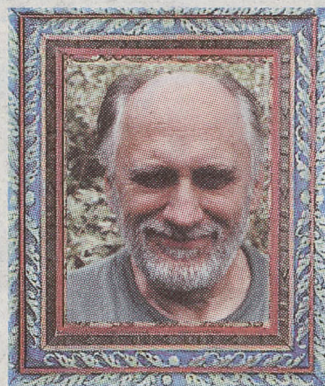
Christie, H. Hesse, G.G. Marquiza, J. Kochanowskiego, *Biblia*; filmy I. Bergmana, F. Felliniego, K. Zanussiego, E. Kazana

Zainteresowania pozazawodowe: podróże, biblioteka, krzyżówka „jolka” i podobne rozrywki umysłowe

Maksyma życiowa: *Amicus Plato, sed magis amica veritas*

Data i miejsce urodzenia: 26.08.1939 r., Kraków

Roman SKOWRON

Stan cywilny/dzieci: żonaty, córka Monika
Wykształcenie: wyższe (Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, dyplom 1960)
Zawód wyuczony: artysta grafik
Zawód wykonywany: nauczyciel rysunku
Przebieg kariery zawodowej: asystent i adiunkt w Katedrze Rysunku Malarstwa i Rzeźby Politechniki Krakowskiej (1972-80); prowadzenie pracowni rysunku na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Kra-

kwie (od 1980, profesor od 1993)

Sukcesy zawodowe: komisarz Międzynarodowego Biennale Grafiki w Krakowie (1972-78), zrealizował jako jedyny koncepcje problemowej prezentacji ekspozycji; wykonana w 1989 roku kopia obrazu Matki Boskiej Makowskiej znajduje się w Bibliotece Watykańskiej w Rzymie; wystawa jubileuszowa w Galerii Politechniki Krakowskiej „Gil”, z okazji 30-lecia galerii (2003)

Nagrody/stypendia/staże naukowe: nagroda ministra

kultury i sztuki (1965, 1992); wyróżnienie ministra obrony narodowej za działalność plastyczną (1975); Złota Odznaka Związku Polskich Artystów Plastyków (1975); Odznaka Zasłużonego Działacza Kultury przyznana przez ministra kultury i sztuki (1976)

Udział w organizacjach: Związek Polskich Artystów Plastyków (od 1960); NSZZ „Solidarność” (od 1980)

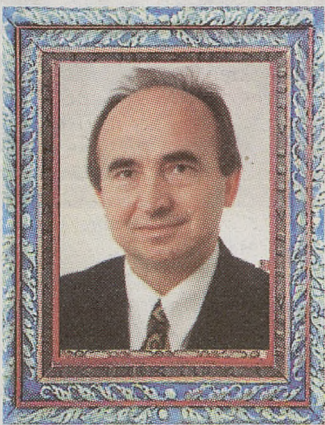
Ulubione książki i filmy: wszystko, co ma związek z dokumentem

Zainteresowania: budowa domku

Maksyma życiowa: żyj spokojnie

Adres do korespondencji: *Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, pl. Matejki 13, 31-157 Kraków*

Data i miejsce urodzenia: 8.02.1937 r., Środa Wielkopolska

Jan Marian TALER

Data i miejsce urodzenia: 25.03.1950 r., Stara Kuźnica
Stan cywilny/dzieci: żonaty, syn
Wykształcenie: wyższe
Zawód wyuczony: mgr inż. mechanik
Zawód wykonywany: nauczyciel akademicki
Przebieg kariery zawodowej: Politechnika Krakowska - dyplom (1974), asystent stażysta (1974-77), doktorat (1977), adiunkt (1978-88), habilitacja (1987), docent

(1989-91), profesor zwyczajny (1998), zastępca dyrektora ds. nauk. - bad. w Instytucie Aparatury Przemysłowej i Energetyki PK (1991-93), dyrektor ww. instytutu od 1993 r.

Sukcesy zawodowe: wdrożenie komputerowego układu kontroli naprężeń w elementach bloków energetycznych w trzech elektrowniach; dwa patenty; ok. 250 publikacji; dwie książki; pięć monografii (w tym trzy w języku niemieckim); promotor ok. 75 prac magisterskich i 30 inż.; recenzent 18 prac doktorskich i 5 habilitacyjnych

Nagrody/stypendia/staże naukowe: stypendium Deutscher Akademischer Austauschdienst Uniw. Stuttgart (1981-82); stypendium fundacji A. Von Humbolta tauschdentist, Uniw. Stuttgart (1984-85), Saatlische Materialpiufungsanstalt, Stuttgart (1990); nagroda Siemens (zespołowa, 1996)

Wyróżnienia/odznaczenia: Ministra Szkolnictwa Wyższego i Techniki (III st. 1978, 1979, 1980, 1987); Srebrna Odznaka PK; Złoty Krzyż Zasługi Ministerstwa Edukacji Narodowej w dziedzinie badań naukowych (1996)

Udział w organizacjach: Stowarzyszenie Inż. Mechaników Polskich (od 1977); Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej (od 1984); Sekcja Komitetu Termodynamiki i Spalania PAN (1991-2000); Komitet Termodynamiki i Spalania (od 2000); Stowarzyszenie na rzecz Kształcenia Specjalistów Budowy Maszyn i Urządzeń Energetycznych (od 2003)

Adres do korespondencji: *Instytut Aparatury Przemysłowej i Energetyki, al. Jana Pawła II 37, 31-864 Kraków*

Edward ŻENTARA

Data i miejsce urodzenia: 18.03.1956 r., Sianów
Stan cywilny/dzieci: żonaty; syn
Wykształcenie: wyższe; absolwent Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Teatralnej i Telewizyjnej w Łodzi (1980)
Zawód wyuczony: aktor
Zawód wykonywany: aktor, reżyser
Przebieg kariery zawodowej: aktor teatrów: Polskiego w Warszawie, Studio w Warszawie, Pol-

skiego w Szczecinie, Starego w Krakowie, im. Słowackiego w Krakowie; reżyser wielu spektakli teatralnych, m.in. *Zbrodnia i kara* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu i Teatrze Polskim w Szczecinie oraz *Ławeczka* w Teatrze Polskim w Szczecinie

Sukcesy zawodowe: role główne i drugoplanowe w ok. 45 filmach i serialach, m.in. Piotr w *Karate po polsku* W. Wójcika (1982), Jan Pradera w *Siekierzadzie* W. Leszczyńskiego (1985), Adiutant w *Pułkowniku Redlu* I. Szabo (1985), Ojciec Kolbe w *Życie za życie* K. Zanussiego (1990),

Polak w *Ay, Carmela!* C. Saury (1990), Proboszcz w *Pokuszeniu* B. Sass (1995), Schwutke w *Wyroku na Franciszka Kłosa* A. Wajdy (2000), Breja w *Show* M. Śleskiego (2003); role główne i drugoplanowe w spektaklach teatralnych, m.in. Generał Anders w *Sprawie Andersa* S. Szlachtycza (Teatr TV, 1993), Generał Stroop w *Rozmowach z katem* we własnej reż. (Teatr Dialog, 1998); dyrekcja Teatru Dialog w Krakowie (od 1998)

Nagrody: m.in. Nagroda „Ekranu” im. Z. Cybulskiego za rolę w *Siekierzadzie* (1986), Zło-

ta Kaczka „Filmu”, Nagroda Główna na Festiwalu Teatralnym w Kaliszu za rolę Woyzeka (1989)

Wyróżnienia/odznaczenia: Brązowy Krzyż Zasługi

Udział w organizacjach: Stowarzyszenie Teatralne Dialog (od 1998)

Ulubiona książka/film: *Zbrodnia i kara* F. Dostojewskiego; *Stalker* w reż. A. Tarkowskiego

Zainteresowania pozazawodowe: sport

Maksyma życiowa: „wszystko jest zapisane na górze”

...i po świętach

Fotoreportaż Tomasza Rytycha

MEBLE na wymiar. Kuchnie. 012/422-08-05. 143881/A

MEBLE tanio. /012/633-33-34. 152508/B

MYCIE okien, sprzątanie. /012/415-72-01. 140388/C

OKNA drewniane, PCV, ul. Dietla 93. Tel. 423-03-32. 761/A

OKNA PCV. 012/644-13-63. 142103/A

PANELE, remonty. 012/451-36-33. 142799/A

PRZEPISUJĘ. /012/658-99-07. 150940/A

PRZEPISYWANIE prac. /012/636-45-10. 152975/A

PRZEPISYWANIE. 012/648-44-22, 0504-424-724. 146289/A

PRZEPROWADZA ABC. 012/636-61-63. 21355/B

ROLETY, bramy, kraty. Orlita, 012/261-09-46, 012/623-04-65. 143211/A

ROLETY, żaluzje, 012/658-72-33. 142730/B

SCHODY, balustrady. 0609-472-908. 148543/A

SPRZĄTANIE, okna. /012/643-15-73, 0695-415-066. 147855/A

SPRZĄTANIE. /012/415-11-34. 140388/B

SZKLARSKIE pogotowie najtaniej. 012/649-15-94. 142104/A

SZKLARSKIE, dojazd gratis. 012/644-27-07. 118369/A

SZKLARSKIE. 012/644-13-63. 142102/A

SZKLARSTWO całodobowe. 012/425-71-20. 142105/A

ŚLUSA. A. A. Awaria zamki /012/412-46-12. 144379/B

ŚLUSA. A. A. Awaria zamki /012/417-35-85, 0501-425-022. 144379/A

TAPICER tanio. /012/411-07-76. 145881/A

TAPICER. 012/638-61-16. 113605/A

TAPICERSTWO, stolarstwo, renowacje. 012/422-08-05. 143879/A

UKŁADANIE -cyklinowanie, parkiety, panele, podłogi, przekładanie, uzupełnianie. Osobiście podejmę współpracę, własny sprzęt. /012/421-60-27, 0606-180-001. 144360/A

ZŁOM, wywóz, skup. /012/413-69-00. 21529/A

ŻALUZJA, roleta, najtaniej. Zakopiańska 58. /012/290-71-28. 117375/A

ŻALUZJE, moskitiery. Orlita, 012/261-09-60, 012/623-04-65. 143215/A

ŻALUZJE, rolety, markizy, moskitiery. Verte-na. 012/412-35-20. 152309/A

Cyklinowanie

A. A. A. Bezpylowe cyklinowanie. Układanie. Gwarancja. Sprzedaż parkietu. /012/413-65-52. 152203/C

A. A. A. Absolutnie bezpyłowe. Wójkic. 012/636-69-72, /012/648-29-62. 142154/A

BARLINEK -autoryzowany salon sprzedaży. Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 143605/A

CYKLINOWANIA. Układam parkiety. /012/655-95-75, 0604-25-63-98. 118037/A

CYKLINOWANIE, układanie, sprzedaż parkietów, raty, gwarancja. VAT. 012/429-47-30, 0601-47-17-75 (10.00-18.00). 148264/A

JAK parkiet to tylko „Kraak-Parkiet”, parkiety krajowe „Dąbex”, egzotyczne, sprzedaż, usługi, kleje, lakiery, oleje firm Bona, Deva. Wypożyczanie cykliniarki, polerek, osuszaczy. Brodzińskiego 2a. 012/656-25-20. 143601/A

KURDZIEL Parkiety. Rok założenia 1976. Układanie, cyklinowanie, lakierowanie, polerowanie, sprzedaż. Profesjonalny sprzęt. Referencje, gwarancja. Sklep: Kapelanka 2A, Kraków. 012/266-96-16, (0601-66-95-16). 151169/A

PARKIET, promocja, producent. 012/637-50-17. 113615/A

PARKIETY, sprzedaż, usługi, renowacje, sklep. Konopnickiej 5. 012/266-72-43. 146092/A

Czyszczenie

A. A. A. A. Karcherem. 012/634-38-09. 149176/A

CZYSZCZENIA. 0505-840-320. 142746/A

CZYSZCZENIE dywanów, 1,5,-/m². 0696-47-49-44. 145923/A

KARCHER. 012/649-57-59. 141151/A

KARCHEREM -1,5 zł/m². 0600-021-072. 146347/A

KARCHEREM, 2 zł/m², 0506-027-950. 146227/A

Malowanie

ATRAKCYJNE ceny. 012/423-15-27. 21712/B

MALOWANIE, remonty. 012/266-41-44, 0608-32-44-07. 152399/A

NAJTANIEJ. /012/268-16-22. 18722/A

Usługi budowlane

DACHY. /012/648-18-79. 143053/A

DŹWIG 13 ton. /012/636-75-47, 0602-432-791. 20933/A

GEODETA. /012/657-13-29. 150955/A

GRUZ- składowanie, Kraków- Fabryczna (blisko centrum), Skawina. 0609-612-086, 012/411-15-95, /012/276-33-06. 143300/B

KOPARKOŁADOWARKA. 012/645-98-95, 602-249-184. 143371/A

KOPARKOŁADOWARKA. 0501-575-468. 143330/A

KRATY, balustrady, ogrodzenia. 012/635-17-54. 143781/A

OGRODZENIA, bramy, kraty. 012/262-94-30. 146643/A

OKNA dachowe, montaż, sprzedaż. 0608-417-955, www.bemar.krakow.pl 130303/A

SCHODY, balustrady. 0609-472-908. 148544/A

SCHODY, balustrady. Tel. 012/655-40-45, www.teko.net.pl 142546/A

SCHODY, parkiet, produkcja, montaż. /012/413-65-52. 152203/B

WANNY, odnawianie. 0602-717-791. 144166/A

WYLEWKI maszynowe. 0501-498-021. 152091/A

WYPOŻYCZALNIA sprzętu budowlanego. 012/637-43-33. 145421/A

ZWYŻKA. 0501-575-468. 143332/A

Usługi dla biur

KOMPUTEROWE. 0602-74-84-07. 135290/A

POGOTOWIE komputerowe. 012/656-48-57. 150275/A

Naprawy

AGD Okulickiego 69. 012/648-00-30. 150682/A

AGD serwis. Bojlery, pralki, lodówki zmywarki. Krowoderskich Zuchów 26. 012/630-94-00. 142835/A

BOJLERY, kuchenki, kotły, piecyki, przepływowe, pralki. 0602-717-791. 144168/B

KOMPUTER. /012/647-20-41. 146676/A

KOMPUTER. 012/422-50-67. 0607-36-38-34. 148293/A

LODÓWEK. 012/425-51-92, 0501-420-451. 146243/A

LODÓWEK. 012/425-86-14. 142099/A

LODÓWEK. 012/647-51-22. 142100/A

LODÓWKI, pralki, zmywarki. 012/654-53-46, 632-30-26 (8.00-20.00). 139062/B

LODÓWKI, zamrażarki. 012/411-49-66. 142576/A

NAPRAWA pralek. 012/411-54-69 152767/A

NAPRAWA profesjonalna RTV Sanyo Sony gwarancja dojazd gratis /012/285-92-75. 21521/A

Transport

AUTOBAGAŻÓWKA. 0604-057-318. 145557/A

AUTOKARY, busy. /012/654-40-08, 0604-428-808. 149073/A

BUS. /012/648-65-18. 141139/A

BUSY wynajem. 0504-031-890. 22311/A

CZTERNASTOOSOBOWY. 0501-730-025. 149552/A

GRUZ, piasek. 012/654-97-57, 0501-601-321. 146865/A

KAMAZ, kontenery, naczepa niskopodwoziowa, tanio. 012/264-93-94. 152349/A

KILOMETRY najtaniej. 0601-488-874. 147034/B

KONTENERAMI wywóz gruzu, ziemi, śmieci, w workach. 0501-37-33-00, /012/658-28-33. 144408/A

KONTENERY, wywóz śmieci, gruzu. 0502-33-96-34. 114267/A

KRAJ, zagranica. 012/641-00-07. 142824/A

PIANINA, przeprowadzki, sejfy. /012/260-15-20, 0601-502-800, /012/432-31-61. 147034/A

PRZEPROWADZA „Domus”. /012/421-22-75, 0601-49-67-40, biura, mieszkania, pojemniki bezpłatnie. 153009/A

PRZEPROWADZA ABC. 012/636-61-63. 21355/A

PRZEPROWADZA tanio. /012/415-81-67, 0601-71-60-57. 132310/A

PRZEPROWADZA. „King-Pol”. 012/656-29-11, 0601-439-015. 142318/A

PRZEPROWADZA. /012/425-59-84. 142254/A

TRANSPORT, przeprowadzki, tanio. 012/291-03-30. 148787/B

WYWÓZ złomu, gruzu. 012/291-03-30. 148787/A

ŻUK. 012/41-91-349. 151604/A

Biznes

A. A. A. Biuro Rachunkowe, licencja MF, kompleksowa księgowość, ZUS, miesiąc gratis, dojazd do klienta. 012/656-20-49, 0-605-311-660. 865/A

A. A. A. Przejmę zadłużone spółki lub zarząd, szybko, solidnie, 0-602-576-702. 476/D

AS. Biuro Rachunkowe. Tel. /012/266-11-44. 145578/A

BHP. 012/633-16-00. 143758/A

BIURO Rachunkowe „GDF”, Gertrudy 14. /012/429-51-93. 140669/A

BIURO Rachunkowe „Per-Saldo”. 012/422-56-66. 148294/A

BIURO Rachunkowe (Huta). 012/685-56-80. 151435/A

BIURO Rachunkowe pełny zakres usług 012/411-10-22. 145782/A

NIEMCY, podatek. /012/412-07-01. 150958/A

PORADY prawne tanio. „Interconsult” /012/421-63-63. 22089/A

SZWALNIA przyjmie zlecenia. /012/632-09-06. 21543/A

Pożyczki

A. „Lombard”, Grzegorzeczka 17, najtańsze pożyczki pod zastaw. 012/429-19-92. 145473/A

ABSOLUTNIE bez zdolności kredytowej do 5.000,-, 24 godziny „Interconsult”. /012/421-63-63. 144057/A

AGENCJA- chwilówki. 012/422-14-52. 143750/A

AGENCJA Kredytowa MCHL. Kredyty: lombardowe (szybka pożyczka), grunty, nieruchomości: domy, mieszkania; bankowe: hipoteczne, gotówkowe. /012/426-21-30, 0602-186-059, ul. Grzegorzeczka 39. 142261/A

ATRAKCYJNE chwilówki i lombard. 012/656-03-53. 143757/A

ATRAKCYJNE chwilówki, kredyty. 012/632-59-79. 143753/A

ATRAKCYJNE kredyty, pożyczki hipoteczne (również przy niskich dochodach). 012/422-61-89, 0600-373-054. 142114/A

BANKOWE, bezporęczenia, ekspresowe, bezwilkowe. 012/421-92-34 (Kleparz). 143799/A

BEZ opłat, bez zgody współmałżonka, bez poręczyteli. (0-12)415-33-80. 139761/A

DO 10.000,-. Zadłużeni. Skutecznie. 0601-457-837. 22684/A

Turystyka

BUKOWINA Tatrzaska- wypocznik Wysoki Wierch, dobre warunki, /018/207-74-93, 603-656-747. 158/A

KAPIELE lecznicze, Besenova. 0604-061-191. 150127/A

RABKA, pokoje z łazienkami, 25,-. 0501-425-536. 22108/A

SŁOWACJA, Białka, wyjazd na narty. 0604-061-191. 150128/A

WISŁA. Ferie, „Karina” zaprasza, www.karina.wisla.pl tel. 033/855-24-70. 152055/A

Ogłoszenia ekspresowe

Kupno

KOMÓRKI! 0600-422-200. 149998/A

KOMÓRKI. 0502-82-82-82. 132888/A

Sprzedaż

KRĘGI, rury. /012/264-93-94. 148897/B

SZAMBA kompleksowo. 0501-280-238. /012/264-44-61. 148897/A

Motoryzacyjne

A. A. A. Auta wypadkowe zdecydowanie kupię. 012/281-15-50, 0601-86-25-04. 142832/A

A. Auta uszkodzone kupię. 012/640-82-10. 142802/A

AUTOSKUP. 012/388-59-34. 143434/A

Informator Podręczny

RESTAURACJA ALE

ZAPRASZAMY

Sylwester w restauracji

Na zakończenie roku 2003

zapraszamy wszystkich na całonocną zabawę SYLWESTROWĄ, Fajerwerki, szampa, wyśmienite jedzenie w bardzo konkurencyjnej cenie!

Ponadto organizujemy: uroczyste kolacje, spotkania firmowe, wesela, komunie, studniówki.

Zajmujemy się również obsługą bankietów w miejscu wyznaczonym przez Klienta, a zamówione dania zimne i gorące, ekskluzywne kanapeczki, koreczki i przekąski na terenie Krakowa dostarczamy GRATIS!

Chemobudowa-Kraków GA

Zakład Usług Hotelarsko-Gastronomicznych 30-705 Kraków, ul. Klimeckiego 24, tel. 12/652 73 08, 652 73 09

... dla każdego coś dobrego.

Wszystkie produkty na wigiliiny i świąteczny stół przygotowuje pracownia garmazeryjna i sklep „PIGI”. Dostawa gratis „PIGI” Rynek Kleparski 10 31-150 Kraków tel./fax 421-84-26

Organizujesz przyjęcia? zadzwoń: (012) 619-91-87

DZIENNIK POLSKI

Królewski Sylwester
TANECZNE SZALEŃSTWO NA TRZECH PARKIETACH
PROFESJONALNY WODZIREJ
-PIOTR PLEWA
WYŚMIENITE MENU
ATRAKCYJNE NAGRODY
NIEZAPOMNIANA NOC
Wierzynek
TEL. (12) 424 96 00
WWW.WIERZYNEK.COM.PL

RESTAURACJA
POD ŻŁOTYM LIŚCIEM
WESELA OD 50 ZŁ
Przyjęcia okolicznościowe sala do 80 osób- klimatyzacja
☎ 012/ 641-60-41
os. Złotego Wieku 84

LOT CATERING
USŁUGI GASTRONOMICZNE W PEŁNYM ZAKRESIE
* przyjęcia okolicznościowe (weselne, rocznicowe)
* bankiety
* imprezy dla firm (również plenerowe)
* organizacja i prowadzenie stołówek
tel. (12) 285 52 64

ZESTAWY KANAPKOWE
Na każdą okazję...
Szeroki wybór kompozycji smakowej
Dostawa powyżej 80 zł na terenie Krakowa GRATIS
Mile wieczory w "CAFÉ SUKIENNICIE"
Muzyka na żywo
KARAOKE - każda sobota wstęp wolny
Rynek Główny 1/3
tel. (012) 422-24-68, fax 423-10-99

SŁONECZNA PRYZYSTAN
Dom dla osób starszych z fachową opieką
Tel. (012) 270-01-80,
0603-225-282
www.slonecznaprzystan.prv.pl

VILLA DECIUS RESTAURANT
ZAPRASZAMY NA NIEZAPOMNIANY
BAL SYLWESTROWY
Tel. 012/425 33 90
willadecjusza@vd-restauracja.pl
www.vd-restauracja.pl

INFORMATOR medyczny

Wizyty
 CHOROBY płuc. Pediatria. 012/648-78-41, 0603-245-765. 142810/A
 DERMATOLOG Zofia Teodorowicz. /012/637-20-55, 0602-531-538. 22247/A
 DOMOWA diagnostyka, USG, chirurgdzy. 012/636-27-91. 149957/A
 ESPERAL. 0505-930-971. 143161/A
 ESPERAL. 0603-925-891. 142280/A
 GASTROLOG, USG. 012/655-61-69, www.lekarzdoktormedycyny.krakow.pl 150554/A
 LOGOPEDA, dojeżdżam. 012/288-20-86. 149440/A
 MASAŻ leczniczy. /012/644-44-34. 21854/A
 MASAŻ, kręgowanie, mgr Trybulec. /012/633-15-54. 142487/A
 MASAŻ, rehabilitacja, 0600-38-44-54. 22394/A
 MASAŻ, rehabilitacja. 012/414-11-97. 143918/A
 MASAŻE chińskie. 0506-024-628. 146097/A
 MASAŻE kompleksowo. 0605-066-781. 21487/A
 MASAŻE profesjonalnie. /012/654-61-03, 0504-462-960. 151563/A
 MASAŻE, profesjonalnie. 0503-563-324. 147735/A
 MASAŻE. 0506-201-698. 22059/A
 MASAŻYSTA. 0604-20-19-19. 142216/A
 ODTRUCIA poalkoholowe, terapia. 012/421-71-56. 74075/A
 ODTRUWANIE esperal. 0601-44-71-91. 74080/A
 PEDIATRA całodobowy. 012/41-55-799. 74083/A
 PEDIATRA codziennie. 0601-52-00-82. 143641/A
 PEDIATRA, 7 dni w tygodniu. /012/413-63-23, 0601-43-65-04. 150487/A

Usługi pielęgniarские

A. Pielęgniarki. 0501-254-773. 140716/A
 CAŁODOBOWO. 012/643-73-49. 142812/A
 CAŁODZIENNE. /012/422-08-18. 141926/A
 DOM opieki, 1,200 zł. 0602-75-75-12. 120036/A
 PIEŁĘGIARKA. /012/649-89-53, 0501-758-202. 139869/A
 PIEŁĘGIARKI. 012/655-88-43, 0605-557-242. 139663/A

Gabinety

AKUPRESURA, akupunktura, masaż. Tradycyjna Medycyna Dalekiego Wschodu, 012/413-72-56, Mogilska 121. 149684/A
 AKUPUNKTURA „Zdrowie”, Gertrudy 28, 012/429-25-23, 429-53-99. 143628/A
 ALERGIA, testy, odczulanie „Bicom-BRT”, konsultacje lekarskie, ul. Kremerowska 9. 012/634-31-26, 0501-188-149. 149686/A
 BADANIE włosów. /012/266-97-40. 144205/J
 BEZOPERACYJNE leczenie kamicy żółciowej, nerkowej, prostaty, hemoroidów. /012/266-97-40. 144205/L
 DERMATOLOGDZY. 012/423-40-43. 142279/A
 EEG dorośli i dzieci. 012/633-03-96. 74070/A
 ELEKTROAKUPUNKTURA, akcesoria. 0606-666-858. 21077/A
 GASTROSKOPIA, kolonoskopia, leczenie. Szewska 4/5. /012/421-25-20. 143579/A

GINEKOLOG /wszystko/ centrum Kraków. 0605-585-796. 81771/A
 GINEKOLOG /wszystko/ Kraków. 0601-765-643. 81771/B
 GINEKOLOGIA i położnictwo, USG piersi oraz punkcja cienkoigłowa, Ujastek 3. /012/685-54-00 137214/A
 GINEKOLOG, anesteziolog. 501963513. 142116/A
 GINEKOLOG, pełny zakres usług, codziennie, Kraków, 0606-299-919. 21272/A
 GINEKOLOG, również farmakologia. Najtaniej. 0504-44-34-92. 132428/A
 GINEKOLOG, USG. Pełny zakres. 0603-345-491. 148888/A
 GINEKOLOG. /012/634-54-64, 0601-702-008. 24720/A
 GINEKOLOG. /032/2408-606, 0605-284-431. 129771/A
 GINEKOLOGIA i położ., codziennie, całodobowo, dr med. M. Hetnał. /012/656-38-35, 0604-238-938. 142230/A
 GINEKOLOGIA, całodobowo. 0601-436-669. 149226/B
 GINEKOLOGIA, USG. 012/423-38-88. 149226/A
 GINEKOLOGIA. 0601-297-606, Kraków 142115/A
 KRAKOWSKIE Towarzystwo Świadomego Macierzyństwa. Gabinety lekarskie, USG. Starowińska 13. /012/422-78-08. Cytologia /012/422-56-32. 142969/A
 LOGOPEDA. 012/655-61-69, www.logopeda.krakow.pl 143639/A
 ŁUSZCZYCA, bielactwo. /012/266-97-40. 144205/K
 MASAŻ A. A. Antystresowy. 0506-92-73-06. 129743/A
 MASAŻ antystresowy. 0502-818-700. 126680/A
 MASAŻ antystresowy. 0506-275-200. 145470/A
 MASAŻ leczniczy. 0501-95-85-16 142834/A
 MASAŻ profesjonalny. 0603-932-999. 150217/A
 MASAŻ relaksacyjny. 0506-927-306, 0506-927-332. 129743/D
 MASAŻ relaksujący. 0506-32-33-82. 142597/A
 MASAŻ. /012/430-12-63. 150464/B
 MASAŻ. /012/632-58-25. 150464/A

MASAŻ. 0504-173-888. 150149/A
 MASAŻ. 0505-804-759. 143209/A
 MASAŻ. 0693-777-663. 142199/A
 MASAŻE, terapia impotencji. 696-516-550. 151236/A
 MASAŻE. 0505-598-279. 22275/A
 MASAŻE. 0506-92-73-32. 129743/E
 MASAŻE. 0508-97-11-25. 22059/B
 MASAŻE. 0605-222-938. 142863/A
 NATURALNY masaż. 0506-49-83-49, 0507-50-60-72. 141149/A
 OKULISTYKA. /012/266-55-46. 143589/A
 ONKOLOG. 0602-270-253. 97348/A
 OTYŁOŚĆ! Nadwaga! Centrum Leczenia Otyłości, ul. Garncarska 8, 012/423-02-38, 012/422-29-26. 142645/A
 POLSKO-francuska klinika „Gamera”. Niepłodność męska i kobieca, pozaustrojowe zapłodnienie - IN VITRO, mikroinjekcja plemnika do jaja - ICSI. Wizyty, rejestracja codziennie 15-18. Łódź, tel. 042/645-76-00, 645-77-77. 144911/A
 PSYCHIATRA - internista licencjonowany psychoterapeuta. Psycholog kliniczny (testy). Fototerapia depresji, bezsenności. /012/637-00-78, 0601-45-35-02. 144205/A
 PSYCHIATRY, psychologdzy, logopeda Centrum Psychoterapii, Kraków, Batorego 2. 012/633-76-08. 142646/A
 PSYCHOLOG codziennie. 012/413-16-30, 0501-451-527. 74065/A
 PSYCHOLOG Róża Łazarewicz, nerwice, uzależnienia. Tel. /012/413-80-47, 0506-56-20-33. 148809/A
 PSYCHOLOG Wanda Kwiecińska. 0607-234-277. 142819/A
 PSYCHOLOG, rodzina, zdrowie. /012/638-64-67, 0505-019-652. 21399/A
 PSYCHOLOG. 609-19-20-40. 16663/A
 PSYCHOLOG. Bogumiła Cichowicz. Opinie, terapia. /012/415-11-57, 0503-36-20-94, /012/430-34-25. 143259/A
 PSYCHOLOGOWIE. Psychoanalitk. /012/425-76-87, 0605-428-979. 143550/A
 PSYCHOTERAPIA- 0-605-291-792. 1722/A
 PSYCHOTERAPIA. Badania. 012/416-17-64, 0502-022-501. 20523/A
 REUMATOLOGICZNO-REHABILITACYJNY, dr Wójcik. Gabinety. Wizyty. /012/655-24-28, 0501-343-942. 48816/A
 RTG zębów. Punktowe, panoramiczne. Pl. Szczepański 3, II p., 012/421-75-11. 142649/A
 SKOLMED: 15 specjalności. /012/413-32-14, 411-88-03. 144229/A
 UROLOG, Batorego 4. 012/633-52-80. 85112/A
 UROLOG, USG. 012/422-45-65, 0602-799-336, Targowa 5. 21183/A
 USG, gastrolog, 012/655-61-69, www.lekarzdoktormedycyny.krakow.pl 143634/A
 USG, Szwedzka 27. 012/267-69-66. 142650/A

BÓLE KRĘGOSŁUPA
 leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych, jak: bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie „duszenia się”, rwa kulszowa itp.
Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
 Kraków, ul. Długa 31,
 tel. 633-38-12 (10-17), pn.-pt. 2182703

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY
 prof. dr hab. med. Z. Dobrowolski
 Kraków, ul. Wygoda 13 m. 16, czynny wtorek i czwartek w godz. 16.00 - 18.00.
 Rejestracja tel. 430-52-96 od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 - 15.00. 13719403

Podgórska Poradnia Lekarska
 K-ów Rynek Podgórski 14
 tel. 656-27-51, 656-24-90
 pn. - pt. 8-20, sob. 8-13
 • Konsultacje wszystkich specjalistów;
 • Badania laboratoryjne, hormony, bakteriologia;
 • EKG, ECHO SERCA, USG, kolor Doppler-pełny zakres;
 • EKG wys. (bieżnia), Holter
 • Gastroskopia, rektoskopia, cytologia, czystość
 • Testy ciążowe;
 • Badania okresowe, badania kierowców;
 • OKULISCI-pełny zakres badań
 • Audiometr - badanie słuchu
 • RENTGEN - ogólny i zębów **udzielamy rabatów do 20%**
 14299303

MEDYCYNĄ LASER GABINETY LEKARSKIE
POŁOŻNIK, GINEKOLOG, UROLOG ENDOKRYNOLOG, ONKOLOG
CYTOLOGIA • ANALITYKA KOLPOSKOPIA
SOBOTA PROMOCJA -10%
UL. DŁUGA 30
 REJ. 8-20, SOB. 8-18, TEL. 632-80-80
 1433570A

Doktor K + Med prof
ul. Szpitalna 38
 naprzeciw Teatru im. J. Słowackiego, dawna Sienna 14
ULTRASONOGRAFIA GABINETY LEKARSKIE
MAMMOGRAFIA CHIRURGIA PLASTYCZNA LABORATORIUM
KONTRAKT - NARODOWY FUNDUSZ ZDROWIA
 pon.-pt. 8-20, sob. 9-13 Tel. (012) 422-41-59, 422-68-24, 421-79-97

Specjalistyczne Gabinety Lekarskie POPIELA
Centrum Chirurgiczno-Diagnostyczne
 Wysoki poziom leczenia zapewniają profesorowie, lekarze, pielęgniarki Kliniki Chirurgii CM UJ, dwukrotnie uznanej w rankingach za najlepszą w Polsce
POPIELA
 Gabinety specjalistyczne chirurgii ogólnej i przewodu pokarmowego, chirurgii naczyń, chirurgii plastycznej, ortopedii, kardiologii, urologii, nefrologii dziecięcej, gastroenterologii dziecięcej
Diagnostyka rtg, usg, manometria i pH-metria przewodu pokarmowego
Zabiegi endoskopowe w znieczuleniu ogólnym
 gastroskopia, kolonoskopia, rektoskopia, drogi żółciowe (ERCP), leczenie kurczu wstępu żołądka, usuwanie kamieni z dróg żółciowych
Chirurgia jednego dnia - operacje:
 => pęcherzyk żółciowy (metodą laparoskopową), przepukliny, żyłaki odbytu, nietrzymanie moczu u kobiet (metodą TVT)
 => artroskopia stawu kolannowego, paluchy koślawe
 => żyłaki kończyn dolnych
 => korekcyjne z zakresu chirurgii plastycznej
 Zapewniamy całodobową opiekę lekarsko-pielęgniarską w komfortowych warunkach.
 e-mail: gabinety@popiela.com
Informacja i rejestracja tel. (012)415-09-05; 420-05-60, pn. - pt. 9-20, sob.9-14
KONTRAKT Z NARODOWYM FUNDUSZEM ZDROWIA
 12947903

AMICOR
CENTRUM KARDIOLOGICZNE
 ul. Oboźna 31,
 tel. 633-59-06, 633-91-73
 oddz. Nowa Huta
 os. Złotego Wieku 19-20
 tel. 649-95-25
 pn.pt. 9-19, sob. 9-13
PEŁNY ZAKRES BADAŃ
 130033003

ORT TRA
 Gabinet Ortopedyczno-Urazowy dorośli i dzieci
Dr med. Julian Dutka
 wtorki godz. 15.30-18.00
 tel. 619-71-13
 Kraków, ul. Lubicz 25, pok. 7 (NAFTA)
 rejestracja: tel. 421-04-33; 619-73-01
 10046003

DOMOWE WIZYTY LEKARZY,
 chirurg, internista, pediatra, urolog, neurolog.
MEDICINA
 Tel. 411-13-78, całą dobę
 11708603

MAXI MED wizyty domowe
 • psychiatra, psycholog
 • ODTRUWANIE POALKOHOLOWE
 • terapia dla osób z problemami alkoholowymi
 • TERAPIA MAŁŻEŃSKA
 • chirurg-urazowy, ortopeda
 • BÓL - LECZENIE
 tel. 421-71-56 całą dobę
 15285702

Centrum Medyczne ZABINIEC
 Kraków ul. F. Konecznego 6/19 U
 pn.-pt. 8-19, sob. 9-14, tel. 416-32-00, 416-32-02
SPIRALNA TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA
LEKARZE WSZYSTKICH SPECJALIZACJI
 ▶ Odtruwanie poalkoholowe ▶ ESPERAL
 ▶ Gastroskopia ▶ Rektoskopia
 ▶ Cytologia ▶ Osteoporoza
 ▶ Wizyty domowe
 14038403

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH
 • INTERNISTA, EKG, REUMATOLOG, PEDIATRA, CHIRURG OGÓLNY, NACZYNIOWY ORTOPEDA, GINEKOLOG, NEUROLOG, ORTOPEDA, ENDOKRYNOLOG, DERMATOLOG, LARYNGOLOG, OKULISTA, PSYCHIATRA, PSYCHOLOG
 • ZABIEGI CHIRURGICZNE
 • USG W DOMU PACJENTA
 • ODTRUWANIE poalkoholowe, wszywanie ESPERALU
 • WYMIANA CEWNIKÓW
641-91-57
643-59-42
 codziennie 9-22
 Zgłoszenia z całego Krakowa
L4 MEDICUS
 13033603

CENTRUM NEUROLOGII KLINICZNEJ
 Kraków, ul. Dwernickiego 8
 tel. 426 92 80
 KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE W ZAKRESIE NEUROLOGII I NEUROCHIRURGII
 DIAGNOSTYKA: EMG, EEG, MRI, TK
 PADACZKA, MIGRENA, OMDLENIA, USZKODZENIE NERWÓW, ZAWROTY GŁOWY, CHOROBA ALZHEIMERA, STWARDNIENIE ROZSIANE
 13724003

Fundacja „Pro Humana Vita”
PRZYCHODNIA ZDROWIA RODZINY
LEKARZE SPECJALIŚCI I PSYCHOLOGDZY
HEPATOLOG
 Cytologia, biocenoza
USG pełny zakres USG
SZCZEPNIENIA PRZECIWI GRYPY
 Kraków, ul. Sławkowska 1 pon - pt. 8 - 20 sob. 8 - 12
 tel. 422-53-29, 422-53-49
Naturalne Planowanie Rodziny
 14967503

Specjalistyczny Gabinet Alergologiczno - Internistyczny
Prof. dr hab. med. Ewa Niżankowska-Mogilnicka
 31-066 Kraków, ul. Skawińska 27/18, III piętro (windą).
 Rejestracja tel.: 0609-045-199 (od pon. do piątku od godz. 14.00)
 14031003

CZERNIAK STOP OSTEOPOROZA
 ■ KOMPUTEROWE, NIEINWAZYJNE BADANIE SKÓRY
 ■ CHOROBY WŁOSÓW
 ■ CIĘŻKIE POSTACIE TRADZIKA
 ■ GRZYBICE
 ■ bóle kręgosłupa
 ■ wady postawy
 Pełny zakres zabiegów
DENSYTOMETRIA, FPC
KLINIKA Kraków, ul. Gertrudy 28 **CENTRUM**
DERMATOLOGICZNA ZDROWIE REHABILITACJI
 ☎ 429-25-23 fax. 429-35-38 ☎ 429-53-99
 14974303

REZONANS MAGNETYCZNY
SCANMED TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA
CENTRUM DIAGNOSTYKI OBRAZOWEJ
 Kraków, ul. Wrocławska 53, pon. - pt. 8⁰⁰ - 20⁰⁰, sob. 8⁰⁰ - 14⁰⁰
 Rejestracja: 8⁰⁰ - 20⁰⁰, tel. (012) 631-91-41, po 20 - tej tel. (012) 412-36-93
 14037904

multi SCANMED CENTRUM MEDYCZNE
 Kraków, ul. Wrocławska 53
 Tel. (012) 631-54-05, 631-54-06
 www.multiscanmed.pl
 Okulista Gastrolog Dermatolog Kardiolog
 Laryngolog Neurolog Ortopeda Ginekolog i inne
 Badania Pracownicze Szczepienia ochronne
 ✓ Badania analityczne pełny zakres również w domu pacjenta
CAŁODOBOWE WIZYTY DOMOWE • TRANSPORT CHORYCH
 Tel. 631-58-31, 631-58-32

TESTY GENETYCZNE
 w profilaktyce nowotworów (rak piersi, rak jelita grubego)
tel. 631-54-05
 14973403

MAŁOPOLSKIE MCK CENTRUM KRIOTERAPII
na terenie Szpitala Wojskowego, ul. Wrocławska 1-3, Kraków

KOMORA NISKOTEMPERATUROWA

Zabiegi refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia

- choroby reumatyczne
- zmiany zwyrodnieniowe stawów
- dyskopatia
- stany pourazowe
- profilaktyka osteoporozy
- niedowłady i porażenia
- odnowa biologiczna i inne

ZAKŁAD REHABILITACJI 5. WOJSKOWY SZPITAL KLINICZNY, ul. Wrocławska 1-3

laseroterapia, magnetoterapia, masaże, gimnastyka lecznicza i inne zabiegi

Konsultacje specjalistyczne: neurolog, rehabilitant.

Rejestracja: (012) 632-24-28, 630-82-85, 630-82-82.

Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno-Zabiegowe

MEDICINA N Z O Z Rok zał. 1989

e-mail: biuro@medicina.pl www.medicina.pl

ul. Rogozińskiego 12, tel. (012) 412-24-59, 412-12-79, 412-68-20
ul. Barska 12, tel. (012) 266-96-65, 266-50-62, 267-01-55, 269-29-45
ul. Rogozińskiego 5, tel. (012) 417-33-77, 417-35-44

„MEDICINA 2000” – Konsultacje Profesorów i Docentów
ul. Rzeźnicza 2, tel. (012) 422-41-06, 421-79-27
Wizyty lekarskie 24 h – tel. (012) 411-13-78, 412-12-79

OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ

CHIRURGIA: zmiany skórne, choroby sutka, żyłaki
PROKTOLOGIA: choroby odbytu, jelita grubego dr med. M. Trystuła
LECZENIE LASEREM: owrzodzenie żyłakowych, żyłaków odbytu, usuwanie tatuażu.

N. HUTA - os. Złota Jesień 15 B, tel. 641 59 84

Specjalistyczne Gabinety Lekarskie POPIELA

CHIRURGIA PLASTYCZNA
DR ARTUR ZAWISZ
specj. chir. plastycznej z POLANICY ZDROJU
SZEROKI ZAKRES OPERACJI KOREKCYJNYCH i konsultacje specjalistyczne

CHIRURGIA JEDNEGO DNIA
OPERACJE artroskopowe STAWÓW KOLANOWYCH, PALUCHÓW KOŚLAWYCH stóp
Konsultacje specjalistyczne ortopedów
OPERACJE ŻYŁAKÓW KOŃCZYN DOLNYCH
Konsultacje z zakresu chirurgii naczyń

Informacja i rejestracja telefoniczna: (012) 415-09-05; 420-05-60, poniedziałek - piątek 9-20. sobota 9-14

BEZPIECZEŃSTWO SZPITALNE-WARUNKI DOMOWE

Szpital Zakonu Bonifratrów
św. Jana Grandego w Krakowie, ul. Trynityrska 11

USG

JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI

SOBOTA PROMOCJA 10%
BADANIA DOROSŁYCH I DZIECI
8-20; sob.: 8-18, tel. 633-02-58
ul. DŁUGA 30

MEDYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-TERAPEUTYCZNE

Kraków, Rynek Główny 34
tel. 421-70-21, 421-95-83

- PORADY SPECJALISTYCZNE także: profesorów, docentów i ordynatorów
- CENTRUM ONKOLOGICZNE (także choroby piersi)
- CENTRUM OKULISTYCZNE (także szkła kontaktowe)
- USG, ENDOSKOPIE
- ZABIEGI OPERACYJNE

RENTGEN USG

KRZYSZTOF WYROBEK
SPECJALISTA RADIOLOG
Kraków, Smoleńsk 25a
tel. 422-00-63

Pełny zakres badań dorosłych i dzieci
WYNIKI NATYCHMIAST
SPIRALNA TOMOGRAFIA KOMPUTEROWA

KLINIKA KRAKOWSKA
sp. z o.o. z udziałem kapitału szwedzkiego

- lekarze wszystkich specjalności
- centrum rehabilitacji
- mammografia, RTG, USG, ECHO serca, doppler naczyniowy
- gastroskopia, rektoskopia, kolonoskopia oraz badania laboratoryjne
- ambulatoryjne zabiegi chirurgiczne (również chirurgia plastyczna)
- medycyna pracy oraz badania sportowo-lekarskie

31-322 Kraków ul. Mehoffera 6
tel. 638 38 18
tel./fax 638 39 09
www.klinika.krakow.pl

Świadczymy usługi medyczne wg modelu szwedzkiego - **pacjent jest partnerem lekarza.**

„Chirurgia Jednego Dnia”

- ♦ konsultacje specjalistyczne
- ♦ operacje chirurgii jednego dnia w pełnym zakresie, laparoscopia, artroskopia
- ♦ krótkie pobyty diagnostyczne
- ♦ szeroki pakiet badań diagnostycznych
- ♦ szczepienia przeciw grypie, żółtacze, kleszczom
- ♦ kompleksowe pakiety dla firm

KRIOMED

- * CHIRURGIA ogólna, proktologiczna, naczyniowa
- * LARYNGOLOGIA * DERMATOLOGIA
- * KOLONOSKOPIA * GASTROSKOPIA
- * ZABIEGI: nieoperacyjne leczenie żyłaków kończyn dolnych
- * OWRZODZENIA - leczenie

Kraków, Friedleina 8
tel. 634-44-45

KRAKOWSKIE CENTRUM MEDYCZNE

Kraków, ul. Kopernika 32
tel. 430 00 00

Gabinety lekarskie wszystkie specjalności
Badanie w osteoporozie badania analityczne

Poradnia Profesorów i Docentów
Rej. 7-19, (sob. 8-14) www.kcm.pl

Diagnostyka i rehabilitacja kardiologiczna

we wszystkie dni robocze w godz. 14:00 - 20:00

NZOZ Aspel
ul. Bratysławska 2, Kraków

Rejestracja codziennie osobiście lub telefonicznie w godz. 14:00 - 20:00
tel. 622 06 66

GABINET LEKARSKI LECZENIE BIOREZONANSEM
Kraków, ul. Mikołajska 9/7
tel. 422-62-56

- ♦ Alergie
- ♦ Bezbolesne testy
- ♦ 400 alergenów
- ♦ Odczulanie
- ♦ Terapia antynikotynowa
- ♦ Stany zapalne
- ♦ Nerwice
- ♦ Terapie przeciwbólowe
- ♦ Diagnostyka obciążeń metalami ciężkimi i grzybicami - odtruwanie.

OŚRODEK REHABILITACJI REMED KARDIOLOGICZNEJ
Kontrakt z NARODOWYM FUNDUSZEM ZDROWIA

- Rehabilitacja bezpłatna
- po zawałach serca, w chorobie wieńcowej
- po zabiegach kardiologicznych
- w chorobie nadciśnieniowej
- porady kardiologiczne

EKG, ECHO, EKG wysiłkowe - LECZENIE NADWAGI -
HOLTER HOLTER ciśnieniowy
Kraków, ul. Wróblewskiego 4, ☎ (012) 632-73-01

VIDEOCHIRURGIA
prof. dr hab. med. A. Cienciała
dr med. R. Mądry

UROLOGIA
dr med. A. Kwinta

LARYNGOLOGIA
dr A. Kozok

TRANSPLANTACJA WŁOSÓW

Medical Hair
konsultacje i operacje w Krakowie
infolinia: 0801/321-370
GSM: 0609/20-22-29
www.medicalhair.pl

Aparaty Słuchowe

Okulistyka

Ostry wzrok... bez okularów

nowoczesne metody korekcji wad wzroku

- natychmiastowy powrót do aktywnego życia
- najszerszy zakres korygowanych wad

PROMOCYJNE CENY DO KOŃCA ROKU

Centrum Okulistyki **INTERMEDICA**

ul. Zwierzyniecka 29
31-105 Kraków

tel. (012) 43 11 766
(012) 43 11 782

rejestracja: pon.-pt 8-16
krakow@intermedica.pl
www.intermedica.pl

APARATY SŁUCHOWE

refundacja kas chorych i PFRON

- szeroki asortyment • dobór komputerowy
- raty nieoprocentowane • laryngolog
- wideoskopia - diagnostyka szumów usznych • bezpłatne badania słuchu
- wizyty domowe

Kraków, ul. Urzędnicza 10
tel. (012) 632-41-74
filia: Krzeszowice, ul. Wyki 3
tel. (012) 282-64-57

INMED APARATY SŁUCHOWE

Kraków, ul. Czapińskiego 3, tel. 631-13-80
Kraków, ul. Rusznikarska 17, tel. 634-42-23
Wieliczka, ul. Szcpanara 20, tel. 278-11-83
Oświęcim, Eskulap,
ul. M. C. Skłodowskiej, tel. 842-43-42
Olkusz, Gal-Med, ul. Sławkowska 4,
tel. 754-34-64

Salon Optyczny
dyplomowany optyk dr inż. Jerzy Słomski

Gabinet Okulistyczny
dr n. med. Joanna Słomska
dr n. med. Renata Urban

Specjalność OKULARY PROGRESYWNE

- okulary do komputera
- szkła korekcyjne super cienkie
- fotochromy brązowe, szare, zielone

• komputerowe badanie wzroku i pola widzenia
• zabiegi operacyjne - laseroterapia
• laserowa korekcja wad wzroku - konsultacje
• soczewki kontaktowe kolorowe, progresywne, toryczne

☎ 421-35-21 KRAKÓW, UL. MIKOŁAJSKA 26 ☎ 423-13-03
www.okulista.krakow.pl

APARATY SŁUCHOWE

- badanie słuchu • dobór komputerowy
- wizyty domowe • sprzedaż • serwis

„FONIKA” Kraków
ul. Długa 46/1, 634-25-51
os. Na Skarpie 27, 425-70-07
Refundacje NFZ i PFRON

APARATY SŁUCHOWE

- ♦ dobór komputerowy ♦ badania
- ♦ sprzedaż ♦ naprawy ♦ akcesoria

„FONMED” s.c. KRAKÓW
ul. św. Katarzyny 4, (wejście od Augustyjskiej)
Informacja i zapisy: tel./fax 430-61-53

Zniżki z ubezpieczenia, refundacje i raty.

GABINETY LEKARSKIE

Szczegółowe informacje dla Reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-16-34

OKULISTYKA - CHIRURGIA JEDNEGO DNIA

Dr n. med. **Włodzimierz Miniewicz**
Gabinet okulistyki
ul. Loretańska 8/4A
tel. (0-12) 292 71 71

WYKONUJEMY OPERACJE **ZAĆMY**
METODĄ FAKOEMULSYFIKACJI
W ZNIECZULENIU KROPOWYM, MIEJSCOWYM

Dr n. med. **Marta Fejkiel-Hydzik**
Gabinet okulistyki
ul. Bandurskiego 66/5
tel. (0-12) 411 41 77,
413 09 09

OKULISTYKA - CHIRURGIA JEDNEGO DNIA

WYKONUJEMY OPERACJE **ZAĆMY**
METODĄ FAKOEMULSYFIKACJI
W ZNIECZULENIU KROPOWYM, MIEJSCOWYM

Dr n. med. **Marta Fejkiel-Hydzik**
Gabinet okulistyki
ul. Bandurskiego 66/5
tel. (0-12) 411 41 77,
413 09 09

Stomatologia

PROTEZY, ekspresowe naprawy, dostawianie zębów, os. Boh. Wrzeźnia 1A/3G. 012/645-93-33. 142826/A

PROTEZY, naprawy natychmiastowe. Krakowska 6. /012/422-39-24. 150893/A

PROTEZY, naprawy. Tanio. Urzędnicza 27. 012/634-12-42. 21422/A

PROTEZY, wizyty domowe. „ADH-dent”. /012/415-81-90. 139119/A

Rentgen zębów
PANORAMICZNY, cefalometryczny, punktowy, Gertrudy 8, 8.00-19.00, soboty 9.00-14.00. Najtaniej. 411-92-64. 140788/A

PANORAMICZNY, cefalometryczny, punktowy, Zacisze 6. /012/422-22-66. 144163/A

NAPRAWA PROTEZ

na poczekaniu
• korony, mosty z porcelany
• **LECZENIE** - niskie ceny
• ekstrakcja zębów
PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA
ul. Łokietka 13, tel. 633-97-88, 8³⁰-20⁰⁰
ul. Na Błonie 3, tel. 638-69-91, 9⁰⁰-19⁰⁰
14969903

MAGDALENA RUMIŃSKA
lekarz stomatolog
zaprasza do nowo otwartej
praktyki stomatologicznej

EMAUS-DENT
Salwator, ul. Emaus 7 m. 1,
rejestracja pn.-sob., tel./fax (012) 427-20-71,
tel. kom. 0502-532-325,
e-mail: magrum@o2.pl
2249803

DENTYSTYKA
Kielecka 7, tel. (012) 411-96-13, 411-56-04
os. Kalinowe (012) 648-11-97

o Leczenie - Rtg
o Chirurgia - Narkozy
o Protezy - Zatraski
WYBIELANIE - LAKOWANIE
PROTEZYKA - promocja 10%
Usługi w domu pacjenta • Raty, karty płatnicze
Czynne pon. - pt. 8.00 - 21.00, sob. 9.00 - 14.00
www.dentystyka.krakow.pl
1496503

PROTEZY
naprawy
ul. Wadowicka 3 (HYDROPOL)
II piętro, pok. 211
czynne: 9 - 19, SOB. 10 - 13
tel. 269 28 70
EXPRESS
14238703

GLOBUS
Pełny zakres usług stomatologicznych
specjalizacja:
LECZENIE CHOROBY DZIAŚEL
Nowy adres: ul. Rejtana 2
656-30-56 8-21 pon.-pt.
412-36-93 8-14 sob.
www.dentysta.com.pl
14971403

STOMATOLOGIA
LECZENIE BEZ WIERTŁA
* Dorośli i Dzieci *
PROTEZOWANIE - ZATRZASKI, PORCELANA
WYBIELANIE, USUWANIE KAMIENIA
REKONSTRUKCJE ZŁAMANYCH ZĘBÓW
ul. Długa 30 rej. 8-20 tel. 4233192
1433810a

PolDent Biernackiego 3 (boczna Kazimierza Wielkiego)
tel. 633 44 42, 632 94 44, czynne od 9⁰⁰ do 21⁰⁰
Stomatologia estetyczna Niedziela i święta 9-20
► Stom. zachowawcza
► Chirurgia ► Protetyka
► Ortodoncja - aparaty stałe, ruchome
(konsultacje profesorskie) **NOWOŚĆ !** wiercimy powietrzem bezbolesnie
NOWOŚĆ ! w koronach porcelanowych **RATY**
14037703

EuroDent
CENTRUM DENTYSTYKI
Leczenie zachowawcze, ortodoncja, protetyka, chirurgia, implanty.
RTG punktowy i panoramiczny
WYBIELANIE ZĘBÓW
Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20; sob. 9-16
634-58-93; 634-24-09
15344702b

STOMATOLOGIA
Pełny zakres usług
Leczenie Chirurgia
Protetyka Ortodoncja
Narkozy
Bezpłatne znieczulenia do zabiegów
Protezy i usuwanie zębów w domu pacjenta
Rabaty dla emerytów i rencistów
Rynek Podgórski 12 (wejście od ul. Brodzkiego 2)
pon.-pt. 9.00-20.00, sob. 9.00-14.00
tel/fax (012) 423-54-45, 296-20-15
Kupon rabatowy
14968303

SPECJALISTYCZNE LECZENIE STOMATOLOGICZNE DLA DZIECI I DOROSŁYCH ORTODONCJA
ul. Podwałe 2, tel. 430-10-50
14042003

rok zał. 1991 **KLINIKA STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ**
lek. stom. Barbara Borowska-Jachym
• korekta kształtu i koloru zęba
• licówki porcelanowe
• implanty
• rekonstrukcja złamanych zębów
• korony pełnoceramiczne
• protezy bezklamrowe
• ortodoncja (estetyczne aparaty stałe)
• specjalistyczne zabiegi chirurgii stomatologicznej
Zdjęcia RTG :
• punktowe
• panoramiczne
• ortodontyczne
• implantologiczne
Dla wszystkich Pacjentów bezpłatny parking pod biurowcem CBL, Lubicz 23
Kraków ul. Lubicz 24 tel. 430-34-63, kom. 0604 407 042
Nowa Huta os. Teatralne 10 (kino Świt) tel. 644 89 01
Zapraszamy od pon.- do pt. 9-19, sob. 9-12

MEDICINA
ul. Rogozińskiego 12,
tel. (012) 412-24-59, 412-68-20, 412-12-79
CHIRURGIA SZCZĘKOWA
- ZNIECZULENIE MIEJSKOWE I OGÓLNE.
UL. BARSKA 12
TEL. 267-01-55, 269-2945
STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA, PROTETYKA
1496503

Specjalistyczne informacje dla Reklamodawców pod nr. tel. (012) 619-91-34
STOMATOLOGIA
DZIENNIK POLSKI

inter DENTAL CENTRUM STOMATOLOGICZNE
Kraków ul. Karmelicka 3
tel. 421-48-00
pon.-pt. 9-21
sob. 9-14
- ORTODONCJA
- CHIRURGIA - wszelkie zabiegi, implanty
- PROTETYKA - nowoczesne metody
- STOMATOLOGIA zachowawcza
- STOMATOLOGIA dziecięca
- RADIOWIZJOGRAFIA
- BEZBOLESNE znieczulenia - system the Wand
promocyjne ceny
14041303

AGMADENT
STUDIO STOMATOLOGICZNE
PEŁNY ZAKRES USŁUG
PROTEZYKA • RENTGEN
PROTEZY NYLONOWE
LECZENIE BEZ WIERTŁA
Dobrego Pasterza 16, pn.-pt. 9-20
tel. 412-32-03 sob. 9-15
14969003

Amident
www.amident.pl
Pełny zakres usług
DUŻA PROMOCJA CENOWA
Raty - Rabaty - Super Express
Pl. Sikorskiego 9/10
czynne: 9-20 sob. 9-14
tel: 012 422-56-60
14293603

PRO - ORTO - DENT Sp. z o. o.
STOMATOLOGIA • PROTETYKA • ORTODONCJA
PROMOCJA ŚWIĄTECZNA !
PORCELANA OD 290 zł
• mosty porcelanowe bez metalu
• mosty przy rozległych brakach
Plac E. Serkowskiego 10 ☎ (012) 656-43-02, 656-70-55
ul. Szwedzka 27 ☎ (012) 266-39-03
14975003

Troskliwy Zakład Opieki Zdrowotnej
DENT AMERICA
DOBRO PACJENTA. NAM JEDNAK ZALEŻY!
pl. SZCZEPAŃSKI 3 421-89-48 430-21-88 - p.
pl. SZCZEPAŃSKI 3 421-75-11 ortodoncja - ll.p.
WIELICZKA ul. Słowackiego 9 tel. 288 10 74
pn.-pt. 9 - 20
sob. 9 - 14
www.dentamerica.pl
14040703

CAŁODOBOWE CENTRUM STOMATOLOGII RODZINNEJ
- bezbolesne znieczulenia komputerowe - system „WAND”
- protezy w ciągu 1 dnia, naprawa protez
- licówki, mosty, korony porcelanowe i pełnoceramiczne
- protezy zatraskowe i teleskopowe
- korekta kształtu i koloru zęba, wybielanie, piaskowanie
- rekonstrukcja złamanych zębów
- chirurgia - zabiegi w narkozie, protezy natychmiastowe, podcinanie wędzidełek, implanty, bezbolesne borowanie
- ortodoncja: aparaty stałe i ruchome (białe, kolorowe)
- laseroterapia, mosty kompozytowe - bez oszlifowywania zębów
- usuwanie kamienia ultradźwiękami; szynowanie zębów
- RTG punktowe, panoramiczne, cefalometryczne
również w niedziele i święta
24 h RATY
NOWOŚĆ W STOMATOLOGII !!!
Borowanie bez wiertła!!! Wiercimy powietrzem!!!
→ bezbolesnie → bezstresowo
→ bez znieczulenia → bez drgań
Kraków, ul. Zacisze 6, koło dworca (przecznica z Basztowej)
tel. 422-22-66
www.nonstopdent.krakow.pl
1441630B

STOMATOLOGIA CAŁODOBOWO
DENTA MED również w niedziele i święta
☐ LECZENIE I USUWANIE W NARKOZIE
☐ CHIRURGIA, IMPLANTY
☐ BEZBOLESNE BOROWANIE LASEREM, ŻELEM
☐ ORTODONCJA APARATY STAŁE, RUCHOME
☐ PROTEZY, MOSTY PORCELANOWE, NAPRAWA PROTEZ
RENTGEN PANORAMICZNY CYFROWY, PUNKTOWY
STOMATOLOGIA DZIECIĘCA **Wizyty Domowe**
Kraków, ul. Na Zjeździe 13 (Plac Boh. Getta) obok banku BPH
tel. (012) 259-80-00
Kraków, ul. Augustiańska 13 (równoległa do ul. Krakowskiej)
tel. (012) 292-33-00, 430-60-76
14972703

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
dr n. med. Barbara Książkiewicz-Józwiak CZŁONEK EUROPEJSKIEGO TOWARZYSTWA PROTETYCZNEGO
tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2, e-mail: info@studiose.med.pl; www.studiose.med.pl
Z okazji otwarcia nowych gabinetów w listopadzie i grudniu zniżki i promocje !!!
Nowe metody: protezy nylonowe, korony porcelanowe (galwano, cyrkon), nowe implanty...
Informujemy że Klinika Stomatologii Estetycznej - przy ul. Lubicz nie jest naszą filią
14042303

MKKMED
MIĘKKIE PROTEZY NYLONOWE
• KORONY, MOSTY, LICÓWKI
• WYBIELANIE ZĘBÓW
• IMPLANTY
• STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA
BEZPŁATNE KONSULTACJE
Lek. stom.
M.Kowalczyk-Kwaśny
Ul. Józefińska 43
656-00-10
14239303

kowdent
dr n. med. St. Kownacki
Wszelkie usługi stomatologiczne
Nowości:
• leczenie próchnicy bez wiertła, bez stresu. HEOLOZONE • bezbolesne znieczulenia komputerowe - system „WAND” • implantologia - implant w jeden dzień system Branemark i inne • licówki, mosty i korony Procera - nowość w estetyce • wybielanie zębów najnowszymi metodami • likwidacja przebarwień w jeden dzień - technika plazmowa • mikroskopowa metoda leczenia kanałowego • leczenie próchnicy bez wiertła: żel, laser • bezbolesne usuwanie złogów nazębnych • sterowana regeneracja tkanki kostnej
ul. DIETLA 85/1, tel. 422-41-41, pon.-pt. 8-21, sob. 8-14
ul. DIETLA 75/2, tel. 429-21-84, pon.-pt. 8-21
1528202

Odnowa Biologiczna

FOTOODMLADZANIE
 Za pomocą Jedynej w Europie IPL D-Light SR do bezinwazyjnego usuwania zmarszczek, rozszerzonych naczynek (pajaczków) zmian pigmentowych (przebarwienia, pieg, plamy posłoneczne)
GABINET KOSMETYKI LASEROWEJ ESTETICA
DEPILACJA LASEROWA
 laserem diodowym Light Sheer
KRAKÓW UL SŁAWKOWSKA 6 TEL 012 422 80 30

GABINET DERMATOLOGII ESTETYCZNEJ
 lek. med. Renata Hejmo dermatolog
 dermatologia estetyczna • usuwanie zmian skórnych • peelingi medyczne • wypełnianie zmarszczek i ust
 Rejestracja od 10.00 do 18.00, tel. 423-26-25, 0602-60-13-94
 ul. Sławkowska 4 (oficyna, I piętro)
GABINET KOSMETYCZNY
 tel. 423-26-25.

GABINET MEDYCYN Y ESTETYCZNEJ ART KOLAGENA
 Kraków, ul. Garncarska 8, 012/429-12-13
 • Bezoperacyjne usuwanie zmarszczek poziomych i pionowych czoła, kurzych łapek, bruzd nosowo-wargowych, blizn potrądzikowych.
 • Powiększanie i modelowanie ust.
 • Eliminacja nadpotliwości pach i dłoni.
 • Rewelacyjne peelingi: exodem i weekend peel.
 • Wypełnianie ubytków tkanki podskórnej.
KONSULTACJE LEKARSKIE BEZPŁATNE
 BOTOX, RESTYLANE, DERMALIVE, BIOINBLU, BIO ALCAMID
DERMATOLOG

Centrum Medyczne Consensus
Zabiegi laserowe
 depilacja
 zamykanie naczyń
 usuwanie przebarwień
Dermatologia estetyczna
 zmarszczki • przebarwienia • blizny
 rozstęp • włókniaki
 wypadanie włosów • brodawki
 nadpotliwość • modelowanie ust
 Restylane • peelingi medyczne
 New Fill • Botox • krio- i mezoterapia
 012 422 55 55 pl. Szczepański 3
 www.consensus.med.pl

DER MED Centrum Kosmetyczno - Dermatologiczne
i życie staje się łatwe...
 Już piąty rok dbamy o Państwa zdrowie i urodę. Teraz w innych wnętrzach i z szerszym zakresem usług.
Zapraszamy do nowego gabinetu przy ul. Św. Tomasza 30/3
 Gabinet przeniesiony z ul. Floriańskiej 8
 Tel. 292 74 65, 292-03-03
Byliśmy pierwsi! Jesteśmy najlepsi!

PRZEDŁUŻANIE WŁOSÓW
ZAGĘSZCZANIE WARKOCZYKI
 Salon Fryzjerski "GAGA" "TOMEX" ul. Bieńczycka lok. 117 tel. 0602-114-789

SPECIALISTYCZNE CENTRUM CHIRURGICZNE
 Kraków, ul. Tuchowska 6b/5
 Operują Członkowie Polskiego Towarzystwa Chirurgii Plastycznej
CHIRURGIA PLASTYCZNA
 PEŁNY ZAKRES – DOROŚLI I DZIECI
 REJESTRACJA: tel./fax 0 12/ 659 51 20; 0 507 183 118 w godz. 11.00 - 17.00

Oferujesz wczasy?
 zadzwoń:
 (012) 619-91-78
DZIENNIK POLSKI

ODNOWA BIOLOGICZNA KOSMETYKA LASEROWA
 • Zamykanie naczynek krwionośnych
 • Usuwanie: rozstępów, zmarszczek, blizn, oparzeń
 • Leczenie cellulitu, trądzika młodzieńczego i różowatego
 • Wyszczupianie i modelowanie sylwetki: biostymulacja, AGYPTOS, GUAM i inne
 • Peelingi azjatycki, LIFT, złuszczenie metodą AHA kwasami
 • Kosmetyka klasyczna
 Kraków, ul. Bałtycka 11 tel.: (012) 415 23 10, 0501 594 780
 www.odnowa-biologiczna.krakow.pl

STUDIO PIĘKNA I URODY
 • Kosmetyka
 • Makijaż
 • Fryzjer
 • Manicure
 • Pedicure
 • Solarium
 • Sauna
 • Łazienka parowa
 • Masaż
 ul. Lubież 5 tel. 423-25-73 (wejście od ulicy Radziwiłłowskiej) lub przez Hotel Europejski
WŁOSY NATURALNE
 NAJNOWSZA METODA przedłużania i zagęszczenia włosów, warkoczyki.
CENY PROMOCYJNE
OFERTA SPECJALNA
 Na wszystkie zabiegi kosmetyczne **15% rabatu !!!**
 Ponadto pełna gama makijażu i fryzur dziennych, wieczorowych i ślubnych, również W DOMU U KLIENTA!

RZUĆ PALENIE w 15 min za 30 zł
BIOREZONANS 012/632-96-98
 Warszawska 20, czynne 8.00 - 20.00
ALERGIE 270 alergenów
 • kregosłupy, rwy, RZS, stawy
 • nerwice, hemoroidy, nalogi

PODARUJ SOBIE PIĘKNIJSZE CIAŁO I MŁODSZĄ TWARZ...
JESIENNE PROMOCJE !!!
 BIOCYBERNETYCZNA REDUKCJA ZMARSZCZEK, TKANKI TŁUSZCZOWEJ, CELLULITU, ROZSTĘPÓW, LIFTING TWARZY, BIUSTU, POŚLADKÓW
Beautytek w Krakowie
 Gabinet Beauty-Med Konfederacka 11 Tel. 269 44 99, 0603 401 367

ZRÓB TO U NAJLEPSZYCH !!
PRZEDŁUŻANIE WŁOSAMI NATURALNYMI
 REWELACYJNA CENA JUŻ OD 600 zł
♦ KOMPUTEROWY DOBÓR FRYZUR
♦ DIETA CAMBRIDGE
 tel. (012) 41-41-333, 414-23-87

ODNOWA KOSMETYCZNA KOSMETYKA LEKARSKA SOLARIUM
 odchudzanie, cellulitis, ujednolicenie, trądzik, blizny, przebarwienia, naczynia, brodawki, owłosienie, przekutwanie, makijaż trwały, krioterapia, pielęgnacja, tipsy, dieta Cambridge i inne.
SUNSTUDIO ul. Karmelicka 1
 www.biologiczna.com.pl 648-95-55

FIZJO - KRAK
 Najnowocześniejszy gabinet fizjoterapii wykonuje kompleksowe zabiegi rehabilitacyjne przy użyciu aparatów światłowej klasy.
KONKURENCYJNE CENY.
 Umowa z Narodowym Funduszem Zdrowia
 Otwarte pon. - piątek 7.00 - 21.00, sob. 9.00 - 14.00. Adres: ul. Kochanowskiego 19, Kraków. Tel. (012) 633 63 23

WŁOSY NATURALNE
 NAJNOWSZA METODA przedłużania i zagęszczenia włosów, warkoczyki.
CENY PROMOCYJNE
OFERTA SPECJALNA
 Na wszystkie zabiegi kosmetyczne **15% rabatu !!!**
 Ponadto pełna gama makijażu i fryzur dziennych, wieczorowych i ślubnych, również W DOMU U KLIENTA!

RZUĆ PALENIE NAJ-SKUTECZNIEJ
BIOREZONANS 647-43-28
 ul. Brożka (przy petli w Łagiewnikach), os. Złota Jesień (Hotel Felix)
NALOGI (drugi zabieg gratis), OTYŁOŚĆ, NERWICE, DEPRESJE, ALERGIE, inne (od 25 zł)
 Międzynarodowy Certyfikat Jakości ISO 9002

NOWOŚĆ W FARBOWANIU I BALEJAGE
 Czynne do 22.00, rezerwacja: 296-30-15.
 Szybkie i pewne rozjasnianie bez łamliwości włosów.
 Farby i kosmetyki przeciw wypadaniu.
PRZEDŁUŻANIE I ZAGĘSZCZANIE WŁOSÓW PASEMKAMI GREAT LENGTHS
 Pierwsze strzyżenie i czesanie gratis.
 Gwarantowana jakość potwierdzona 4letnim stażem pracy.

ART&MED
 Prywatna Klinika Chirurgii Plastycznej Kraków, ul. Algierska 19, 012/425-66-42
 Zabiegi z zakresu chirurgii estetycznej oraz nieoperacyjne usuwanie zmarszczek - Botox, Restylane, powiększanie ust, leczenie nadmiernej potliwości.
 Bezpłatne konsultacje.

3B CHIRURGIA PLASTYCZNA
 lek. med. **Artur Zawisz** - korekcja zmarszczek twarzy, szyi, powiek
 specjalista chirurgii plastycznej z Polanicy Zdroju - korekcja nosa, uszu i piersi
 tel. kom. 0608 099 939 - modelowanie sylwetki
 - korekcja blizn, itp.
 NZOZ "Centrum Chirurgii Plastycznej i Estetycznej 3B" s.c. tel./fax (012) 636-64-36, 636-66-00 30-052 Kraków, ul. Nowowiejska 3

Reklamy i ogłoszenia przyjmujemy w kasach:
DZIENNIK POLSKI
 ul. Wiślna 2,
 ul. Starowiślna 2,
 tel. (012) 619-91-76,
w godzinach:
 pn. - pt.: 8⁰⁰ - 18⁰⁰,
 sob.: 10⁰⁰ - 14⁰⁰

DEPILACJA LASEROWA KOSMETYKA - THALGO
APARATEM SKIN MASTER PLUS
 czyszczenie skóry bez wyciskania, nawilżanie, regeneracja, lifting, usuwanie przebarwień, rozstępów.
W GRUDNIU SUPER PROMOCJE - ZADZWOŃ
 Botox • Restylane • Dermalive
 Zmarszczki • Modelowanie ust • Nadpotliwość
 Kraków, ul. Wielopole 18 b tel. (012) 423-24-48, 423-24-56

Informator Podręczny

SYLWESTER ORKIESTRA, DOBRE JEDZENIE, MIŁA OBSŁUGA, KLIMATYZACJA
 RESTAURACJA ŚLĄSKA Kraków, KRÓLEWSKA 1 tel. 12 / 633 07 15

Zapraszamy na **Kolacje Wigilijne** oraz na **Zabawę Sylwestrową**
 Restauracja **MESA** ul. Zamoyckiego 52 tel. 012 658 08 93 e-mail: mesa@mesa.net.pl

Michalscy CATERING ..nie tylko ciastka robimy najlepsze
 12/637 73 35 ul. Radzikowskiego 37
 • kanapki , salatk i grill ,
 • kawa, herbata, lody itd.
 • pełny serwis gastronomiczny
 • menu wg. życzenia klienta
 • referencje

Sylwester z atrakcjami!
 Cena Balu Sylwestrowego: PLN 200,00 / 1 osoba
 PLN 400,00 / 1 para
 Cena Balu z noclegiem: PLN 260,00 / 1 osoba
 PLN 520,00 / 1 para
 Szczegółowe informacje o atrakcjach i rezerwacje: (12) 61 45 741
 Express by Holiday Inn Kraków ul. Opolska 14 smm@krakowexpress.pl

ORBIS HOTEL WANDA
 SERDECZNIE ZAPRASZA NA **TRADYCYJNY BAL SYLWESTROWY**
 Z ORKIESTRĄ I WODZIREJEM w dniu 31 grudnia 2003 r. w godz. 21 - 5
 Cena: 250 zł/os. Oferta specjalna dla uczestników Balu - pokój 100 zł.
 Organizujemy **Spotkania Wigilijne dla firm**
 Wanda Hotel Orbis Al. Armii Krajowej 15, tel. (012) 637 16 77

Michalscy CUKIERNIA
 - TORTY piętrowe okolicznościowe
 - CIASTA, ciastka deserowe
 12 / 637 - 73 - 35
 * PL. DOMINIKAŃSKI 1
 * ŚW. TOMASZA 18
 * BUDRYKA 8
 * PL. IMBRAMOWSKI 54
 * MAKRO* CARREFOUR - ZAKOPIANKA, CZYŻNY

SYLWESTER 2003/2004
ERMITAŻ Kraków ul. Lubież 15 tel. 430-38-45
WARSZAWIANKA Kraków ul. Dunajewskiego 4 tel. 422-67-33
 kom. 0602668543 - właściciel

DWÓR STAROPOLSKI
 Kraków, Podedworze 30
WESELA
 Przyjęcia okolicznościowe, imprezy zamknięte z możliwością noclegów.
 Rezerwacje - 0602-210-791, 0602-226-724

Ekskluzywne kanapki
 Dostarczamy na konferencje, przyjęcia okolicznościowe, szkolenia itp.
292 20 20, 292 29 29
 Dostawa na terenie Krakowa gratis!

Wspaniale spędzisz czas w najbardziej romantycznej restauracji w Krakowie
 Bankiety i przyjęcia pełne przepychu i fantazji. Piątki taneczne
Zapraszamy na szalonego sylwestra

Sylwester Hotel Secesja
 ATRAKCYJNA CENA
 tel. (012) 430-74-64

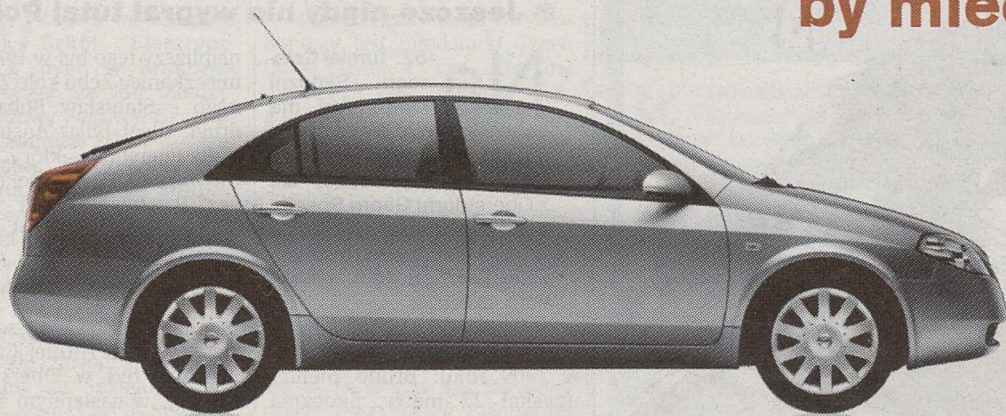
Restauracja Diana zaprasza na **wieczorki taneczne** - wstęp wolny
 przyjęcia okolicznościowe - **WESELA**
ORGANIZUJEMY SYLWESTRA
 ul. Kazimierza Wielkiego 117, tel. 636-33-36
 Gramy na żywo !!!

SĘSIEDZI WRÓCILI!
 tel. 012/654-52-94
 Kraków, ul. Kordiana 19, www.oberza.pl

Wspaniale spędzisz czas w najbardziej romantycznej restauracji w Krakowie
 Bankiety i przyjęcia pełne przepychu i fantazji. Piątki taneczne
Zapraszamy na szalonego sylwestra

OBERZA SASIADÓW
 W soboty konieczna rezerwacja

Czego potrzeba, by mieć Nissana tańszego o 22%?

PRIMERA

Kratki. I to za darmo.

Tylko do końca roku przy zakupie Nissana nie dopłacasz nic za wersję ciężarową. Skorzystaj z okazji i odlicz 22% VAT. Sprawdź, jak atrakcyjne oferty kredytowe i leasingowe czekają na Ciebie w naszym salonie.

www.nissan-adamus.com.pl e-mail: adamus@nissan.com.pl

ADAMUS

SALON, SERWIS

Kraków, ul. Kamińskiego 43
tel. (0 12) 425-56-00, 425-56-42
faks (0 12) 655-00-32

SALON

Kraków, al. 29 Listopada 39
tel. (0 12) 410-16-10, 410-16-11,
faks (0 12) 410-16-12

15190503

JAGIELLONIA Biuro Podróży „Dziennika Polskiego”

- turystyka zagraniczna
- bilety lotnicze
- rezerwacja hoteli
- wynajem samochodów
- ubezpieczenia KL i NW

**JUŻ W SPRZEDAŻY OFERTA ZIMOWA
DO KWIEŚNIA 2004!**

ul. Wiślna 2, Kraków
tel. (012) 422-03-45, (012) 411-22-88
www.dziennik.krakow.pl, e-mail: bpodrozy@jagiellonia.krakow.pl

INTERHOME

MILITARNY MAGAZYN SPECJALNY KOMANDOS

Odkrywamy
tajniki
sił specjalnych

- historia, szkolenie i akcje komandosów
- kulisy konfliktów i tajnych operacji
- fachowe opisy broni i wyposażenia
- walka wręcz i szkolenia paramilitarne
- survival, przygoda i sporty ekstremalne
- nowości, recenzje i ogłoszenia branżowe

nowość! Unikalna kolekcja

Do każdego numeru MMS „Komandos” dokładamy gratis nalepkę z emblematem elitarniej jednostki specjalnej. Dzięki nam zgromadzisz unikalną kolekcję emblematów sił specjalnych z całego świata.

KOLEKCJA

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o.

ul. Rakowicka 35a, tel. 411-47-76, pn.-pt. 7.00 - 16.00, sob. i św. 8.00 - 14.00
ul. Reduty 1, tel. 411-35-26, pn.-pt. 7.00 - 16.00
cm. Grębałów, tel. 645-31-61, pn.-pt. 7.30 - 15.30, sob. 8.00 - 14.00
cm. Podgórze, tel. 656-55-11, pn.-pt. 7.30 - 15.30
ul. Pielęgniarek 6, tel. 632-31-77, pn.-pt. 7.00 - 15.00

**DYŻUR CAŁODOBOWY - PRZEWOZY Z MIESZKAŃ
również w soboty i święta pod tel. 411-45-02 lub 04
BATOWICE, UL. REDUTY 1**

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien,
obsługa żałobników, transport kraj i zagranicą,
kremacja, nekrologi, wieńce, formalności w USC itd.

REALIZUJEMY WSZELKIE ZASIŁKI POGRZEBOWE

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.

Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16

poleca

BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS

Sprzedż trumien, obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW

Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań, również w niedziele i święta. ☎ 637-88-76

Uprzejmie informujemy,
że Biuro Ogłoszeń
„Dziennika Polskiego”
przyjmuje zlecenia na druk
ogłoszeń nekrologowych
codziennie do godz. 18.

PROSMED s.j. Pomoc w najtrudniejszych chwilach

Tel. 658-21-11

CAŁODOBOWE POGOTOWIE SANITARNE

Rakowicka 33 a, tel. 412 87 81 (8.00 - 21.00)

- wystawianie kart zgonu ● przewóz zmarłych z mieszkań

Firma pogrzebowa KARAWAN s.j.

całodobowo tel. 658-21-11, ul. Bieżanowska 24
8⁰⁰ - 15⁰⁰ 632-11-22, ul. Dolnych Młynów 3
8⁰⁰ - 21⁰⁰ 412-89-83, ul. Rakowicka 33a
8⁰⁰ - 15⁰⁰ 413-63-46, cmentarz Batowice
Najtańszy pogrzeb na terenie Krakowa w cenie 1200 zł obejmuje:
trumnę, krzyż, tabliczkę, transport i obsługę żałobników.

Polscy skoczkowie już w Niemczech

Steiert skreśla Małysz!

Polscy skoczkowie narciarscy są już w Niemczech. Podróżowali luksusowo, małym samolotem odrzutowym cessna należącym do sponsora Adama Małysza „Red Bull”. Zamiast 12-godzinnej jazdy samochodem, przebyli trasę w 2 godziny. Jak zawsze sprzęt narciarski pojechał do Niemiec samochodem kierowanym przez drugiego trenera Piotra Fijasa.

Dzisiaj Polacy wezmą udział w seriach treningowych o godz. 11.30, na godz. 13.45 wyznaczono serię kwalifikacyjną, która wyłoni 50 najlepszych skoczków, a ci będą rywalizować w konkursie w poniedziałek od godz. 13.45 (relacja na żywo w TVP 1).

Nasza reprezentacja na 52. Turniej Czterech Skoczni liczy tylko trzech zawodników, do tej pory mogliśmy w konkursach o PŚ wystawić 4 skoczków, ale po słabych wynikach naszych reprezen-

Jedno z ćwiczeń: Adam Małysz na rękach Piotra Fijasa
Fot. Waclaw Klag

(kuzyn Tomisława Tajnera, ich ojcowie są braćmi).

Zabrakło miejsca dla brązowego medalisty 17-letniego Mateusza Rutkowskiego z Wisły Zakopane. Pokonał wyraźnie Tomisława Tajnera, a jednak nie znalazł się w reprezentacji. Argumentowano, że ma przygotowywać się do swojej najważniejszej imprezy

chwałą, nie wolno chować pod kloszem. Właśnie najlepszym sposobem przygotowań Rutkowskiego do MŚ juniorów byłoby starty w PŚ!

Z jakimi nadziejami startują Polacy do turnieju? - Adam Małysz jest w formie na 80-85 procent - mówi trener Apoloniusz Tajner. - Do dogrania są jeszcze drobniutki, ale one często decydują o jakości skoku. Może lepiej byłoby w tej chwili dla Adama spokojnie potrenować, ale czy można rezygnować z tak wspaniałej i prestiżowej imprezy jak turniej? Mam nadzieję, że Adam będzie dochodził do formy metodą startową. Jest kilku skoczków, którzy mogą wygrać turniej, uważam, że w tej grupie jest także Małysz.

- Trener Niemców Wolfgang Steiert nie wymienia mnie w ogóle w gronie faworytów do końcowego zwycięstwa w turnieju - mówi Adam Małysz. - I bardzo dobrze. Wolę atakować z drugiej linii niż występować w roli faworyta. Moja forma nie jest jeszcze optymalna, czegoś tam mi jeszcze brakuje. Ale czuję się na siłach powalczyć. Z jakim skutkiem? - to pokaże turniej.

- Wskoczyłem do reprezentacji na turniej - mówi Wojciech Tajner. - Srebrny medal w MP to mój największy sukces. Jadę na bardzo trudną i prestiżową imprezę, to będzie dla mnie pierwszego zetknięcie z wielkim narciarskim „cyrkiem”, jakim jest Puchar Świata. Nie czuję jednak lęku, nogi nie trzęsą się ze strachu. Powiem, jak Adam - ważne jest by oddać dwa dobre skoki, a wtedy będzie satysfakcja z wyniku.

Tomisław Tajner, który w tym sezonie nie zdobył jeszcze choćby punkty w PŚ, skakał w Zakopanem nieźle, ale bez błysku. Wystartuje w pierwszej części turnieju, potem zmieni go Marcin Bachleda, który w mistrzostwach Polski zajął dopiero 12. miejsce. - Muszę parę dni spokojnie potrenować w Zakopanem, bo w MP moje skoki były po prostu złe - mówi Bachleda. (AS)

Trener Apoloniusz Tajner w trakcie mistrzostw Polski w skokach w Zakopanem
Fot. Paweł Mordan

tantów straciliśmy jedno miejsce.

Niemal w ostatniej chwili do reprezentacji wskoczył dzięki srebrnemu medalowi wywalczonemu w mistrzostwach Polski na Wielkiej Krokwi 23-letni Wojciech Tajner z klubu Wisła-Ustronianka

- mistrzostw świata juniorów. Zupełnie nie trafia mi to do przekonania. Skoczka, który w serii treningowej potrafił pokonać Małysza o 6,5 metra (Małysz skakał z belki tylko o jeden stopień niższej), wygrać bezapelacyjnie z Bachledą, Mateją, Skupniem, Po-

Odnowiona Schattenberg

W Oberstdorfie kosztem 16,6 mln euro
* Jeszcze nigdy nie wygrał tutaj Polak

Na 52. Turniej Czterech Skoczni Oberstdorf ma nową skocznię. Wczoraj niemiecki skoczek, reprezentant kraju, wywodzący się z Oberstdorfu Georg Spaeth, oddał pierwszy skok na gruntownie zmodernizowanym, kosztem 16,6 miliona euro, obiekcie.

W Oberstdorfie skakano już w 1909 roku, Bruno Biehler uzyskał 22 metry. Skocznia Schattenberg powstała w sezonie 1925/26, a pierwszy rekord wynosił 35 metrów i należał do Niemca Muellera.

Od 1953 roku rozgrywane są w Oberstdorfie konkursy w ramach Turnieju Czterech Skoczni. Z tym, że pierwszy konkurs odbył się 4 stycznia 1953 roku, drugi już w grudniu (w sylwestra!), potem najczęściej 29 lub 30 grudnia.

Wśród rekordzistów skoczni jest wiele znamiennych nazwisk, w 1969 roku słynny Japończyk Yukio Kasaya (rywal Wojciecha Fortuny z igrzysk w Sapporo, przegrał z Polakiem na dużej skoczni) poleciał na 106 metrów, potem na listę rekordzistów wpisywali się m.in. Austriak Toni Innauer 110 metrów, inny Austriak Ernst Vettori 116 metrów, jeden z najlepszych skoczków w historii tej dyscypliny Niemiec Jens Weissflog 124,5 metra. W 2000 roku Adam Małysz poleciał na 132,5 metra, jego rekord przetrwał... dwie minuty, poprawił go chwilę potem skoki na 133 metra Niemiec Martin Schmitt (to jest nadal aktualny rekord).

W Oberstdorfie jeszcze nigdy nie wygrał polski skoczek,

najbliższy tego był w 1974 roku mieszkaniec Żębu koło Zakopanego - Stanisław Bobak, był drugi, uległ tylko Austriakowi Willi Puerstlowi, który wygrał cały turniej. W 1970 roku Tadeusz Pawlusiak zajął trzecie miejsce, taką samą lokatę wywalczył w 1985 roku obecny drugi trener reprezentacji Piotr Fijas.

Adam Małysz w sezonie, kiedy wygrał Turniej Czterech Skoczni, był w Oberstdorfie czwarty, w następnym sezonie piąty, przed rokiem 13. Na podium jeszcze nie stał.

Skocznia Schattenberg była wielokrotnie przebudowywana, modernizowana. Do tej pory miała punkt konstrukcyjny 115, przed tym sezonem dokonano bardzo poważnych prac, zmienił profil skoczni, przesunięto punkt konstrukcyjny na 120, wydłużono próg o 6 metrów.

- Specjaliści twierdzą, że na naszej skoczni będzie można uzyskiwać odległości do 140 metrów - mówi szef Komitetu Organizacyjnego w Oberstdorfie Claus Peter Horle. - Jestem przekonany, że w obecnym turnieju padnie rekord należący od 2000 roku do Martina Schmitta.

Wokół stadionu zamontowane nowe stalowe trybuny dla około 13 tysięcy osób. Niemal w ostatniej chwili udało się jeszcze zamontować wiszące trybuny dla około 1500 widzów. W sumie zawody będzie mogło oglądać 23 tysiąca osób. Nie ma już ani jednego biletu na poniedziałkowy konkurs, organizatorzy spodziewają się dzisiaj podczas treningu i kwalifikacji około 20 tysięcy kibiców.

ANDRZEJ STANOWSKI

NHL

Gol Czerkawskiego

Drużyna Mariusza Czerkawskiego - New York Islanders pokonała na wyjeździe New Jersey Devils 4-3 (po dogrywce) w piątkowym meczu ligi NHL. Polski hokeista zdobył jedną bramkę. To jego trzynaste trafienie w tym sezonie.

31-letni Czerkawski przebywał na lodowisku przez 12.17 min. W 33 minucie pokonał bramkarza „Diabłów” Brodeura.

W obecnych rozgrywkach Czerkawski ma w dorobku 25 punktów, za 13 goli i 12 asyst. W piątkowym spotkaniu Islanders prowadzili już 3-0 (bramki Scatcharda, Kwaszy i Czerkawskiego). Gospodarze potrzebowali kilkunastu minut, by doprowadzić do wyrównania - na listę strzelców wpisali się Rafalski (36), Elias (39) i Friesen (52).

O zwycięstwie „Wyspiarzy” przesądził gol strzelony w 85 sekundzie dogrywki przez Parrisha. (PAP)

Młodzi hokeiści w Sosnowcu

O pierwszą dywizję

W ostatnią fazę weszły przygotowania hokejowej reprezentacji Polski U-20 do rozpoczynających się w niedzielę w Sosnowcu mistrzostw świata 2. dywizji. Podopieczni trenera Tomasa Rutkowskiego po krótkiej świątecznej przerwie wrócili na zgrupowanie do Sosnowca.

Złą wiadomością jest choroba Dawida Słowakiewicza. Jest przeziębiony, lekarz zmienił podawany mu antybiotyk. Nie wiem, czy będzie mógł grać, ale w tej chwili nie mamy już żadnego pola manewru. Miejmy na-

dzieję, że w najgorszym przypadku nie zagra w pierwszym spotkaniu czy dwóch, a potem dojdzie do normalnej dyspozycji - powiedział trener Rutkowski.

Odnalazł się za to zaginiony w podróży z Kanady sprzęt Marcina Kulusza. - Marcin już z nami trenował i jest gotowy do gry - dodał szkoleniowiec.

W niedzielę Polaków czeka tylko półgodzinny rozruch, a wieczorem grają pierwszy mecz z Belgią. Kolejni rywale to Hiszpania (poniedziałek), Islandia (środa), Rumunia (czwartek) i Holandia (sobota). Wszystkie mecze o godz. 20. Tylko zwycięzca turnieju awansuje do pierwszej dywizji. (PAP)

Best czy bestia?

Były piłkarz Manchesteru United, sławny w przeszłości Irlandczyk George Best, znów trafił do aresztu. W piątek spędził za kratami jedenaście godzin za pobicie żony - poinformował w sobotę dziennik „The Sun”. Będący pod wpływem alkoholu Best został zatrzymany przez partol policji po tym, jak jego żona Alex zadzwoniła z prośbą o pomoc na numer 999. Nie zdecydowała się jednak na złożenie oficjalnej skargi na męża. Według gazety, Best pił alkohol w Wigilię i święta Bożego Narodzenia. „Chcieliśmy mieć piękne święta, być dla siebie mili. Niestety, zaczął pić i to się stało” - powiedziała o piątkowym zajściu 31-letnia żona Besta. 57-letni Best (najlepszy piłkarz Europy 1968 r.) przez wiele lat zmagał się z uzależnieniem od alkoholu. Przed kilkunastoma miesiącami poddał się operacji przeszczepu wątroby. Po zabiegu powiedział, że zerwie z nałogiem. (PAP)

BŁASZCZYK W ELICIE

Lucjan Błaszczuk wystąpi w najlepiej opłacanym turnieju świata w tenisie stołowym. Pula nagród w „Killerspin Extreme Table Tennis Championship”, który odbędzie się 29 grudnia w Chicago, wynosi 350 tysięcy dolarów. Dzień wcześniej odbędą się mecze pokazowe. Błaszczuk ma spotkać się z jedną z legend szwedzkiego ping-ponga Joergenem Perssonem. Dojdzie również do rewanżu za półfinał tegorocznych mistrzostw świata w Paryżu - złoty medalista Austriak Werner Schallger zagra z Chińczykiem Kong Linghui. W turnieju głównym, oprócz Błaszczuka, wystąpią m.in. Chorwat Zoran Primorac, Białorusin Władimir Samsonow, Grek Kalinikos Kreanga i Koreańczyk Kim Taek Soo. W niedawnym finale cyklu ITTF Pro Tour w Kantonie premie wynosiły 240 tys. USD.

GIGANT HOSP

Austriacka narciarka Nicole Hosp wygrała w sobotę w miejscowości Lienz slalom gigant, zaliczany do klasyfikacji alpejskiego Pucharu Świata. Hosp uzyskała łączny czas dwóch przejazdów 2.06,24 s. Wyprzedziła rodaczkę Renate Goetschl (2.07,89) i Amerykankę Kirsten Clark (2.07,17).

TRENING ZJAZDOWCÓW

Austriak Peter Rzehak uzyskał najlepszy czas (2.01,36) na ostatnim treningu przed niedzielnym biegiem zjazdowym Pucharu Świata w Bormio. Drugie miejsce zajął w sobotę Szwajcar Bruno Kern (2.01,44), a trzecie Włoch Kurt Sulzenbacher (2.01,47). W piątek najszybszy był rodak Rzehaka, Fritz Strobl.

WYGRANA DWORÓW

Interliga hokejowa: Dwory Unia Oświęcim - Arconi Jesenice 3-1 (2-0, 0-0, 1-1). Bramki dla Unii - Gonera (13), Marek Stebnicki (19), Laszkiewicz (48), dla Arconi - Manfreda (42).

Multi Lotek

7, 11, 15, 22, 27, 28, 29, 31, 33, 36, 39, 44, 49, 56, 58, 60, 61, 63, 66, 80

Express Lotek

15, 18, 31, 32, 42

Duży Lotek

13, 14, 17, 24, 27, 38

SPORTOWY EKRA

W telewizji polecamy m.in.:

NIEDZIELA. 12-13.30 EUROSPO: PŚ w narciarstwie alpejskim (zjazd M, na żywo); 12 i 19.05 CANAL PLUS NIEBIESKI: Indiana - New Jersey (NBA, powt.); 12.10-14.25 POLSAT SPORT: Colorado - Philadelphia (NHL); 13-15.45 (na żywo) RTL i 16-17.30 EUROSPO: Turniej Czterech Skoczni Narciarskich (Oberstdorf, kwalifikacje); 14.25 POLSAT SPORT: Eczacibasi Sambu - Winiary Kalisz (turniej Top Volley siatkarek); 14.55 (na żywo) i 21.05 CANAL PLUS NIEBIESKI: Newcastle - Blackburn (liga angielska); 16.30-18.30 (na żywo) POLSAT i 22.30 POLSAT SPORT: Polska - Włochy (towarzyski mecz siatkarek); 17 (na żywo) i 23 CANAL PLUS NIEBIESKI: Middlesbrough - Manchester Utd. (liga angielska); 17.20 TVP 1: Sportowy Express; 18.25 i 20.30 POLSAT SPORT: turniej Top Volley siatkarek (półfinały); 22.20 TVP 2: Sport telegram; 0.30-5.30 POLSAT: Mag. sportowy.

Cracovia 2003/04

Festiwal rozpoczęty

Wczoraj w Zespole Szkół Elektrycznych w Krakowie rozpoczął się XIV Międzynarodowy Festiwal Szachowy Cracovia 2003/04, tradycyjnie rozgrywany jest on na przełomie grudnia i stycznia. W tym roku patronat nad imprezą objął prezydent miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

Do rywalizacji przystąpiło ponad 400 zawodniczek i zawodników ze Szkocji, Danii, Ukrainy, Rosji, Czech, Słowacji, Niemiec, Rumunii, Norwegii, Białorusi, Francji i Polski. W zawodach zdecydowało się wystartować sześciu arcymistrzów i jedenastu mistrzów międzynarodowych, co świadczy o prestiżu i poziomie krakowskiej imprezy. Zawody rozgrywane są w czterech grupach, w turnieju głównym biorą udział zawodnicy z najwyższym rankingiem, w turniejach B i C z odpowiednio niższym, zaś w turnieju D młodzież. Organizatorzy nie zdecydowali się na rozegranie osobnego turnieju dla kobiet z uwagi na to, że większość z nich zdecydowała się rywalizować z mężczyznami.

Zdecydowanym faworytem imprezy jest młodziutki Czech David Navara z Pragi, który ma niespełna osiemnaście lat, a w krakowskich zawodach zastawiony został z numerem pierwszym, dzięki wysokiemu rankingowi. W gronie rozstawionych znaleźli się także krakowianin Artur Jakubiec oraz Paweł Czarnota z Czarnego Konia Olkusz, ale trudno spodziewać się, aby turniej główny zdołał wygrać polski szachista.

- Cieszymy się, że z roku na rok do Krakowa jeżdżą coraz więcej zawodniczek i zawodników - mówi prezes Małopolskiego Związku Szachowego Jan Kusina. - Obecna edycja doszła do skutku dzięki pomocy Urzędu Miasta Krakowa, Polskiego Związku Szachowego, głównego sponsora firmy Hainan Sport oraz wielu mniejszych firm.

Turniej potrwa do 4 stycznia przyszłego roku, zawodnicy w tym czasie rozegrają dziewięć rund, zwycięży ten, który zdobędzie największą liczbę punktów. W Nowy Rok odbędzie tradycyjny turniej szachów błyskawicznych. Dziś zawody rozpoczną się o godzinie 9 w Zespole Szkół Elektrycznych przy ulicy Kamieńskiego. (PAP)

Mitoń drugi

Turniej arcymistrzów w Budapeszcie

Kamil Mitoń (Polfa Grodzisk Mazowiecki) zajął drugie miejsce w szachowym turnieju arcymistrzów w Budapeszcie. Zwyciężył Rumun Levente Vajda. Obaj zgromadzili po 9,5 punktu w 13 rundach.

Vajda siedem partii rozstrzygnął na swoją korzyść, jedną przegrał i pięć zremisował, natomiast Mitoń sześć wygrał, a pozostałe zremisował. O pierwszej pozycji Rumuna zdecydowała korzystniejsza punktacja pomocnicza (tzw. system wartościowania Bergera).

Czołówka turnieju arcymistrzów Budapeszt 2003 (13 rund): 1. Levente Vajda (Rumunia) 9,5 pkt, 2. Kamil Mitoń (Polfa Grodzisk Maz.) 9,5, 3. Gergely Antal (Węgry) 8,5, 4. George Grigore (Rumunia) 8, 5. Magnus Carlsen (Norwegia) 8, 6. Peter Horvath (Węgry) 7. (PAP)

Podsumowanie sezonu polskiego MuayThai

Gratulacje od konsula

„Dziennik” wśród wyróżnionych

W „Klubie u Louisa” w Krakowie odbyło się uroczyste podsumowanie sezonu polskiego MuayThai. W imprezie, zorganizowanej przez Polskie Zrzeszenie MuayThai, wzięli udział czołowi zawodnicy, trenerzy, działacze, sponsorzy i zaproszeni goście.

Uroczystość prowadzili prezes PZMT Rafał Szlachta i wiceprezes PZMT Andrzej Kapusta. Gratulacje i życzenia dalszych sukcesów złożyła konsul ambasady Tajlandii w Polsce, wielce życzliwa dla PZMT, Nuchjaree Klongsungsorn. Okolicznościowy list przysłał zebrany szef Rady Sportów i Sztuk Walki, działającej przy Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu dr Mieczysław Bigoszewski.

Najlepsi zawodnicy mijającego roku - mistrz świata w kat. do 67 kg Maciej Skupiński z Warszawy i brązowy medalista mistrzostw świata w kat. do 57 kg Rafał Simonides z Krakowa (wspomniane MŚ odbyły się

w Ałma Acie) - odebrali okolicznościowe statuetki i nagrody. Wyróżnieni zostali także sponsorzy, którzy pomogli polskiej reprezentacji w wyjeździe na wspomniane MŚ i wspomagają PZMT oraz przedstawiciele mediów wspierających ideę sportu i sztuki walki MuayThai w Polsce. Wśród tych ostatnich znalazł się przedstawiciel „Dziennika Polskiego”, który obecny był na MŚ w Kazachstanie.

MuayThai, narodowy sport tajski, zyskuje sobie coraz większą popularność na całym świecie. W Międzynarodowej Organizacji MuayThai zrzeszonych jest aż 120 krajowych organizacji. W mistrzostwach świata w Ałma Acie startowali reprezentanci 43 krajów, w tym 3-osobowa ekipa z Polski, która zdobyła 2 medale. W przyszłym roku nasza reprezentacja (w licznym składzie?) wybiera się na kolejne MŚ, które w lipcu odbędą się w Bangoku. Wcześniej, w marcu, w Krakowie odbędzie się mistrzostwa Polski. (FIL)

Szpada - broń Krakowa

AZS AWF czołową sekcją w kraju * W przyszłym roku najlepszą?

Krakowska szermierka sięga tradycją wiele dziesiątek lat wstecz. W barwach klubów podwawelskiego grodu startowało i zdobywało medale wielu znanych zawodników. Obecnie najsilniejszą sekcją „białej broni” w Krakowie ma AZS AWF.

Najlepszy szermierz AZS AWF Kraków, jeden z czołowych w kraju i w Europie, to Michał Sobieraj. W mijającym roku z reprezentacją Polski wywalczył na mistrzostwach świata w Hawanie czwarte miejsce w turnieju szpadowym. Było to wysokie osiągnięcie. Oznacza, że drużyna Polski zalicza się do kandydatów do medalu olimpijskiego w Atenach. Aby tam pojechać, nasza drużyna musi w rankingu europejskim zajmować miejsce w pierwszej czwórce. Obecnie jest siódma - ósma, ale przed nią jeszcze cztery turnieje i biało-czerwonych stać na spełnienie tego warunku.

Sobieraj powinien być jednym z podstawowych szpadzistów w zespole. Może też na igrzyskach wystartować indywidualnie, ma 22 lata, przyszłość szermierza przed nim. Największym problemem jest jednak znalezienie więcej czasu na trening w kraju, Michał Sobieraj studiuje w USA.

Jest jeszcze w klubie Radosław Zawrotniak, znalazł się w czołowej szesnastce turnieju Pucharu Świata także 17-letni Karol Kostka, utalentowany zawodnik młodszego pokolenia, mistrz Polski do lat 17, wicemistrz do lat 20. Doszedł z Gliwic zdolny Piotr Markowicz, trenują też inni.

W minionym sezonie szpadziści AZS AWF Kraków zajęli drugie miejsce zespołowo w mistrzostwach Polski. To najwyższe osiągnięcie w krótkiej historii sekcji.

- Szpada to broń Krakowa, nawet Polski południowej - mówi trener koordynator AZS AWF Zbigniew Ryczek. - Floret rozwija się bardziej na północy kraju, jak i szabla. Ostatnia w regionie sekcja floretowa była w Tarnowie.

W AZS AWF trenuje 24 zawodników, na szkolenie sześciu klub trzymuje środki z Polskiej Konfederacji Sportu, na pozostałych z innych dotacji, np. z Urzędu Miasta, Urzędu Marszałkowskiego.

W Krakowie istnieje też i działa najstarszy klub w tej dyscyplinie sportu w mieście - Krakowski Klub Szermierczy. Powstała też nowa sekcja szpadowa w Krakowie - Zerwikaptur, na osiedlu Dywizjonu 303. Trenerzy Zbigniew i Wojciech Ryczekowie czy też Michał Sobieraj wywodzą się z KKS. Przeszli trzy lata temu do AZS AWF Kraków, gdzie znaleźli dogodne warunki rozwoju.

- Przyjmujemy do sekcji wyselekcjonowaną młodzież - mówi trener Zbigniew Ryczek, który zajmuje się szkoleniem najmłodszych grup. - Czynimy przegląd kandydatów, a selekcją są pierwsze ćwiczenia. Jesteśmy zawsze przyjąć wybierający się talent. W następnym roku planuję zorganizować większą grupę naborową. Trenują u nas dzieci od 12. roku życia, a nawet mamy dwójkę wybierających się dziewczyn, które zaczęły zajęcia w wieku 6 lat. Ćwiczymy stale w sali przy ul. Śniadeckich 12 b, tam, gdzie ma siedzibę AZS AWF. Jesteśmy rozliczani z wyników, toteż stawiamy na wyczyn.

- Największy problem klubu?

- Pozyskiwanie środków na coraz szersze szkolenie. Na ostatnim zebraniu AZS została podjęta uchwała, która pozwala nam na szkolenie instruktorów i trenerów. Będziemy ich szkolić i współpracować ze szkołami i gimnazjami, a więc z uczniowskimi klubami sportowymi, które następnie będą kiero-

wali do nas najbardziej uzdolnionych. Przy tej współpracy z UKS będzie łatwiej pozyskiwać pieniądze na to szkolenie. Związek sportowy też pomoże tej młodzieży.

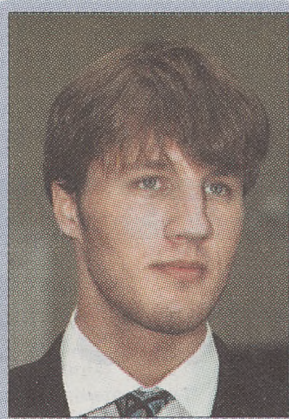
Bracia Ryczekowie to krakowianie, dawni szermierze, absolwenci AWF. Starszy o 7 lat od brata Zbigniew był zawodnikiem Cracovii. Młodszy Wojciech w barwach Kolejarza Wrocław wywalczył drużynowo brąz na ME seniorów we Florencji. Wróciwszy do swego miasta z bratem zajął się trenowaniem swych następców, w AZS AWF opiekuje się grupą starszych zawodników.

- Szermierka kształtuje charakter - mówi trener Wojciech Ryczek. - Szermierz jest w walce stale poddany presji. Musi być szybki, przewidujący, odporny na stres. Nic więc dziwnego, że zdobywając takie cechy w sporcie, łatwiej mu w życiu, w innych stresowych sytuacjach. Szermierze kończą studia, zdobywają interesujące zawody, mają wiele pasji. W szermierce zachowało się wiele dawnych wartości sportowych. Młody człowiek, który przechodzi do nas na planszę, wie, że nie zrobi tu biznesu, bo szermierka nie zapewnia wysokich premii, przy szpadzie trzyma go tylko zamiłowanie, pasja.

- Jakie plany na 2004 rok?

- W nadchodzącym roku odbędą się mistrzostwa świata młodzieżowców (do lat 20) w Sofii. Pojedzie tam Karol Kostka. Potem igrzyska i będziemy trzymać kciuki za Michała Sobieraja. Z kolei w drużynowych mistrzostwach Polski pokusimy się zaatakować złoto. Gdybyśmy wygrali, dawałoby to nam start w klubowym Pucharze Narodów. I jeszcze jeden cel, ważny dla kibiców w Krakowie. W naszym mieście bowiem odbędą się w czerwcu szermierze mistrzostwa Polski seniorów.

JAN OTAŁĘGA
Zdjęcia: Waclaw Klag

Michał Sobieraj - polska nadzieja olimpijska w szpadzie

Trener AZS AWF Kraków Wojciech Ryczek

Trener Zbigniew Ryczek (z lewej) prowadzi zajęcia z młodymi adeptami szermierki

Utalentowany młody szpadzista Karol Kostka, być może olimpijczyk w Pekinie

Treningowa walka w szpadzie w sali przy ul. Śniadeckich w Krakowie

Ku pokrzepieniu serc

Polskie siatkarki pokonały mistrzynie świata - Włoszki

Polskie siatkarki, mistrzynie Europy, pokonały w katowickim „Spodku” mistrzynie świata - Włoszki. Potyczka miała towarzyski charakter, ale wygrana 3-2 ma ważne psychologiczne znaczenie przed czekającym obydwie zespoły za nieco ponad tydzień turniejem kwalifikacyjnym do igrzysk olimpijskich 2004 roku, który odbędzie się w Baku. Polki cieszyły się tym bardziej, że ostatnio w spotkaniach z Włoszkami nie miały szczęścia - wyraźnie przegrywały i w ME, i w PS.

Polska - Włochy 3-2 (22-25, 25-21, 29-27, 23-25, 15-11).

Polska: Bęćcik, Świeniewicz, Skowrońska, Glinka, Niemczyk-Wolska, Mróz, Barbachowska (libero) oraz Śliwa, Przybysz, Karczmarszewska, Podolec.

Włochy: Lo Bianco, Mifkova, Barazza, Centoni, Piccinini, Gioli, Cardullo (libero) oraz Ferretti, Borrelli, Anzanello, Secolo.

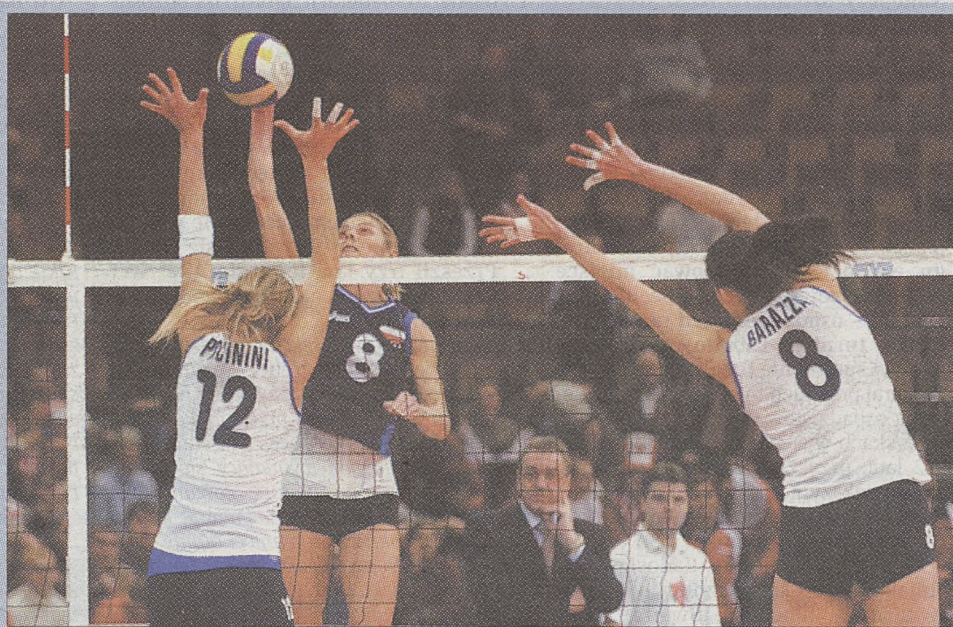
Sędziowali: Lemek z Krakowa i Dudek z Żolyni.

Reprezentacja Polski zagrała w „Spodku” w najsilniejszym składzie. Jak cenne jest samo zestawienie Małgorzata Glinka - Dorota Świeniewicz, duetu występującego na co dzień w lidze włoskiej, pokazuje wczorajszy dorobek obu pań. Wspólnie zdobyły 40 pkt. Świeniewicz najwięcej w polskim zespole - 21. W wyjściowej szóstce, ku zaskoczeniu obserwatorów, zabrakło trzeciej Polki występującej w lidze włoskiej, rozgrywającej Magdaleny Śliwy. Krakowianka posiedziała jednak na ławce tylko do stanu 7-10 w I secie i za-

stąpiła stremowaną wyraźnie Izabelę Bęćcik. Przewaga w tej partii należała do Włoszek, a choć w końcówce zmalała do jednego punktu (22-23 po bloku Śliwy na Piccinini), przyniosła im zwycięstwo. Polki za mało grały środkiem siatki, mimo że tym sposobem zdobywały punkty. Choć nie sięgały po tę broń także w II partii i źle ją zaczęły, cieszyły się

ku III partii (8-5, 13-8, 16-11), by nagle stracić 5-punktową przewagę i remisować 17-17. Walka punkt za punkt od tego momentu przyniosła pierwsze setbola Włoszkom (po asie Centoni było 23-24), Polki obroniły się atakiem Glinki, potem broniły jeszcze trzy piłki setowe. Zwycięskie punkty zdobyły przy włoskich protestach. Krakowski arbiter Andrzej Lemek

Tie-break należał już do Polka. Wyrównanie toczył się do stanu 9-8, później po atakach Świeniewicz i Skowrońskiej przewaga polskich siatkarek rosła (11-8, 13-9), mocny atak Glinki dał sygnał do świętowania na trybunach. Około 4 tysięcy kibiców w „Spodku” bawiło się tak jak podczas meczów męskiej reprezentacji Polski. Dobry wynik podtrzymał

Atakuje czółowa zawodniczka meczu Dorota Świeniewicz (nr 8)

Fot. Michał Kłag

jednak z wygranej. Pogoń za Włoszkami przyniosła wyrównujący punkt przy stanie 15-15, kiedy asa posłała rywalkom Skowrońska. W decydujących chwilach skuteczna była Świeniewicz, to ona zwycięsko kończyła atakiem seta. Niezłe zaprezentowała się też w tej partii Anna Podolec, zastępując Małgorzatę Niemczyk.

I w takim zestawieniu Polki dobrze radziły sobie od począt-

ku przyznał Polkom punkt przy stanie 27-27, protestując przeciwko tej decyzji trener Włoszek Marco Bonitta wbiegł na parkiet. Jego zespół został za to ukarany żółtą kartką i stracił kolejny punkt. Na znak protestu Włoszki grały przez większość IV partii drugą „szóstką” (z Borrelli, Secolo, Ferretti, Anzanello), ale i tak utrzymywały kilkupunktową przewagę i choć ją zmarnowały (z 16-11 zrobiło się 20-20), seta nie oddały.

radosne nastroje co najmniej do dziś, o godz. 16.30 drugie towarzyskie spotkanie Polska - Włochy.

W poniedziałek Polki mają w planach sparingowy mecz z reprezentacją Bułgarii w Jaworznie, a we wtorek prawdopodobnie po raz trzeci zagrają z Włoszkami, tym razem w Szczyrku. Na turnieju w Baku wylatują 2 stycznia.

MAŁGORZATA SYRDA-ŚLIWA, Katowice

Andrzej Niedzielan:

Nadal jestem graczem Groclinu

Zamieszanie wokół transferu

Czy Andrzej Niedzielan będzie grał w NEC Nijmegen? Ten klub holenderski poinformował na swej stronie internetowej, że piłkarz Groclinu Dyskobolii Grodzisk podpisał z nim 2,5-letni kontrakt, z opcją przedłużenia na kolejny rok.

Polski piłkarz miałby przyjechać do Holandii 2 stycznia na testy medyczne. Groclin potwierdził, że menażer piłkarza Carl Glomb przyjechał w tej sprawie do Grodziska i rozmawiał z prezesem klubu Zbigniewem Drzymałą.

Tymczasem we wczorajszej wypowiedzi dla Telewizji Polskiej Andrzej Niedzielan zaprzeczył, że transfer do NEC jest przesądzony. We-

dług zawodnika, jeszcze nie jest wiadomo i jak dotąd nie jest powiedziane, iż zostanie graczem drużyny, którą w Pucharze UEFA wyeliminowała Wisła.

Zamieszanie więc wokół tego transferu nie miało. Oby nie odbiło się to na przygotowaniu Niedzielana do nowego sezonu.

Andrzej Niedzielan rozegrał w reprezentacji Polski osiem meczów i strzelił cztery bramki. Był bohaterem spotkania z Węgrami w Budapeszcie 2-1, w którym strzelił obydwa gole. Wychował się w Promieniu Żary, zabłąsnał najpierw w Górniku Zabrze. Szkoda, że rok temu nie przeszedł - wzorem Kosowskiego - z Zabrza do Wisły...

(O)

Dudek w bramce Liverpoolu

Kirkland złamał palec

Bramkarz Liverpoolu Chris Kirkland będzie pauzował przez trzy-cztery tygodnie. W piątkowym meczu angielskiej ekstraklasy piłkarskiej przeciwko Boltonowi Wanderers (3-1) złamał palec u ręki. Jego miejsce w składzie zajmie Jerzy Dudek.

W niedzielę Liverpool zagra na wyjeździe z Manchesterem City. Jeszcze niedawno wydawało się, że Dudek może trafić do tego klubu. Według miejscowych mediów, menedżer City Kevin Keegan był skłonny zapłacić cztery miliony funtów za polskiego bramkarza. W związku z urazem Kirklanda przenosiny Dudka są na razie nieaktualne.

Jest niemal pewne, że przeciwko Manchesterowi City w bramce „The Reds” wystąpi Dudek. Najprawdopodobniej na ławce rezerwowych usiądzie Francuz Patrice Luzi.

W tabeli Liverpool zajmuje dziewiąte miejsce. Manchester City jest 13.

(PAP)

Włoch komplementował Polki

Marco Bonitta (trener włoskich siatkarek): - *Bardzo podobała mi się gra polskiego zespołu. Zasłużenie wygrał ten mecz. Moje zawodniczki wypadły trochę słabiej, myślę jednak, że kibice obejrzeliby ciekawe widowisko. Choć było to tylko spotkanie kontrolne mistrzyń Europy i mistrzyń świata, jego sędziowanie powinno być na wyższym poziomie.*

Andrzej Niemczyk (trener polskich siatkarek): - *Dziękuję bardzo Marco za taką ocenę. Ze zwycięstwa jestem zadowolony, ale w każdym secie oddaliśmy pięć, sześć łatwych piłek. To się za nami ciągnie od pół roku. I jakoś nie mogę tego wypłenić. Trudne sytuacje potrafimy przechręcić na swoją korzyść, proste - przegrywamy. Musimy nad tym jeszcze popracować. Z tym poziomem na pewno w Baku nie wygramy.*

(SAS), Katowice

Brazylia za biedna na Rivaldo

Z Milanu do Espanyolu czy Liverpoolu?

Kilka brazylijskich klubów piłkarskich zamierzało starać się o zaangażowanie Rivaldo. Okazało się, że zawodnik ten jest dla nich zbyt drogi.

Nadzieję zatrudnienia Rivaldo miał klub Sao Paulo. Jednak jego władze nie dysponują odpowiednimi środkami.

- Nie mamy szans podpisania kontraktu. Sao Paulo jest odpowiedzialnym klubem i nie może zawierać umów przekraczających własne możliwości finansowe. Rivaldo to

wspaniały piłkarz. Brazylijski futbol nie dysponuje jednak odpowiednimi środkami, by go zatrudnić - powiedział dyrektor sportowy klubu Sao Paulo Juvenal Juvencio.

Po odejściu 31-letniego Rivaldo z AC Milan o brazylijskiego piłkarza ubiega się Espanyol Barcelona. Hiszpanie przyrzekli mu dwa miliony euro do końca sezonu. Hiszpańska gazeta „As” oceniła szansę gry Rivaldo w tym klubie na 80 procent. Brazylijczyk chce zaangażować kilka innych klubów, w tym Liverpool.

(PAP)

Drużyna 2003 roku według „L'Equipe”

Jedenastka marzeń

Koniec roku sprzyja podsumowaniom. Wybrano już najlepszego piłkarza świata w 2003 roku, według „World Soccer” - Nedveda, według FIFA - Zidane'a, najlepszego w Europie - według „France Footbal” - Nedveda. Ale to nie koniec zabawy. Można też wytypować jedenastkę marzeń, czyli superdrużynę sezonu...

Najlepsi piłkarze występujący obecnie w Realu Madryt i Juventusie Turyn, uważa „L'Equipe”. W środowym wydaniu francuska gazeta

sportowa opublikowała drużynę roku 2003, w której znalazło się czterech zawodników Realu Madryt i trzech Juventus Turyn.

Oto tegoroczny All Stars Team według „L'Equipe”:
Gianluigi Buffon (Juventus Turyn) - Lilian Thuram (Juventus), Alessandro Nesta (AC Milan), Paolo Maldini (AC Milan), Roberto Carlos (Real Madryt) - David Beckham (Real), Zinedine Zidane (Real), Claude Makelele (Chelsea Londyn), Petr Nedved (Juventus) - Ronaldo (Real), Thierry Henry (Arsenal Londyn).

(PAP)

Niektórzy wybranci francuskiej gazety, od lewej Pavel Nedved, Ronaldo i Thierry Henry

Fot. PAP/EPA